

MATRIKA ZVO d.o.o.

**OKOLJSKO POROČILO z DODATKOM za
presojo sprejemljivosti izvedbe posegov
na varovana območja narave
za
Občinski podrobni prostorski načrt
(OPPN) za kamnolom Kot I. (Rigler)**

maj 2014, dopolnitve september 2014, uskladitve marec 2017

ZDRAVJE VARSTVO OKOLJE

Telefon: 0590 11 332
Mobitel: 040 215 546, 040 813 919
Email: info@matrikazvo.si

www.matrikazvo.si

Davčna številka: 29154189
Matična številka: 3507033000
TRR: 02024-0257817423

MATRIKA ZVO d.o.o.

Projekt:

Okoljsko poročilo z dodatkom za presojo sprejemljivosti izvedbe posegov na varovana območja narave za Občinski podrobni prostorski načrt za kamnolom Kot I. (Rigler)

Naročnik - pripravljavec (OPPN):

Kamnolom Anica Rigler s.p.
Cesta IV 7, Grič
1310 Ribnica

Načrtovalec OPPN:

Savaprojekt d.d.
Cesta Krških žrtev 59
8270 Krško

Izdelovalec rudarskega projekta:

Geostern d.o.o
Cesta IV julija 129
8270 Krško

Izdelovalec okoljskega poročila:

Matrika ZVO, Zdravje, Varnost, Okolje, d.o.o.
Stegne 21c
1000 Ljubljana

Vodja projekta:

Uroš KOBE, univ.dipl.ing.kem.tehn.

Podpis in žig:

Sodelovali:

mag. Martin GREGORC, univ.dipl.biol.
Tadeja FONOVIČ, univ.dipl.tekst.
mag. Marjan KRNC, univ.dipl.org, inž. str.

Čas izvedbe:

maj 2014, dopolnitve september 2014, uskladitve marec 2017

Številka projekta:

OP_45.13

Ključne besede:

kamnolom, hrup, prašenje, vibracije, dovozna cesta, vasi Kot, Jurjevica, Breže, Laz, Natura 2000, vodovarstveno območje

1 KAZALO VSEBINE

KAZALO

1	KAZALO VSEBINE	3
2	POVZETEK POROČILA Z OCENO SPREJEMLJIVOSTI	10
3	OZADJE.....	19
3.1	UVOD.....	19
3.2	NAMEN POROČILA	22
3.3	IZHODIŠČA OKOLJSKEGA POROČILA	22
3.4	STRUKTURA POROČILA	22
3.5	MERILA IN METODE UGOTAVLJANJA IN VREDNOTENJA VPLIVOV OPPN.....	24
3.5.1	SPLOŠNO	24
3.5.2	OMILITVENI UKREPI-OU	26
4	PODATKI O OPPN	28
4.1.1	IME PLANA IN UREDITVENO OBMOČJE	28
4.1.2	CILJI OPPN.....	30
4.1.3	ODNOS DO DRUGIH NAČRTOV	30
4.1.4	RABA PROSTORA.....	33
4.1.5	PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA	35
4.1.6	OCENA RAZVOJA STANJA BREZ REALIZACIJE NAČRTA	35
5	TLA.....	36
5.1	ZAKONODAJA IN VIRI	36
5.2	STANJE OKOLJA	37
5.2.1	GEOLOŠKE, RELIEFNE IN PEDOLOŠKE ZNAČILNOSTI	37
5.2.2	ONESNAŽENOST TAL	38
5.3	VAROVANA OBMOČJA IN PRAVNI REŽIMI	38
5.4	OKOLJSKI CILJI S KAZALCI STANJA OKOLJA IN METODE VREDNOTENJA	39
5.4.1	IZHODIŠČA.....	39
5.4.2	OKOLJSKI CILJI S KAZALCI	39
5.4.3	METODE VREDNOTENJA IN UGOTAVLJANJA VPLIVOV OPPN	39
5.5	VREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE OPPN	40
5.5.1	PRIPOROČILA IN ZAKONSKE OBVEZNOSTI	43
5.6	SKLADNOST OPPN Z OKOLJSKIMI CILJI	43
5.7	OMILITVENI UKREPI	44
5.8	SPREMLJANJE STANJA OKOLJA.....	44
6	VODE.....	45
6.1	ZAKONODAJA IN VIRI	45
6.2	STANJE OKOLJA	46
6.2.1	PODNEBNE ZNAČILNOSTI	46
6.2.2	POVRŠINSKE VODE	46

6.2.1	POPLAVNA OGROŽENOST	46
6.2.2	PODZEMNA IN PITNA VODA.....	46
6.3	VAROVANA OBMOČJA IN PRAVNI REŽIMI	49
6.3.1	VODNI VIRI	49
6.3.2	OMEJITVE PRI POSEGIH NA PRIOBALNEM ZEMLJIŠČU.....	52
6.4	ANALIZA SMERNIC NOSILCEV UREJANJA PROSTORA	52
6.5	OKOLJSKI CILJI S KAZALCI STANJA OKOLJA IN METODE VREDNOTENJA	53
6.5.1	OKOLJSKI CILJI S KAZALCI	53
6.5.2	METODE VREDNOTENJA IN UGOTAVLJANJA VPLIVOV OPPN	53
6.6	VREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE OPPN	54
6.6.1	PRIPOROČILA IN ZAKONSKE OBVEZNOSTI	57
6.7	SKLADNOST OPPN Z OKOLJSKIMI CILJI	58
6.8	OMILITVENI UKREPI	58
6.9	SPREMLJANJE STANJA OKOLJA.....	59
7	ZRAK	60
8	HRUP IN VIBRACIJE	60
9	KULTURNA DEDIŠČINA IN KRAJINA	61
9.1	ZAKONODAJA IN VIRI	61
9.2	STANJE OKOLJA	61
9.2.1	KULTURNA DEDIŠČINA	61
9.2.1	KRAJINA	62
9.3	VAROVANA OBMOČJA IN PRAVNI REŽIMI	65
9.4	ANALIZA SMERNIC NOSILCEV UREJANJA PROSTORA	65
9.5	OKOLJSKI CILJI S KAZALCI STANJA OKOLJA IN METODE VREDNOTENJA	65
9.5.1	OKOLJSKI CILJ S KAZALCEM.....	65
9.5.2	METODE VREDNOTENJA IN UGOTAVLJANJA VPLIVOV OPPN	66
9.6	VREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE OPPN	66
9.7	SKLADNOST OPPN Z OKOLJSKIMI CILJI	69
9.8	OMILITVENI UKREPI	69
9.9	SPREMLJANJE STANJA OKOLJA.....	69
10	NARAVA	70
10.1	ZAKONODAJA IN VIRI	70
10.2	DOLOČITEV OKOLJSKIH CILJEV IN VREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE PLANA	72
10.3	OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA OKOLJA IN NJEGOVE OBREMENJENOSTI.....	73
10.4	GOZDOVI	74
10.4.1	UVOD	74
10.4.2	OPIS POMEMBNEJŠIH GOZDNIH ZDRUŽB NA OBMOČJU.....	74
10.5	STANJE OGROŽENIH IN ZAVAROVANIH ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST TER HABITATNIH TIPOV, KI SE PREDNOSTNO OHRANJAJO V UGODNEM STANJU TER PREGLED NARAVOVARSTVENIH OBMOČIJ.....	75

10.5.1	OGROŽENE IN ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ IN RASTLINSKE VRSTE TER HABITATNI TIPI, KI SE PREDNOSTNO OHRANJAJO V UGODNEM STANJU	75
10.5.1	POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA (NATURA OBMOČJA)	82
(8210)	KARBONATNA SKALNATA POBOČJA Z VEGETACIJO SKALNIH RAZPOK	83
10.5.2	ZAVAROVANA OBMOČJA IN PREDLAGANA ZAVAROVANA OBMOČJA	84
10.5.3	EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA (EPO)	84
10.5.4	NARAVNE VREDNOTE (NV)	85
10.6	IZVLEČEK IZ OP ZA OPN OBČINE RIBNICA	86
10.7	ANALIZA NARAVOVARSTVENIH SMERNIC	86
10.7.1	OCENA PRIČAKOVANIH VPLIVOV NA OGROŽENE IN ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ IN RASTLINSKE VRSTE TER HT, KI SE PREDNOSTNO OHRANJAJO	87
10.7.2	OCENA PRIČAKOVANIH VPLIVOV NA HABITATNE TIPE	89
10.7.3	OCENA PRIČAKOVANIH VPLIVOV NA GOZD	89
10.7.4	OCENA PRIČAKOVANIH VPLIVOV NA POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA (NATURA OBMOČJA) IN EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA.....	89
10.7.5	OCENA PRIČAKOVANIH VPLIVOV NA NARAVNE VREDNOTE (NV)	90
10.7.6	KUMULATIVNI VPLIV IZVEDBE PLANA NA OKOLJE	90
10.8	OMILITVENI UKREPI (OU).....	90
10.8.1	ALTERNATIVE	92
10.9	UPOŠTEVANJE SMERNIC PRISTOJNIH NOSILCEV UREJANJA PROSTORA IN JAVNIH POOBLASTIL	92
10.10	MONITORING (SPREMLJANJE STANJA OHRANJENOSTI NARAVE).....	93
10.11	SKLADNOST OPPN Z OKOLJSKIMI CILJI S PODROČJA NARAVE-ZAKLJUČEK	93
11	ODPADKI.....	94
11.1	ZAKONODAJA IN VIRI	94
11.2	STANJE OKOLJA	94
11.3	VAROVANA OBMOČJA IN PRAVNI REŽIMI	96
11.4	ANALIZA SMERNIC NOSILCEV UREJANJA PROSTORA	96
11.5	OKOLJSKI CILJI S KAZALCI STANJA OKOLJA IN METODE VREDNOTENJA	96
11.5.1	OKOLJSKI CILJI S KAZALCI	96
11.5.2	METODE VREDNOTENJA IN UGOTAVLJANJA VPLIVOV OPPN	97
11.6	VREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE OPPN Z OCENO VPLIVA.....	98
11.6.1	PRIPOROČILA	100
11.7	SKLADNOST OPPN Z OKOLJSKIMI CILJI	101
11.8	OMILITVENI UKREPI	101
11.9	SPREMLJANJE STANJA OKOLJA.....	101
12	ELEKTROMAGNETNO SEVANJE	103
12.1	ZAKONODAJA IN VIRI	103
12.2	STANJE OKOLJA	103
13	SVETLOBNO ONESNAŽENJE	104
13.1	ZAKONODAJA IN VIRI	104
13.2	STANJE OKOLJA	104
14	ZDRAVJE LJUDI.....	105

14.1	ZAKONODAJA IN VIRI	105
14.2	STANJE OKOLJA	106
14.2.1	ZRAK.....	106
14.2.1	HRUP.....	110
14.2.2	VIBRACIJE.....	112
14.3	VAROVANA OBMOČJA IN PRAVNI REŽIMI	113
14.4	ANALIZA SMERNIC NOSILCEV UREJANJA PROSTORA	114
14.5	OKOLJSKI CILJI S KAZALCI STANJA OKOLJA IN METODE VREDNOTENJA	114
14.5.1	IZHODIŠČA.....	114
14.5.2	OKOLJSKI CILJI IN KAZALCI STANJA OKOLJA	114
14.5.3	METODE VREDNOTENJA IN UGOTAVLJANJA VPLIVOV OPPN	115
14.6	VREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE OPPN Z OCENO VPLIVA.....	117
14.7	SKLADNOST OPPN Z OKOLJSKIMI CILJI	124
14.8	OMILITVENI UKREPI	124
14.9	SPREMLJANJE STANJA OKOLJA.....	124
15	ALTERNATIVE	125
16	OPOZORILO O CELOVITOSTI POROČILA	126
16.1	POTEK DELA	126
16.2	SMERNICE NOSILCEV UREJANJA PROSTORA	127
16.3	IZDELOVALCI OP.....	127
17	SKLEPNA OCENA	128

Kazalo tabel

Tabela 1: Znaki-piktogrami ocene razvoja posameznega kazalca	25
Tabela 2: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja in glede na vplive plana na posamezen segment okolja	26
Tabela 3: Vrednotenje skladnosti in vključenosti okoljskih ciljev OPPN	39
Tabela 4: Okoljski cilj OPPN s kazalcema stanja okolja	39
Tabela 5: Vrednotenje vplivov načrtovanih posegov OPPN na uresničevanje okoljskih ciljev: Omejevanje onesnaženosti tal in Preprečevanje erozijskih procesov	39
Tabela 6: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana	42
Tabela 7: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja za okoljska cilja	43
Tabela 8: Priporočila in zakonske obveznosti	43
Tabela 9: Omilitveni ukrepi (OU)	44
Tabela 10: Kazalci stanja okolja za spremljanje	44
Tabela 11: Varstveni ukrepi za VVO v občini Ribnica	49
Tabela 12: Okoljski cilji OPPN s kazalci stanja okolja	53
Tabela 13: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja Dobro stanje površinskih in podzemnih voda-zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda	53
Tabela 14: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana	57
Tabela 15: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja za okoljski cilj	57
Tabela 16: Priporočila in zakonske obveznosti	57
Tabela 17: Omilitveni ukrep (OU)	58
Tabela 18: Kazalci stanja okolja za spremljanje	59
Tabela 19: Okoljski cilj in kazalec stanja okolja	65

Tabela 20: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe OPPN	66
Tabela 21: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana	68
Tabela 22: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja	68
Tabela 23: Kazalci stanja okolja za spremljanje	69
Tabela 24: Pregled okoljskih ciljev, kazalcev stanja okolja in metod vrednotenja vplivov	72
Tabela 25: Prisotnost sesalcev (vir: povzeto po podatkih ZRSVN, maj 2014)	77
Tabela 26: Pregled ptic (viri: ZRSVN notranje cone (2010), Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic, DOPPS, 2011, GGN GGE Velika gora)	78
Tabela 27: Pregled dvoživk (vir: ZRSVN, avgust 2013)	79
Tabela 28: Prisotnost metuljev in kačjih pastirjev na širšem območju OPN (Vir: OP za OPN občine Ribnica, GGN GGE Velika gora, ZRSVN, Informacije javnega značaja, 2013)	79
Tabela 29: Prisotnost nekaterih zavarovanih ali ogroženih rastlinskih vrst (vir: T. Bačič, 2000)	80
Tabela 30: Prisotnost HT na območju plana (vir: CKFF, 2004)	81
Tabela 31: Natura 2000 območja (vir: NV atlas, maj 2014)	82
Tabela 32: Cone, ki segajo v vplivno območje OPPN (vir: ZRSVN, cone območij Natura 2000)	84
Tabela 33: Podatki o EPO na območju OPPN (Vir: ZRSVN, maj 2014)	84
Tabela 34: NV Sajevec – mokrišča; osnovni podatki (vir: NV atlas, maj 2014)	85
Tabela 35: Pregled okoljskih ciljev za področje rastlinskih in živalskih vrst	89
Tabela 36: Pregled okoljskih ciljev za področje habitatnih tipov	89
Tabela 37: Pregled okoljskih ciljev za področje posebnih varstvenih območij in ekološko pomembnih območij na območju plana	90
Tabela 38: Pregled omilitvenih ukrepov (OU)	91
Tabela 39: Odpadki, ki glede na dejavnost lahko nastajajo v kamnolomu	95
Tabela 40: Okoljski cilj s kazalci stanja okolja	96
Tabela 41: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja	97
Tabela 42: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana	99
Tabela 43: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja za okoljski cilj Ustrezno ravnanje z odpadki, ničen vpliv odpadkov na okolje	100
Tabela 44: Priporočila in zakonske obveznosti	100
Tabela 45: Spremljanja kazalcev stanja okolja	101
Tabela 46: Raven koncentracij onesnaževal za območje SI3 v obdobju 2005-2009 (Vir: ARSO)	107
Tabela 47: Povprečni letni dnevni promet (PLDP) na G2, odsek Žlebič-Kočevje (vir: DRSC; http://www.dc.gov.si/si/promet/)	109
Tabela 48: Ocenjene vrednosti kazalcev hrupa in konične ravni hrupa na merilnih mestih v času meritev	111
Tabela 49: Ocenjene letne povprečne vrednosti kazalcev hrupa na merilnih mestih	111
Tabela 50: Mejne vrednosti v zunanjem zraku za delce PM ₁₀ (Uredba o kakovosti zunanjega zraka)	113
Tabela 51: Največje dovoljeno povečanje zračnega tlaka na čelu udarnega vala izmerjeno v naseljenih krajih*	114
Tabela 52: Okoljski podcilji OPPN s kazalci stanja okolja	115
Tabela 53: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih podciljev	115
Tabela 54: Izračunane imisij hrupa ob lokalni cesti LC 852731 na relaciji kamnolom Kot 1-glavna cesta LJ-Kočevje/G2	120
Tabela 55: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana	122
Tabela 56: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja za spremljanje dosege okoljskih podciljev ter skupnega cilja Zdravo okolje za ljudi	122
Tabela 57: Priporočila in zakonske obveznosti	123
Tabela 58: Kazalci stanja okolja za spremljanje	124

Kazalo slik

Slika 1: SV čelo kamnoloma Kot 1	19
--	----

Slika 2: Prikaz meje ureditvenega območja obstoječega kamnoloma.....	20
Slika 3: Kamnolom v širši okolici (vir: Atlas okolja, ARSO, maj 2014)	28
Slika 4: Območje OPPN (rumeno območje)	28
Slika 5: Meje kamnoloma Kot 1 (viola barva) določene s koncesijsko pogodbo	29
Slika 6: Ureditvena situacija oblikovalskih rešitev prostorskih ureditev (vir: OPPN)	30
Slika 7: Prikaz namenske rabe prostora na območju OPPN (vir podatka: Grafični del Občinskega prostorskega načrta občine Ribnica).....	34
Slika 8: Prikaz dejanske rabe prostora (vir: GERK, maj 2014).....	34
Slika 9: Geološka podlaga v regiji (vir: www.geopedia.si).....	37
Slika 10: Koti brežin kamnoloma po izvedeni sanaciji (vir: OPPN).....	41
Slika 11: Kategorizacija vodotokov na širšem območju kamnoloma občine (vir: Atlas okolja, ARSO, maj 2014)	46
Slika 12: Vodovarstvena območja (VVO) ter zajetja (vir: Atlas okolja, ARSO, maj 2014) ..	48
Slika 13: Nepremična kulturna dediščina na širšem območju (vir: Register nepremične kulturne dediščine)	62
Slika 14: Reliefna podoba območja (vir: DMR, Atlas okolja)	63
Slika 15: Ortofoto posnetek območja	64
Slika 16: Vidna izpostavljenost kamnoloma Kot 1 iz okoliških krajev	64
Slika 17: Koti brežin kamnoloma po izvedeni sanaciji (vir: OPPN, Zasnova rudarskega projekta za izkoriščanje)	67
Slika 18: Vplivno območje OPPN (vir: Atlas okolja, maj 2014).....	77
Slika 19: NV Sajevec – mokrišča (vir: NV atlas, maj 2014).....	85
Slika 20: Divja odlagališča v širšem območju (vir: www.geopedia.si, Register divjih odlagališč).....	96
Slika 21: Prikaz transportne poti v/iz kamnoloma Kot 1.....	109
Slika 22: Lokacije merilnih mest hrup in vibracije (MM)	111

Priloge

Priloga 1: Fotografije kamnoloma

Dodatek k OP

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja narave za okoljsko poročilo za OPPN za kamnolom Kot I. (Rigler), Matrika ZVO d.o.o.

Legenda okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BP	bazna postaja mobilne telefonije
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
ČN	čistilna naprava
EMS	elektromagnetno sevanje
EPO	ekološko pomembno območje
EUP	enota urejanja prostora
EŠD	evidenčna številka dediščine iz registra nepremične kulturne dediščine
DRSC	Direkcija Republike Slovenije za ceste
DTŠ	detajlno talno število
GD	gradbeno dovoljenje
GGE	gozdnogospodarska enota
GGN	gozdnogospodarski načrt
GJI	gospodarska javna infrastruktura
HT	habitatni tip
IDZ	idejna zasnova
J	jug
JR	javna razsvetljava
KČN	komunalna čistilna naprava
LEK	lokalno energetski koncept
mHE	mala hidroelektrarna

MKČN	mala komunalna čistilna naprava
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOP	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MV	mejna vrednost
NRP	namenska raba prostora
NVDP	naravna vrednota državnega pomena
NVLP	naravna vrednota lokalnega pomena
NSP	nepozidane stavbne površine
OP	okoljsko poročilo
OPN	občinski prostorski načrt
OPPN	občinski podroben prostorski načrt
OU	omilitveni ukrep
OVD	okoljevarstveno dovoljenje
OVE	obnovljivi viri energije
PE	populacijski ekvivalent
PGD	projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja
PIP	prostorsko izvedbeni pogoji
PISO	prostorsko informacijski sistem občin
PLDP	povprečni letni dnevni promet
PNRP	podrobnejša namenska raba prostora
POO	posebno ohranitveno območje; ang. kratica SAC (Special Area of Conservation)
pPOO	potencialno posebno ohranitveno območje; ang. kratica pSCI (potential Sites of Community Interests)
POV	posebna območja varstva; ang. kratica SPA (Special Protected Areas)
PVO	poročilo o vplivih na okolje
ReNPVO	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja
RKD	register kulturne dediščine
RS	Republika Slovenija
RTP	razdelilna transformatorska postaja
S	sever
SPRO	strategija prostorskega razvoja občine
SPRS	strategija prostorskega razvoja Slovenije
SURS	Statistični urad RS
SVPH	stopnja varstva pred hrupom
URE	učinkovita raba energije
V	vzhod
VT	vodno telo oz. vodonosnik
Z	zahod
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZV-1	Zakon o vodah
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Republike Slovenije
ZVKD-1	Zakon o varstvu kulturne dediščine
ZVO	Zakon o varstvu okolja

2 POVZETEK POROČILA Z OCENO SPREJEMLJIVOSTI

OZADJE in OPIS OPPN

Cilj ureditve plana za kamnolom Kot I. (Rigler) je v prvi vrsti nujna in zakonsko predpisana sanacija. Predvsem SV brežina kamnoloma je zelo strma in jo je potrebno ublažiti na projektirani naklon končne brežine 39°, ki zagotavlja dolgoročno stabilnost in možnost rekultivacije brežin.

Obseg območja OPPN se je bistveno zmanjšal (za okoli 1,84 ha) v fazi *Dopolnjenega osnutka OPPN* glede na fazo *Osnutek OPPN*, na katerega so bile pridobljene smernice nosilcev urejanja prostora. Površina ureditvenega območja OPPN znaša okoli 7 ha.

Slika: Območje OPPN (rumeno območje)

POMEMBNO!

V letih 2011, 2012, 2013 je bilo zabeleženih v povprečju 14 prevozov tovornih vozil (Rigler razpolaga z dvema: 2 in 4-osni) v in prav toliko iz kamnoloma dnevno (povprečni letni dnevni promet-PLDP: 28), ki so prepeljali skupaj okoli 16.000 m³ materiala letno v raščnem stanju, kar pomeni okoli 25.000 m³ (okoli 44.000 ton) v razsutem stanju. Gre za vozili nosilnosti 8,5 in 12 ton. Po zagotovilih upravljavca kamnoloma je bilo občasno maksimalno število odvozov v preteklosti, pred finančno krizo, tudi 30, torej je znašal PLDP tovornih vozil 60.

Ocenjene količine-ZALOGA-materiala v raščnem stanju (*Zasnova rudarskega projekta*, Geostern d.o.o.) znašajo 290.000 m³. Ob predvideni dobi koncesije 12 let, to pomeni letni izkop okoli 25.000 m³ dolomita v raščnem stanju, oz. okoli 40.000 m³ (okoli 68.000 ton) v razsutem stanju. Pričakovani PLDP tovornih vozil v času veljave nove koncesije oz. izvajanja OPPN znaša 42.

Poudariti je treba, da bodo maksimalne letne količine določene v predvideni novi koncesijski pogodbi, ki se bo uredila na podlagi rudarskega projekta za izkoriščanje in sanacijo, ki bo izdelana po sprejetju OPPN.

V OP se je torej ocenjevanje vplivov izvedlo na podlagi dveh »robni pogojev« oz. predpostavk: 12 letna koncesijska doba in 25.000 m³ maksimalnega letnega izkopa dolomita.

Iz sedanjih 2 etaž (višina le teh znaša okoli 30 m) bo čelo saniranega kamnolom na SV in SV iz predvidoma 9 etaž, višin okoli 7,5 m po posamezni etaži, kjer ni možno, se višina prilagodi na zatečeno stanje. Robovi etaž bodo nasuti z jalovino in preko nje s humusom tako, da bo relief saniranega kamnoloma veliko manj prepaden kot je sedaj.

STANJE OKOLJA

Zrak

V mestu Ribnica so se nazadnje l. 2006 in 2007 izvedle meritve kakovosti zraka z difuznimi vzorčevalniki. Analizirale so se sledeče snovi: benzen, toluen, ksileni, etilbenzen, NO₂.

Rezultati kažejo, da so bile vrednosti posameznih spojin veliko pod mejnimi letnimi vrednostmi za varovanje ljudi.

Na območju obeh kamnolomov (Kot 1 in Kot 2) prihaja predvsem do razpršene emisije snovi (prašnatih delcev) v zrak. Največje emisije prahu se ob normalnem obratovanju pojavljajo ob suhem oz. dolgotrajnejšem sušnem obdobju. Ob vetrovnem vremenu se skupni lebdeči prašni delci (TSP), inhalabilni prašni delci (PM₁₀) ter alveolarni prašni delci (PM_{2,5}) imitirajo izven ureditvenega območja, dokaz za to so vidne usedline na vegetaciji v neposredni okolici kamnoloma. Emisije izpušnih plinov delovne in transportne mehanizacije so zanemarljive.

Kamnolom je od strnjenelega dela naselja Kot pri Ribnici oddaljen okoli 650 m zračne linije in od naselja Dane okoli 850 m. Domačija Klun (Kot pri Ribnici 33) je najbližji stanovanjski objekt (zaselek Laz), od vhoda v kamnolom je oddaljena okoli 200 m od sredine platoja pa okoli 260 m. Domačija Klun upravlja s sosednjim kamnolomom Kot 2. Ostali objekti s hišnimi številkami, ki so v okolici kamnoloma:

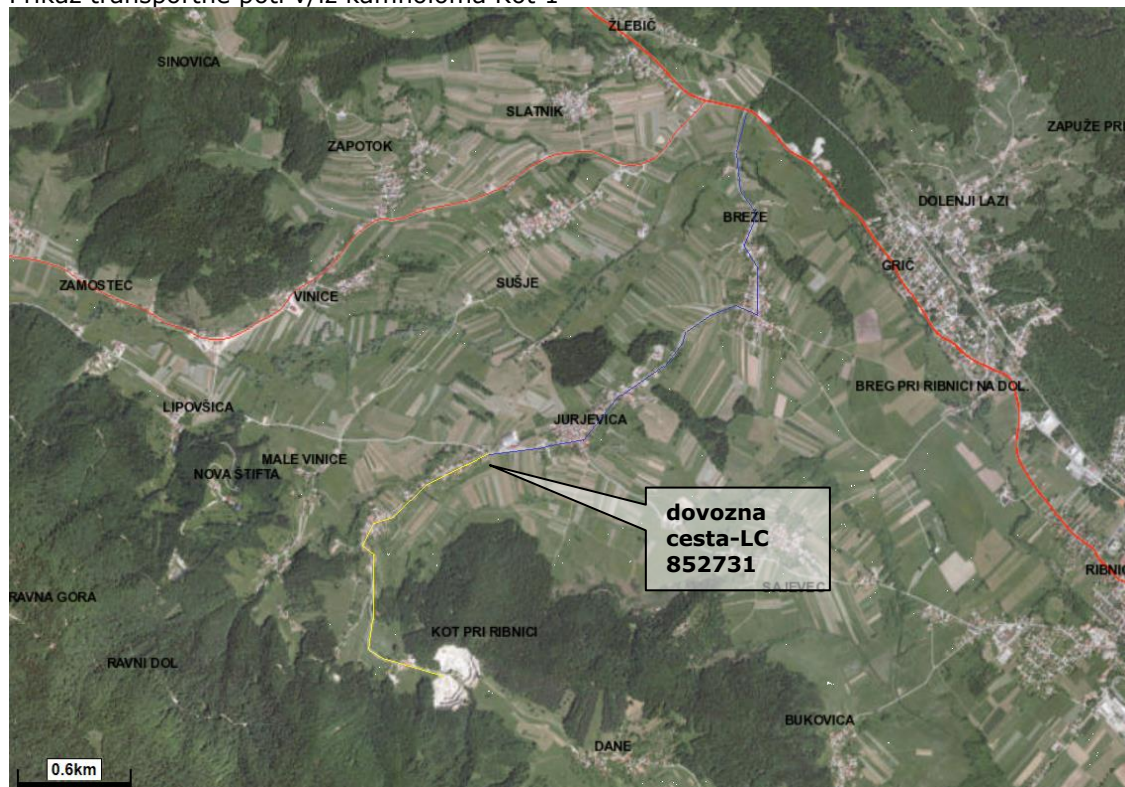
- Kot pri Ribnici 34, oddaljenost od sredina platoja 360 m;
- Kot pri Ribnici 36, oddaljenost od sredina platoja 650 m;
- Ravni dol 7, oddaljenost od sredina platoja okoli 1 km;
- Dane 18, oddaljenost od sredina platoja okoli 750 m.

Prevladujoči viri emisij snovi v zrak (prahu) so: čeljustni drobilec, sekundarni drobilec in separator-vibracijsko sito.

Do sedaj ni bilo opravljenih meritev niti imisij prašnih delcev pri najbližjih stanovanjskih objektih, niti emisij kamnoloma, prav tako ni bilo izvedenih meritev kemijskih škodljivosti na delovnih mestih.

Dostop do kamnoloma je po občinski dovozni cesti; cesta se na jugozahodni strani, priključuje na asfaltirano javno pot JP 852731. Podatkov o povprečnem dnevem letnem prometu za omenjenima cestama ni na voljo. Transport vozil iz kamnoloma ne poteka po lokalni cesti v smeri naselja Dane. Lokalna cesta-LC 852731 se na državno cesto. Dolžina občinske in lokalne ceste do priključka na G2 znaša okoli 4,8 km. Omenjeni odsek priključka do G2 poteka skozi strjene dele naselij: Kot pri Ribnici, Jurjevice in Brež ter zaselka Laz.

Prikaz transportne poti v/iz kamnoloma Kot 1

Legenda:

Rumena-javna pot JP 852731
Modra-lokalna cesta
Rdeča-državna cesta G2

V Kotu velja omejitev hitrosti 30 km/h, skozi Jurjevico in Breže pa 50 km/h.

Vode

Območje OPPN leži nad ožjim vodovarstvenim območjem (VVO) II zajetja Lazar ter deloma nad širšim varstvenim območjem III zajetja Lazar-spodnji. Obe zajetji sta zavarovani z občinskim *Odlok o varstvu pitne vode na območju Občine Ribnica*. VVO varujeta zajetja Lazar in Lazar-spodnji. Zajetje Lazar je nekoč oskrbovalo s pitno vodo vodovod Jurjevica-Breže, lociran je v grapi tik pod zaselkom Laz. Voda je zajeta z drenažami v dolomitnem pesku. Izdatnost zajetja je bila okoli 2-3 l/sek. Vodozbirno območje zajetja sestavlja tektonsko zdobljen zgornjetriadni dolomit. Oba kamnoloma (Kot 1 in Kot 2) sta od zajetja oddaljena okoli 250 m.

POMEMBNO!

Zajetji izvir Lazar in Lazar spodnji z vodohramom nista v uporabi od l. 1999, sta »izklopljena« iz omrežja in opuščena (*vir: Program oskrbe s pitno vodo za leto 2013, ustni vir Hydrovod d.o.o.*). Vodni vir vodovodnih sistemov naselij v okolici kamnoloma (Kot, Jurjevica, Breže, Dane) je zajetje Lahki studenec ter Sv. Frančišek. Vodovarstveni območji Lahkega studenca ter Sv. Frančiška ne segata na območje OPPN.

Tla

Kamnino na območju Kot 1 predstavlja drobnozrnati dolomit z vključki umazanega dolomita. Ta dolomit-tehnični kamen se uporablja predvsem za malte in betone slabše kakovosti ter za nasipe in podobno. V sosednjem kamnolomu Kot 2 se izkoriščata svetli in sivi apnenec.

Na območju kamnoloma so pod dolomitom plasti kamenin, ki so slabo prepustne. Meteorna voda ob obilnejšem deževju ostaja nad dolomitom oz. pronica počasi skozenj, zato voda zastaja na platoju kopa.

Obstoječi kamnolom je vrezan v grič Tintovca (665 m.n.v.). Nadmorska višina sedanjega platoja je okoli 590 m. Vrh čela kamnoloma doseže najvišjo n.v. na SV delu in sicer okoli 650 m. Višinska razlika 60-70 m je trenutno izvedena v 1-2 etažah, kar pomeni višino etaže 30-50 m. Zaradi navedenega je čelo odkopa zelo strmo (še posebej SV del) in večinoma prepadno. Navedeni parametri etaž do sedaj niso povzročali težav s stabilnostjo brežin kamnoloma.

Humusni in preperel pokrov je na ožjem in širšem proučevanem območju širitve relativno tanek, ponekod pa ga sploh ni. Na trdih karbonatnih kamninah se pojavljata dva tipa tal, in sicer rendzina in združba pokarbonatnih tal – predvsem sprana pokarbonatna tla.

Najbližje merilno mesto, v okviru *Raziskav onesnaženosti tal Slovenije*, je oddaljeno okoli 2,5 km v smeri SV, na zatravljeni njivi pri vasi Breže. Koncentracije VSEH analiziranih anorganskih in organskih nevarnih snovi v tleh so bile POD mejnimi vrednostmi.

Odpadki

Odpadke, ki so in nastajajo med dejavnostjo kamnoloma, pridobivanje in predelava, so posledica opravljanja dejavnost (odpadki, ki nastajajo ali so povezani z izkopi, odpadki pri izvajanju dejavnosti in vzdrževanju opreme in strojev).

Komunalni odpadki v kamnolomu Kot 1 ne nastajajo. Na lokaciji kamnoloma ni vzdrževalnih, sanitarnih ali pomožnih objektov.

Na območju kamnoloma ni divjih odlagališč odpadkov.

Nevarne odpadke (odpadna olja, maziva, zaoljene krpe, ipd.) ob servisih, popravil, rednih vzdrževalnih delih, s se boj iz območja kamnoloma odnesejo zunanje pogodbene službe.

Hrup

Na območju kamnoloma, kjer je namenska raba LN, velja režim za IV. stopnjo varstva pred hrupom (SVPH), prav tako v okolici kamnoloma v gozdu in na kmetijskih površinah. Na območju okoliških stanovanjskih objektov (raba SK) velja režim za III. SVPH.

Oktobra 2013 so bile opravljene meritve hrupa. V času meritev je bil zajet hrup obeh kamnolomov.

Viri hrupa kamnoloma Kot 1 so naslednji:

-nakladač CAT 950F, nosilnost 3,5 m³, L_{PA}=69 dB, L_{WA}=106 dB, čas obratovanja: 6 h/dan

-nakladač CAT 938F, nosilnost 2,5 m³, L_{PA}=75 dB, L_{WA}=106 dB, čas obratovanja: 8 h/dan

-vibracijsko sito SCT 3x1, čas obratovanja: 3 h/dan

-agregat Uljanik, M=29 kW

-čeljustni drobilec, Fagram Smederevo, 400 x 600 mm odprtina, drobilec 0-60 mm, čas obratovanja: 5 ur/dan

-sekundarni drobilec SCT BL 3, kladivar, 0-4 mm, max 32 mm, čas obratovanja: 8 ur/dan (slabo vreme), 10 ur/dan (lepo vreme)

- bager na gosenicah CAT 320 B, čas obratovanja 5 h/dan
- vrtalni set,
- promet v in iz kamnoloma-PLDP 28,
- miniranje.

Kamnolom obratuje poleti ob delavnikih od 7:00 do 17:00, ob sobotah od 7:00 do 13:00. V zimskem času, ko je sneg, ne obratuje. Vsi viri hrupa obratujejo izključno v dnevnem času.

Lokacije merilnih mest:

- MM1: stanovanjski objekt Kot 34. Oddaljenost od vira hrupa/ceste: 260/35 m.
- MM2: stanovanjski objekt Kot 31. Oddaljenost od vira hrupa/ceste: 560/1 m.
- MM3: ob meji V za nasipom. Oddaljenost od vira hrupa/ceste: 20 m.
- MM4: ob meji V brez nasipa. Oddaljenost od vira hrupa/ceste: 5 m.

Lokacije merilnih mest (MM) hrup in vibracije

Rezultati meritev:

- MM1: Vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} v času meritev na tem imisijskem mestu nista presegli mejnih vrednosti (MV) kazalcev hrupa za območje III. SVPH. Mejna konična raven hrupa med meritvami ni bila presežena. Ocenjeni letni povprečni vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} nista presegli MV kazalcev hrupa za III. SVPH.
- MM2: Vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} v času meritev na tem imisijskem mestu nista presegli MV kazalcev hrupa za območje III. Mejna konična raven hrupa med meritvami ni bila presežena. Ocenjeni letni povprečni vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} nista presegli MV kazalcev hrupa za III. SVPH.
- MM3: Vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} v času meritev na tem imisijskem mestu nista presegli MV kazalcev hrupa za območje III. Mejna konična raven hrupa med meritvami ni bila presežena. Ocenjeni letni povprečni vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} nista presegli MV kazalcev hrupa za III. SVPH.
- MM4: Vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} v času meritev na tem imisijskem mestu nista presegli MV kazalcev hrupa za območje III. Mejna konična raven hrupa med meritvami ni bila presežena. Ocenjeni letni povprečni vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} nista presegli MV kazalcev hrupa za III. SVPH.

Vibracije

V letih 2012-2013 so se izvedle meritve miniranja v naslednjih datumih: 2.4.2012, 3.4.2012, 5.6.2012, 14.6.2012, 24.8.2012, 18.4.2013, 16.7.2013. Meritve vibracij so bile opravljene v prisotnosti naročnika in lastnika objekta.

Seizmografi registrirajo seizmične učinke oziroma vibracije v vertikalni, longitudinalni (radialni) ter transverzalni smeri in zračni udar. Postavljen je bil na temelju stanovanjske hiše Kot 33. Oddaljenost merilnega mesta do mesta miniranja je bila med 200 in 400 m.

Rezultati meritev:

-Izvajalec vrtalno minerskih del ni presegal najstrožjega seizmičnega kriterija (DIN 4150) za stanovanjske objekte.

-Pri analizi zračnega nadpritiska se je ugotovilo, da dopustne vrednosti, ki so navedene v veljavnih predpisih, niso bile presežene.

-Za zmanjšanje motečih vplivov razstreljevanja (detonacija, tresenje tal) je bistvenega pomena predhodno obveščanje prebivalstva v bližini lokacije miniranja.

-Miniranje ni povzročilo poškodb in tudi drugače ni ogrožalo ljudi ali objektov.

EMS

Na območju plana ni virov EMS. Najbližji vir je oddaljen več kot 1 km.

Kulturna dediščina

Na območju plana ni enot kulturne dediščine. Najbližja enota je oddaljena od meje območja OPPN več kot 400 m.

Krajina

Čelo kamnoloma je nesanirano, golo, visoko (tudi preko 60 m) in široko tako, da je vidno iz JV, J in JZ smeri. »Območje vidnosti« kamnoloma obsega okoli 3 km² SV gozdnatih pobočij Velike gore in JZ pobočij Travnice gore.

Kamnolom je torej »odmaknjen« od aglomeracij in skrit pred pogledi poseljenega Ribniškega polja.

Narava

Na območju OPPN se nahajata dve Natura območji (pSCI, SAC Kočevsko in SPA Kočevsko-Kolpa), in dve EPO območji (EPO Kočevsko in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri). Najbližja naravna vrednota (NV) je od plana oddaljena dobrih 500 m zračne linije proti S, gre pa za NV Sajevec-mokrišča. Zavarovanih območij ni. Izmed mnogih kvalifikacijskih vrst, ki so opredeljene znotraj Natura območji izpostavljam iz ptičje direktive sršenarja, kozačo, pivko, in rjavega srakoperja, v sklopu habitatne direktive pa hribskega urha, alpskega in bukovega kozlička, rjavega medveda in risa.

METODA OCENJEVANJA

Okoljsko poročilo (OP) je dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine. Okoljsko poročilo ocenjuje fazo plana: Dopolnjeni osnutek OPPN.

Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja in glede na vplive plana na posamezen okoljski cilj ter segment okolja		
Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Izbrani kazalec stanja okolja
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Stanje segmenta okolja se ne bo spremenilo oz. se bo izboljšalo. Ne pričakujemo spremembe vrednosti izbranih kazalcev stanja okolja oziroma pričakujemo izboljšanje kazalcev stanja okolja.
B	nebistven vpliv	Stanje segmenta okolja se ne bo bistveno poslabšalo. Ne pričakujemo bistvenih sprememb izbranih kazalcev stanja okolja.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (OU)	Stanje segmenta okolja se bi lahko bistveno poslabšalo, če se ne bi upoštevali OU. Pričakujemo poslabšanje enega ali več izbranih kazalcev stanja okolja.
D	bistven vpliv	Stanje segmenta okolja se bo bistveno poslabšalo. Na voljo ni ustreznih OU. Pričakujemo poslabšanje enega ali več izbranih kazalcev stanja okolja.
E	uničujoč vpliv	Stanje segmenta okolja se bo bistveno, ireverzibilno, poslabšalo. Remediacija okolja ni možna. Pričakujemo uničujoče poslabšanje večine izbranih kazalcev stanja okolja. Spremembe kazalcev stanja okolja ni mogoče omiliti z OU.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

Opredelili so se sledeči **okoljski cilji** plana in **kazalci stanja okolja** s katerimi se spremlja uspešnost doseganja okoljskih ciljev

Segment okolja	Okoljski cilji OPPN	Kazalci stanja okolja
TLA	Preprečevanje erozijskih procesov	Število erozijskih žarišč na območju OPPN
	Omejevanje onesnaženosti tal	Stanje onesnaženosti tal
VODA	Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda	Urejeno parkirišče za stroje in ostala motorna vozila kamnoloma; DA/NE
		Kršenje režima vodovarstvenega območja; DA/NE
KRAJINA	Minimalen vpliv na krajinsko podobo območja	Velikost (km ²) območja vidnosti kamnoloma
KULTURNA DEDIŠČINA	Se niso določili	/
NARAVA	Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti	Razširjenost ogroženih živalskih in rastlinskih vrst na območju OPPN med in po končani sanaciji kamnoloma
	Ohranjanje HT srednjeevropsko zmerno suha travišča z vrstami rodu <i>Brachypodium</i>	Razširjenost HT na V delu OPPN, ob meji s kulturno krajino
	Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja habitatov vrst in habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura) na območju plana. (dolgoročni cilj sanacije kamnoloma)	Razširjenost nekaterih vrst in površine HT, ki se ohranjajo v ugodnem stanju na Natura območjih pSCI, SAC Kočevsko in SPA Kočevsko – Kolpa oziroma EPO območjih; Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in Kočevsko
	Vzpostavitev razmer za doseganje ugodnega stanja habitatov vrst hribski urh, hrošči, sršenar, kozača, pivka, na območjih SPA Kočevsko – Kolpa in pSCI, SAC Kočevsko tudi v času sanacije kamnoloma (kratkoročni cilj)	Stanje določenih kvalifikacijskih vrst v obdobju sanacije kamnoloma Kot
ODPADKI	Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na	Urejeno pretakališče za naftne derivate; DA/NE
		Urejeno skladiščenje jalovine in zemljine; DA/NE

Segment okolja	Okoljski cilji OPPN		Kazalci stanja okolja
	okolje		Letna količina komunalnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.
			Letna količina nevarnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.
EMS	Se niso določili		/
SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE	Se niso določili		/
ZDRAVJE LJUDI	Zdravo okolje za ljudi	Emisije prahu (delcev PM ₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi	-Monitoring emisij prašnih delcev iz kamnoloma ¹⁾ -Število ur celoletnega obratovanja sekundarnega drobilca SCT BL 3, kladivar, 0-32 mm
		Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi.	Vrednost kazalcev hrupa (L_{dan} , $L_{1,dan}$, in L_{DVN}) pri najbližjih stanovanjskih objektih Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma
		Hitrost vibracij zaradi miniranj pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150	Hitrosti vibracij pri najbližjih objektih

OCENE VPLIVOV OPPN

Ključni negativni vplivi in negativni pojavi, ki jih lahko pričakujemo ob izvedbi OPPN, v primeru neupoštevanja omilitvenih ukrepov ter neupoštevanja usmeritev nosilcev urejanja prostora, so:

- povečane emisije hrupa in emisije prašnih delcev in s tem povečani vplivi na zdravje in počutje ljudi.
- Povečani vplivi na naravo.

Ocene za postavljene cilje OPPN				
Segment okolja	Okoljski cilji OPPN		Ocena vpliva za doseg okoljskega cilja	Ocena za segment okolja
TLA	Preprečevanje erozijskih procesov		Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)
	Omejevanje onesnaženosti tal		Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	
VODE	Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda		Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)
KULTURNA DEDIŠČINA	Se niso določili.		/	Ni vpliva (A)
KRAJINA	Minimalen vpliv na krajinsko podobo območja		Nebistveni vpliv (B)	Nebistveni vpliv (B)
NARAVA	Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti		Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)
	Ohranjanje HT srednjeevropsko zmerno suha travišča z vrstami rodu <i>Brachypodium</i>		Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	
	Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja habitatov vrst in habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura) na območju plana. (dolgoročni cilj sanacije kamnoloma)		Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	
	Vzpostavitev razmer za doseganje ugodnega stanja habitatov vrst hribski urh, hrošči, sršenar, kozača, pivka, na območjih SPA Kočevsko – Kolpa in pSCI, SAC Kočevsko tudi v času sanacije kamnoloma (kratkoročni cilj)		Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	
ODPADKI	Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na okolje		Nebistveni vpliv (B)	Nebistveni vpliv (B)
EMS	Se niso določili.		/	Ni vpliva (A)
SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE	Se niso določili.		/	Ni vpliva (A)
ZDRAVJE LJUDI	Zdravo okolje za ljudi	Emisije prahu (delcev PM ₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi	Nebistveni vpliv (B)	Nebistveni vpliv (B)
		Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi	Nebistveni vpliv (B)	
		Hitrost vibracij zaradi miniranja pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150	Nebistveni vpliv (B)	

OMILITVENI UKREPI (OU)

Zaradi boljše preglednosti so omilitveni ukrepi-OU označeni z zaporednimi številkami. Podatki o: dinamiki izvedbe OU, odgovornih osebah, nadzoru izvedbe, so navedeni v tabelah na koncu poglavij: 5. Tla, 6. Vode, 10. Narava ter 14. Zdravje ljudi.

TLA**OU št. 1)**

Ravnanje s humusom: Humus je potrebno odriniti na robove pridobivalnega prostora ali odkopa ter ga shraniti za končno saniranje kamnoloma. Humus naj se deponira na prostoru predvidenem za deponijo humusa na območju kamnoloma (vzhodni del) ob dovozni poti proti naselju Dane. Deponirati ga je potrebno ločeno od jalovine. S humusom je potrebno ravnati skrbno, da se ohrani njegova biološka aktivnost in sicer v kupih, ki naj ne presegajo višine 1,5 m z nabrazdano površino zaradi zadrževanja padavinske vode ter obvezno zatravitvijo površine z travnimi mešanicami in deteljo.

OU št. 2)

Pretakanje goriva, dolivanje in menjavo olj v delovnih strojih na območju OPPN ni dovoljeno.

VODE**OU št. 3)**

Pretakanje goriva, dolivanje in menjavo olj v delovnih strojih na območju OPPN ni dovoljeno.

OU št. 4)

Transportni in gradbeni stroji, ki se bodo uporabljali morajo biti tehnično brezhibni in ustrezno vzdrževani.

OU št. 5)

V potok Ješka se lahko odvaja le (del) meteornih vod (ne tehnoloških!) kamnoloma, ki so speljane preko ustrezno dimenzioniranih usedalnikov ter preko peščenih ali drugih ustreznih filtrov.

Ustrezno je treba popraviti OPPN, (čl. 23) segment voda, kjer so navedene mejne vrednosti za neraztopljene ter usedljive snovi v izpustu tehnološke in padavinske vode v potok. Kot rečeno se smejo le ustrezno očiščene padavinske vode odvajati v potok.

NARAVA**OU št. 6)**

Vzpostavitev/ohranjanje gozdnega roba, košenje zeliščnega sloja septembra. Znotraj območja urejanja (območje B, severni del OPPN) se po krčitvi gozda vzpostavi gozdni rob tako, da se 3 m pas izkrčenega zemljišča proti gozdu prepusti zaraščanju s ciljem vzpostavitve gozdnega roba.

OU št. 7)

Jalovina in drugi izkopni material na območju širitve/sanacije kamnoloma se deponira na zato urejenem odlagališču.

OU št. 8)

Hrupnejša dela v postopku sanacije, ki bi skupaj trajali več dni (v to se ne štejejo planirani izkopi), naj se ne vršijo v času glavne gnezditvene sezone ptic mladičev med marcem in avgustom. V tem obdobju se prav tako ne opravlja del v gozdu (posek in spravilo lesa).

OU št. 9)

Po končnem zaprtju kamnoloma naj se v steni kamnoloma uredi del stene na način, da bi lahko služila kot gnezdišče za nekatere ujede in sove (najbolj primerno je, da se vkleše kakšna polička ali uredi razpoko).

OU št. 10)

Posekan les, naj se čim prej pospravi in s tem prepreči, da bi prišlo do odlaganja jajčec, ki bi kasneje bila uničena.

OU št. 11)

Kolesnice in podobne kotanje, ki bodo nastajale ob uporabi strojev (tako ob izkoriščanju kamnine kot ob sanaciji) ter bi lahko zadrževale vodo, je potrebno sproti zasipavati, saj bi lahko v nasprotnem primeru privabile osebkke hribskih urhov, kar bi ob nadaljnjih etapah pomenilo uničenje teh osebkov ter vplivalo na lokalno subpopulacijo. Pozornost izvedbe ukrepa je potrebno nameniti predvsem v času parjenja vrste, ki poteka od sredine aprila do začetka avgusta.

Opozarjamo, da so segmenti zrak, hrup in vibracije obravnavani v združenem poglavju Zdravje ljudi.

Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila ocenjujemo, da je Dopolnjeni osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za kamnolom Kot I. (Rigler), z vidika vplivov izvedbe OPPN na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja, krajino in kulturno dediščino, SPREJEMLJIV ob izvedbi podanih omilitvenih ukrepov.

3 OZADJE

3.1 Uvod

Kamnolom Kot 1 oz »kamnolom Rigler« (v nadaljevanju kamnolom) se nahaja v občini Ribnica. V neposredni bližini je tudi kamnolom Kot 2 oz. »kamnolom Klun« (glej sliko 2), ki pa ni predmet tega poročila. Kamnoloma se urejata na podlagi ločenih rudarskih pravic.

Za obstoječi kamnolom je bila med koncesionarjem Kamnolom Rigler Anica s.p. in Vlado RS sklenjena koncesijska pogodba (št. 354-14-211/01) decembra 2001 za dobo 15 let.

Obseg območja OPPN se je zmanjšal za okoli 1,84 ha v fazi *Dopolnjenega osnutka OPPN* glede na fazo *Osnutek OPPN*, na katerega so bile pridobljene smernice nosilcev urejanja prostora. **Površina ureditvenega območja OPPN znaša skupaj okoli 7 ha.**

Območje pridobivalnega prostora oziroma sanacije je namenjeno izkoriščanju mineralne surovine (tehničnega kamna–dolomita) in se podrobno opredeli z ustreznim rudarskim projektom.

Slika 1: SV čelo kamnoloma Kot 1

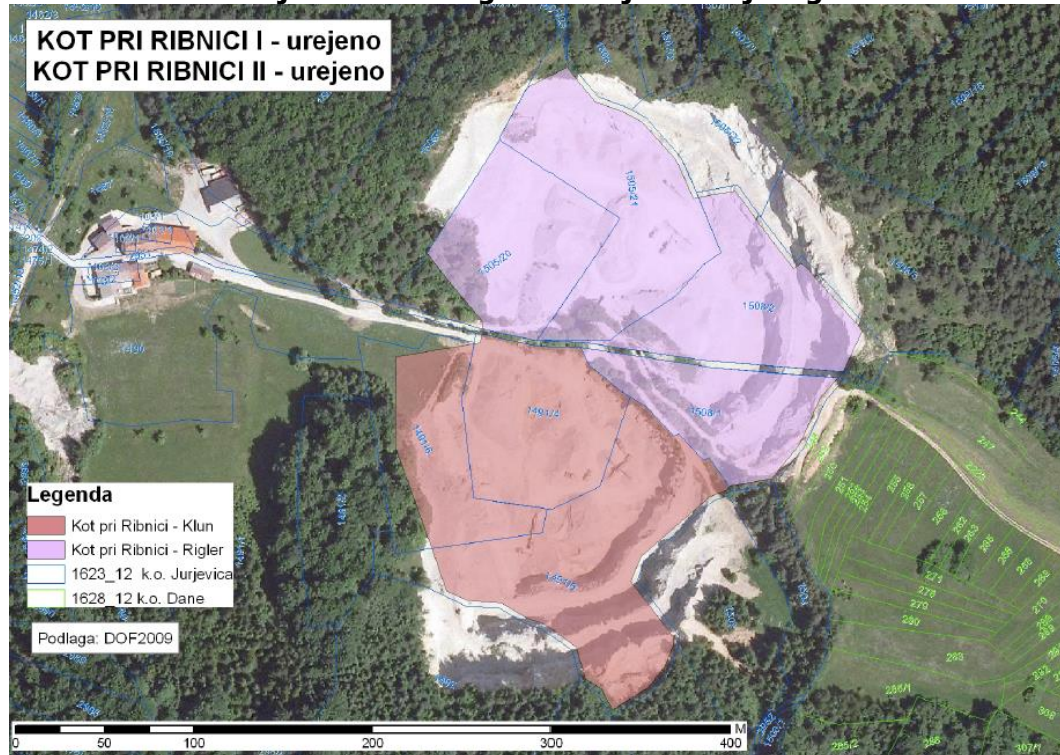

Trenutno stanje kamnoloma ne dopušča sanacije (strokovno mnenje Kavčič Consult-ing, Marko Kavčič s.p.) s posegom v raščeno stanje, ker je nosilec rudarske pravice vseskozi pričakoval širitev. Ob tem je z odkopavanjem prešel meje pridobivalnega prostora (glej sliko 2.). Zaradi tega se želi trenutni pridobivalni prostor z OPPN nekoliko razširiti tako, da bo ob tem možno izvesti ustrezno sprotno sanacijo¹ kamnoloma do njegovega zaprtja. Cilj širitve kamnoloma je torej v prvi vrsti nujna

¹ *Zakon o rudarstvu (Ur. l. RS, št. 61/10-UPB2)*, člen 98: Po pravnomočnosti dovoljenja za opustitev rudarskih del mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje začeti z zapiralnimi deli oziroma izvesti dokončno sanacijo okolja in odpraviti posledice, ki so nastale pri izvajanju rudarskih del, na območjih, kjer posledic ni mogoče v celoti sanirati

in zakonsko predpisana sanacija kamnoloma. Predvsem SV brežina je zelo strma (le 2 etaži, vsaka visoka okoli 30 m) in jo je potrebno ublažiti na projektirani naklon končne brežine 35°, ki zagotavlja dolgoročno stabilnost in možnost rekultivacije brežin.

Slika 2: Prikaz meje ureditvenega območja obstoječega kamnoloma

Legenda:

Viola barva-meje ureditvenega območja kamnoloma Kot 1 določene s koncesijsko pogodbo (obdobje 2001-2016)
Rjava barva- meje ureditvenega območja kamnoloma Kot 2 določene s koncesijsko pogodbo

Avgusta 2011 je bil sprejet *Sklep o začetku postopka izdelave občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje urejanja LN Ko-13-del-širitev in sanacija kamnoloma v Kotu.*

Predvideni obratovalni čas kamnoloma bo podoben sedanjemu; v poletnem času ob delovnikih med 6:00 do 18:00 (dovoljenje sicer dovoljuje do 19:00), ob sobotah od 7.00 do 13.00. V zimskem času le ob delovnikih med 7:00 in 15:00 uro, v kolikor ni snega.

POMEMBNO!

V letih 2011, 2012, 2013 je bilo zabeleženih v povprečju 14 prevozov tovornih vozil (Rigler razpolaga z dvema; 2 in 4 osni) v in prav toliko iz kamnoloma dnevno (povprečni letni dnevni promet-PLDP: 28), ki so prepeljali skupaj okoli 16.000 m³ materiala letno v raščnem stanju, kar pomeni okoli 25.000 m³ (okoli 44.000 ton) v razsutem stanju. Gre za vozili nosilnosti 8,5 in 12 ton. Po zagotovilih upravljavca kamnoloma (Rigler) je bilo občasno maksimalno število odvozov v preteklosti, pred finančno krizo, tudi 30, torej je znašal PLDP tovornih vozil 60.

Ocenjene količine-ZALOG-materiala v raščnem stanju (Zasnova rudarskega projekta, Geostern d.o.o.) znašajo 290.000 m³. Ob predvideni dobi koncesije 12 let, to pomeni letni izkop okoli 25.000 m³ dolomita v raščnem stanju, oz. okoli

oziroma odpraviti, pa izvesti ukrepe zavarovanja, da se izključi nevarnost za zdravje ali življenje ljudi in živali ter možni povzročitelji onesnaževanja okolja oziroma predvidljive škode na objektih in okolju. Zapiralna dela se lahko izvajajo samo na podlagi potrjenega projekta za izvedbo sanacije okolja. Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje lahko šele po dokončanih zapiralnih delih oziroma po izvedeni dokončni sanaciji okolja pri ministrstvu, pristojnem za rudarstvo, vloži zahtevo za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti rudarske pravice za izkoriščanje.

40.000 m3 (okoli 68.000 ton) v razsutem stanju. Pričakovani PLDP tovornih vozil v času veljave nove koncesije oz. izvajanja OPPN znaša 42.

Poudariti je treba, da bodo maksimalne letne količine določene v predvideni novi koncesijski pogodbi, ki se bo uredila na podlagi rudarskega projekta za izkoriščanje in sanacijo, ki bo izdelana po sprejetju OPPN.

V OP se je torej ocenjevanje vplivov izvedlo na podlagi dveh »robnih pogojev« oz. predpostavk: 12 letna koncesijska doba in 25.000 m3 maksimalnega letnega izkopa dolomita.

Najbližji strjeni naselji sta Kot pri Ribnici (oddaljenost okoli 650 m, okoli 120 prebivalcev) ter Dane (oddaljenost okoli 850 m, okoli 60 prebivalcev).

Novembra 2012 je začel veljati *Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Ribnica (Ur. L. RS, št. 85/12)*. Namensko rabo na območju kamnoloma ureja omenjeni OPN.

V postopku načrtovanja OPN Občine Ribnica se je izvedel tudi postopek *celovite presoje vplivov na okolje* (v nadaljevanju CPVO). Ob pripravi osnutka OPN se ni podala pobuda za širitev kamnoloma, zato širitev s sanacijo nista bila zajeti v tedanji postopek CPVO.

S strani (tedanjega) Ministrstva za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP), Direktorata za okolje, je bila izdana odločba št. 35409-180/2011/18, z dne 14.11.2011, v skladu s katero je treba za predmetni OPPN izvesti postopek CPVO, v okviru katerega se izvede tudi presoja sprejemljivosti vplivov obravnavanega plana na varovana območja (zavarovana območja, območja Natura 2000 ter naravne vrednote).

V odločbi je ugotovljeno, da postopek CPVO ni posledica 51. člena *Zakona o varstvu okolja* (obveza presoje vplivov na okolje) po merilih *Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje*, temveč je postopek CPVO pogojen zaradi obveze izvedbe postopka *presoje sprejemljivosti po Zakonu o ohranjanju narave* (mnenje Zavoda RS za varstvo narave, OE LJ (št. 2-III-364/4-O-08/SRB, datum: 20.9.2011).

Obrazložitev glede postopkov SD2 OPN občine Ribnica in OPPN kamnolom Kot I. (Rigler) (o.p. Kobe, marec 2017)

Direktorat za okolje je v postopku CPVO ugotovil, da se meja OPPN ne ujema z mejo OPN, za kar je bilo potrebno spremeniti namensko rabo OPN Občine Ribnica.

Zaradi omenjenega je bilo investitorju naloženo, da je naprej potrebno spremeniti namensko rabo za OPN, za kar se je začela izdelava SD OPN-2 (Sklep o začetku izdelave SD OPN-2, Uradni list RS št.26/16 in 62/16), ki zajema območje, ki je predmet OPPN za kamnolom Kot I. (Rigler).

V času od sprejetja Sklepa o začetku omenjenega OPPN se je poimenovanje enote, ki je predmet OPPN spremenilo. V letu 2011 so bile v veljavi še Spremembe in dopolnitve občinskega plana, medtem, ko se je tekom izdelave osnutka OPPN sprejel *Odlok o OPN občine Ribnica* (leta 2012).

Poimenovanje območja urejanja (območja kamnoloma Kot I.(Rigler)) se je iz enote LN 04-del spremenilo v enoto EUP KO_13. S to spremembo so potekale le korekcije tekstualnega dela OPN in ne grafik, vodene so bile kot SD OPN-1.

Sledile pa so še naslednje spremembe in dopolnitve OPN kot SD OPN-2, ki so zopet spremenile poimenovanje te enote, in sicer v EUP Ko22.

Da se postopka ne bi podvajala se, po pridobitvi 1. mnenj k SD OPN-2 ter dopolnitam dopolnjenega odloka o OPPN, vodita skupaj sočasno, in sicer:

- Dopolnjen osnutek OPN (SD OPN-2) Občine Ribnica ter
- Dopolnjen osnutek OPPN za kamnolom Kot I.(Rigler).

3.2 Namen poročila

Osnovni namen okoljskega poročila (v nadaljevanju OP) je zagotoviti objektivni pregled in evaluacijo verjetnih vplivov izvedbe OPPN na vse segmente okolja, družbenega okolja, kulturne dediščine in narave ter s temi informacijami pripomoči pri procesu CPVO.

Postopek CPVO vodi Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP) s ciljem zagotavljanja visoke ravni varstva okolja z vključevanjem okoljskih vidikov v pripravljanje in sprejemanje OPN, ki vodijo k trajnostnem razvoju območja.

Celovita presoja varstva okolja mora biti izvedena med pripravo OPPN ter pred njegovim sprejetjem.

3.3 Izhodišča okoljskega poročila

Predmetno poročilo se nanaša na *Osnutek odloka dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za kamnolom Kot I. (Rigler)*.

Okoljska izhodišča so pravni režimi, omejitve, okviri, pogoji in druge podlage za doseganje okoljskih ciljev na področjih varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in kulturne dediščine, ki so v skladu s predpisi s področja varstva okolja določene kot obvezna podlaga za pripravo planov. V okviru priprave predmetnega OP okoljska izhodišča izhajajo iz:

- nacionalnih zakonov (vsaki obravnavani segment v tem poročilu navaja relevantno zakonsko podlago),
- Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012 /ReNPVO/ (Ur. l. RS, št. 2/06),
- Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013,
- odlokov lokalne skupnosti (Občine Ribnica),
- pridobljenih smernic nosilcev urejanja prostora,
- strokovnih podlag, ki so bile delane v preteklosti za kamnolom in za širitev le tega ter ostalih javno dostopnih podatkov.

Izhodišča za pripravo OP so okoljski cilji plana, merila vrednotenja in metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na: okolje, naravo, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino.

3.4 Struktura poročila

Vsebina

Okoljsko poročilo mora vsebovati najmanj vsebine, ki so zahtevane v *Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe načrtov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*.

Okoljsko poročilo je sestavljeno iz naslednjih vsebin:

- splošni del: *predstavljeno ozadje, namen, izhodišča poročila ter metoda dela;*
- *Opis ključnih okoljskih problemov, in predvidenih negativnih vplivov plana;*
- opis plana: *opis osnovnih značilnosti plana;*
- vrednotenje vplivov plana za posamezne segmente okolja (*voda, tla, zrak, hrup, kulturna dediščina, narava, odpadki, naravni viri in kmetijska zemljišča*), ki so sestavljena iz podglavij:
  - stanje okolja: *predstavljene naravnogeografske in družbeno-geografske značilnosti obravnavanega območja, izhodiščno stanje okolja, varstvena,*

varovana in zavarovana območja s pravnimi režimi ter smernice nosilcev urejanja prostora;

- *okoljski cilji plana in kazalci stanja okolja: opredelitev okoljskih ciljev plana in kazalcev stanja okolja za spremljanje doseganja okoljskih ciljev plana;*
- *merila in metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov: predstavljan metodološki pristop;*
- *vplivi plana in presoja: ovrednoteni vplivi plana za posamezne segmente, presoja vplivov na postavljene okoljske cilje, omilitveni ukrepi;*
- *program spremljanja ali monitoring: opredeljeni kazalci za spremljanje stanja okolja oziroma doseganje okoljskih ciljev plana.*

POMEMBNO!

Priporočljivo je, da se okoljski cilji, kazalci ter način spremljanja kazalcev ter odgovorni subjekti za to, navedejo v OPPN.

V predlog OPPN mora biti vključen način spremljanja stanja okolja s kazalci kot izhaja iz tega OP. **Z rezultati monitoringa pripravljavec plana seznaniti MOP v petih letih po sprejemu plana.**

Posamezna poglavja s segmenti okolja se začnejo z navedbo zakonskih osnov ter ostalih virov. V kolikor se v nadaljevanju teksta ponovi določen zakonski predpis, se številka in leto uradnega lista ne ponavlja, ampak se navaja samo besedilo zakonskega predpisa;

- *alternative: opredelitev do alternativnih rešitev za posamezne predvidene ureditve;*
- *opozorilo o celovitosti;*
- *sklepna ocena o sprejemljivosti.*

Sestavni del okoljskega poročila je dodatek za presojo sprejemljivosti izvedbe posegov na varovana območja (v nadaljevanju Dodatek k OP).

Pravna osnova za izdelavo Dodatka k OP je podana v *Zakonu o ohranjanju narave /ZON/ (Ur. l. RS, št. 56/99 (31/00 - popr.), 110/02-ZGO-1, 119/02, 41/04, 61/06-ZDru-1, 63/07 Odl. US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 32/2008 Odl. US: U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B)* (v nadaljevanju: ZON) ter v 4. točki 3. člena *Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/0, 38/10, 3/11)*. Vsebina je določena v prilogi 8. omenjenega *pravilnika*.

Dodatek k OP je sestavljen iz naslednjih vsebin:

- ime in kratek opis plana;
- podatki o planu oz. s planom načrtovanem posegu v naravo:
  - območje, ki ga zajema plan,
  - določitev namenske rabe prostora,
  - velikost in drugi osnovni podatki o vseh načrtovanih posegih v naravo,
  - predvideno obdobje izvajanja plana,
  - potrebe po naravnih virih,
  - predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi,
- podatki o varovanih območjih:
  - varstveni cilji varovanih območij in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja,
  - prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan drugačen režim,
  - povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih,
  - podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic,
  - prikaz območij dejanske rabe prostora,
  - vrste in habitatni tipi za katere je narava območje določeno,
  - načrti za upravljanje območja in usmeritve, ki izhajajo iz njih,
  - opis obstoječega izhodiščnega stanja območja,
  - ključne značilnosti habitatov ali vrst na območju,

- podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj na ključne habitate ali vrste na območju,
- podatki o ugotovljenih vplivih in njihovi presoji:
  - metoda presoje vplivov na naravo,
  - opredelitev ugotovljenih škodljivih vplivov posega v naravo na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi,
  - opredelitev ugotovljenih škodljivih vplivov plana na varovana območja in ocena vplivov načrtovanih posegov na varovana območja,
  - splošna ocena,
  - ugotovitve v primeru preveritve alternativnih rešitev, navedba preverjenih rešitev in razlogi za izbor predlagane rešitve,
- omilitveni ukrepi in priporočila, časovni okvir njihove izvedbe, njihovi nosilci in način spremljanja izvedbe:
  - omilitveni ukrepi,
  - navedba morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vpliva na bodoče stanje območja,
- navedba o virih podatkov oziroma načinu njihove pridobitve in o metodah napovedovanja vpliva in presoj;
- navedbe o izvajalcih in morebitnih podizvajalcih okoljskega poročila.

Razlaga pogosto uporabljenih terminov

V pričujočem poročilu se namesto občinski podrobni prostorski načrt (v nadaljevanju: OPPN) pogosto uporabljata tudi termina plan ali Odlok o OPPN. Gre za to, da je dopolnjen osnutek OPPN, katerega okoljsko poročilo ocenjuje, pripravljen v obliki (predloga) odloka, ki naj bi šel na koncu procesa priprave OPPN v glasovanje na Občinski svet.

Glede na *Zakon o prostorskem načrtovanju* se z nazivi: OPPN, plan, Odlok o OPPN, v tem poročilu razume in govori o dopolnjenem osnutku občinskega podrobnega prostorskega načrta.

V poročilu se beseda občina pojavlja v dveh oblikah: z veliko začetnico in z malo začetnico. Občina z veliko začetnico v tem poročilu pomeni institucijo, z malo začetnico pa območje občine Ribnica.

V poročilu se uporablja termin kamnolom, ker, gledano tehnično, gre za kamnolom in ne peskokop. Lokalno se namreč prijelo tudi ime kamnolom Kot. Peska v kamnolomu ne kopljejo, ampak ga predelujejo oz. meljejo iz kamna.

3.5 Merila in metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov OPPN

3.5.1 Splošno

Na podlagi strateških ciljev plana oz. prostorskega razvoja občine, okoljskih ciljev, analize posameznih sestavin okolja, določitve dejanskega stanja okolja ter analize predvidenih sprememb namenske rabe in posegov katerih plan omogoča (in predvideva) na prostoru občine, je bila opredeljena ocena vplivov plana na okolje, naravo, kulturno dediščino ter družbeno okolje.

Glede na *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* je potrebno v okoljskem poročilu opredeliti neposredne, daljinske, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjeročne, dolgoročne, trajne in začasne vplive izvedbe plana.

V prej omenjeni *uredbi* so zgoraj omenjeni vplivi obrazloženi kot:

1. *Neposredni vpliv*: se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki na območju plana neposredno vpliva na izbrane kazalce stanja okolja. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v okolje in iz drugih dejanskih okoliščin.
2. *Daljinski vpliv*: se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki niso neposredna posledica izvedbe plana, temveč se zgodijo oddaljeno od izvornega vpliva ali kot posledica zapletenih poti, kot je npr. poseg v okolje, ki spreminja gladino vode in tako vpliva na ekološko stanje bližnjih mokrišč.
3. *Kumulativni vpliv*: se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na izbrane kazalce stanja okolja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani in grajeni na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrane kazalce stanja okolja, ali kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana združen vpliv, katerega učinki na izbrane kazalce stanja okolja niso zanemarljivi.
4. *Sinergijski vpliv*: se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so v celoti večji od vsote posameznih vplivov. Sinergijski vplivi se ugotavljajo zlasti v primerih, ko se količina vplivov na habitate, naravne vire ali poseljena območja približa zmogljivosti kompenziranja teh vplivov.
5. *Kratkoročni vpliv*: je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v petih (5) letih od začetka vplivanja.
6. *Srednjeročni vpliv*: je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja med petimi (5) in desetimi (10) leti od začetka vplivanja.
7. *Dolgoročni vpliv*: je vpliv, ki ne preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v desetih (10) letih od začetka vplivanja.
8. *Trajni vpliv*: predstavlja vpliv, ki pusti trajne posledice.
9. *Začasni vpliv*: predstavlja vpliv začasne narave.

Doseganje okoljskih ciljev plana se je vrednotilo na podlagi ocenjenih sprememb kazalcev stanja okolja (trend gibanja kazalca), ki so se opredelili za ugotavljanje doseganja okoljskih ciljev plana.

V tabelah se, poleg opisanih pričakovanih smeri-trendov gibanja kazalcev, grafično s piktogrami orisuje možnost oz. verjetnost doseganja okoljskih ciljev.

Tabela 1: Znaki-piktogrami ocene razvoja posameznega kazalca

Piktogrami	Znaki ocene razvoja posameznega kazalca
	razvoj v smeri, ki pomeni doseganje kakovostno ali količinsko opredeljenega cilja
	neopredeljiva smer razvoja, nezadosten razvoj za doseg kakovostnih oz. količinskih ciljev,
	neugoden razvoj

Spremembo posameznega kazalca stanja okolja smo predvideli na podlagi dostopnih podatkov in trendov za ta kazalec ter opredeljenih potencialnih vplivov OPPN. Na podlagi postavljenih velikostnih razredov, smo vrednotili vplive plana na postavljene okoljske cilje. Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja je prikazana v tabeli 2. V sklopu vrednotenja vplivov je bila za vsak segment okolja določena pripadajoča lestvica vrednotenja:

- Če se ocene za katerokoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred **A (pozitiven vpliv)**, vplivi izvedbe le tega delujejo pozitivno na uresničevanje okoljskih ciljev. Z ocena **A (ni vpliva)** se oceni kadar se ne pričakuje niti pozitivnih niti negativnih vplivov plana.
- Če se ocene za katerokoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred **B (nebistven vpliv)**, vplivi izvedbe le tega na uresničevanje okoljskih ciljev niso pomembni.
- Če se ocene za katerokoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred **C (nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov-OU)**, so vplivi izvedbe

plana na uresničevanje okoljskih ciljev pomembni, vendar obstajajo ustrezni in izvedljivi OU, ki vplive zmanjšajo na sprejemljivo raven.

- Če se podocene in ocene za katerikoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred **D** ali **E**, so vplivi izvedbe za uresničevanje okoljskih ciljev pomembni in škodljivi.

Tabela 2: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja in glede na vplive plana na posamezen segment okolja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembe kazalcev stanja okolja in glede na vplive plana na posamezen segment okolja
		Izbrani kazalec stanja okolja
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Stanje segmenta okolja se ne bo spremenilo oz. se bo izboljšalo.
		Ne pričakujemo sprememb vrednosti izbranih kazalcev stanja okolja oziroma pričakujemo izboljšanje kazalcev stanja okolja. Okoljski cilji bodo doseženi.
B	nebistven vpliv	Stanje segmenta okolja se ne bo bistveno poslabšalo.
		Ne pričakujemo bistvenih sprememb izbranih kazalcev stanja okolja. Okoljski cilji bodo doseženi.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Stanje segmenta okolja se bi lahko bistveno poslabšalo, če se ne bi izvedli omilitveni ukrepi. Obstajajo ustrezni omilitveni ukrepi.
		Pričakujemo nebistveno poslabšanje enega ali več izbranih kazalcev stanja okolja. Okoljski cilji bodo doseženi.
D	bistven vpliv	Stanje segmenta okolja se bo bistveno poslabšalo.
		Pričakujemo bistveno poslabšanje enega ali več izbranih kazalcev stanja okolja. Okoljski cilj(i) ne bodo doseženi.
E	uničujoč vpliv	Stanje segmenta okolja se bo bistveno, ireverzibilno, poslabšalo. Remediacija okolja ni možna.
		Pričakujemo uničujoče poslabšanje večine izbranih kazalcev stanja okolja. Spremembe kazalcev stanja okolja ni mogoče omiliti z omilitveni ukrepi. Okoljski cilj(i) ne bodo doseženi.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

3.5.2 Omilitveni ukrepi-OU

Omilitveni ukrepi

V poročilu so za vsak segment okolja lahko navedeni omilitveni ukrepi.

Omilitveni ukrepi so ključni, da ne pride do bistvenega (ocena D) ali celo uničujočega vpliva (ocena E).

Tovrstni ukrepi MORAJO biti navedeni v planu oz. se morajo pri posegih izvajati. Vsebovat jih mora dopolnjen osnutek OPPN, ki ga pripravljavec odda z vlogo na MOP za mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje.

V kolikor OU niso vključeni v dopolnjen osnutek OPPN in plan ne dobi pozitivnega mnenja (OP pa dobi od MOP mnenje o ustreznosti), se jih lahko vključi naknadno v predlog OPPN. V tem primeru lahko MOP hkrati z odločbo o potrditvi plana izda tudi mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje.

Za vse OU je naveden(o)(a):

- kdo mora poskrbeti za izvedbo OU,
- časovna opredelitev izvedbe OU (v kateri fazi oz. postopku ga je treba izvesti),
- način spremljanja uspešnosti izvedenega OU.

Priporočila in zakonske obveznosti

Poleg OU so, v podpoglavjih *Vrednotenje vplivov izvedbe OPPN*, navedena tudi priporočila in zakonske obveznosti.

- 1) Zakonske obveznosti:** Poudariti je treba, da v poročilu niso navedene vse zakonske zahteve, ki jih mora posamezen zavezanec izvajati. Izpostavili smo samo tiste, ki se po naši oceni, ne izvajajo oz. se izvajajo pomanjkljivo in/ali je izvajanje določb ključno, da vpliv ni bistven (ocena D).

- 2)** Priporočila: Z upoštevanjem le-teh se dodatno zmanjša vpliv izvedbe plana na posamezen segment okolja.

Navedene zakonske obveznosti se morajo upoštevati pri načrtovanju plana.

4 PODATKI O OPPN

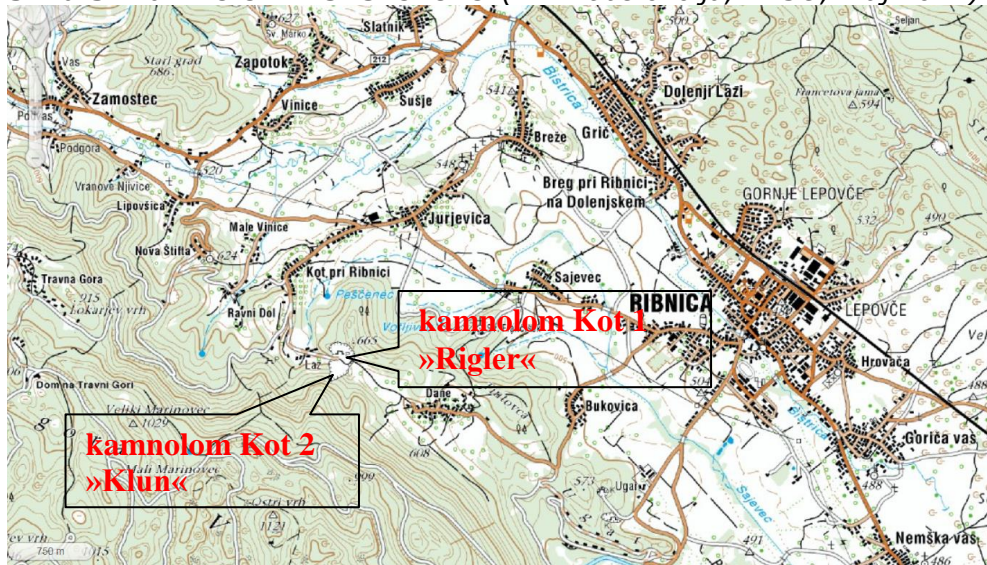
4.1.1 Ime plana in ureditveno območje

Ime plana-OPP	OPP za kamnolom Kot I. (Rigler)
Načrtovalec OPPN	Savaprojekt d.d., Ulica krških žrtev 59, 8270 Krško
Pripravljaivec OPPN	Kamnolom Anica Rigler s.p., Cesta IV 7, Grič, 1310 Ribnica

Območje OPPN je velikosti ca 7 ha in zajema obstoječe območje mineralnih surovin (LN, površine nadzemnega pridobivalnega prostora) s širitvijo, kot je opredeljeno v OPN SD2.

Zajema zemljišča s parc. številkami: 2223-del, 250-del, 244-del, 247-del, 249/1-del, 249/3-del, 249/2 vse K.o. Dane ter 1505/1-del, 1505/20-del, 1505/21, 1505/23, 1506, 1507/1, 1507/2, 1505/22, 1508/2, 1508/3, 1508/21, 1508/22, 1509/16-del, 1519/2-del, 2951-del, vse K.o. Jurjevica.

Slika 3: Kamnolom v širši okolici (vir: Atlas okolja, ARSO, maj 2014)

Slika 4: Območje OPPN (rumeno območje)

ni več teh delitev ...ker ga ne širimo, samo urejamo, poglobljamo

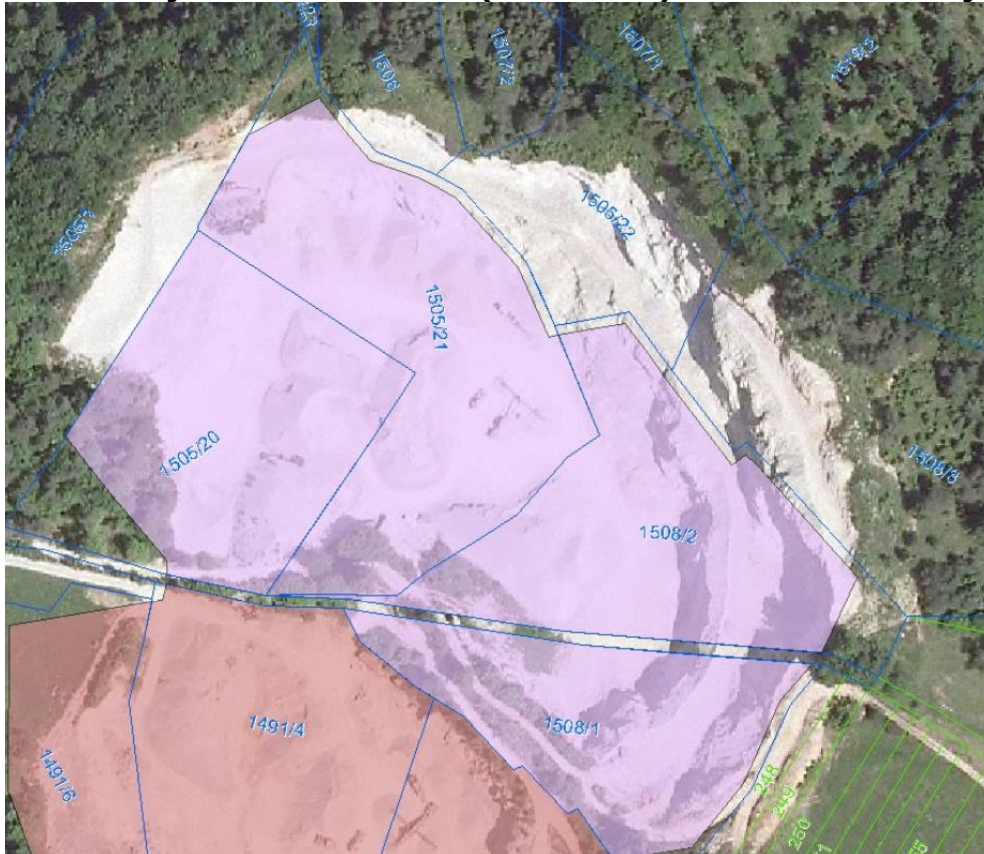
Na celotnem območju se predvidi območje pridobivalnega prostora tehničnega kamna-dolomita, ki zajema :

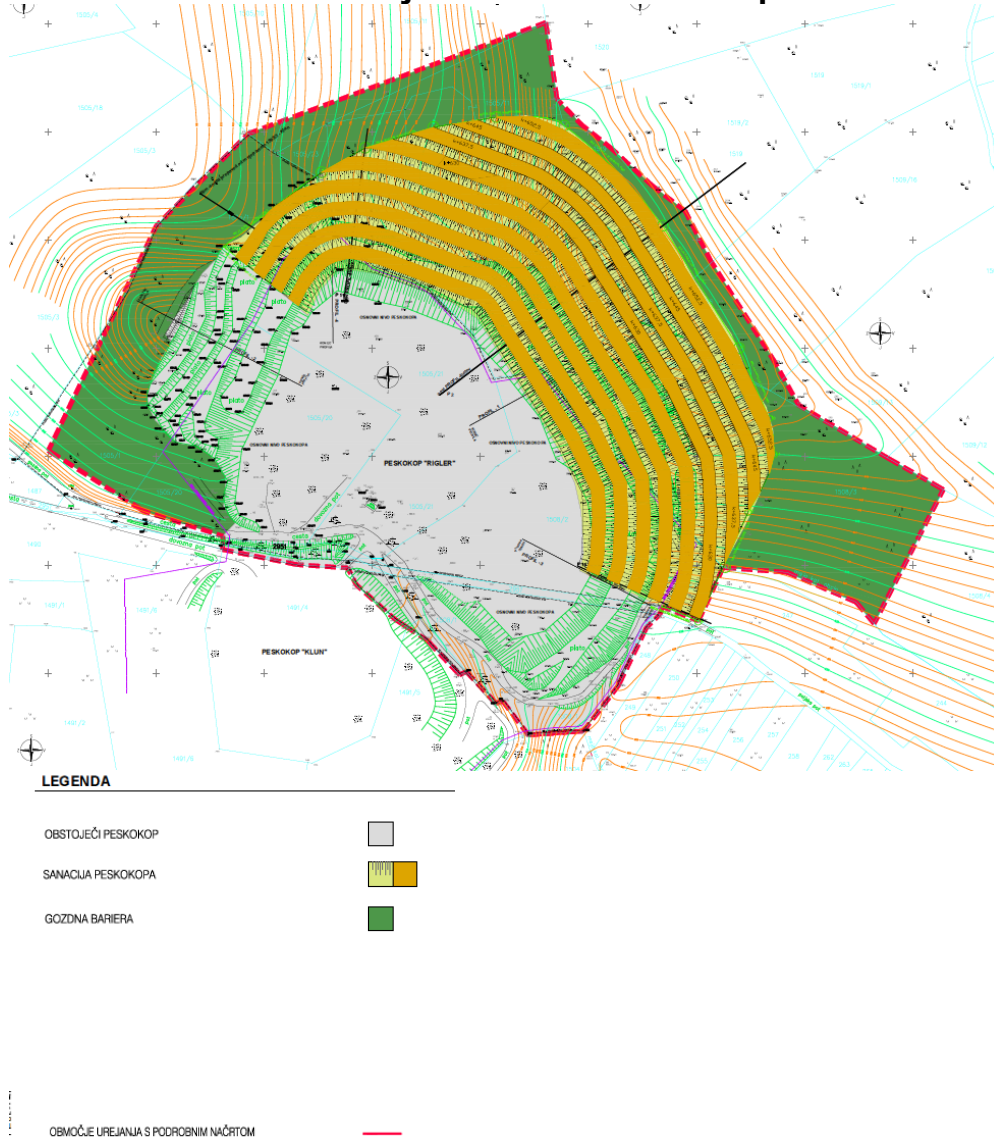
- osnovni plato, odkopavanje – urejanje etaž, pridobivanje materiala, predelava kamna, sanacija in rekultivacija ter zavarovanje območja;
- spremljajoči objekti.

Ohranja se obstoječi dostop na območje. Območje se razvija v smeri proti vzhodu, severu in severovzhodu v smislu nastajanja novih etaž.

Trenutno eksploatirano območje presega meje določene s koncesijo.

Slika 5: Meje kamnoloma Kot 1 (viola barva) določene s koncesijsko pogodbo

Slika 6: Ureditvena situacija oblikovalskih rešitev prostorskih ureditev (vir: OPPN)**POZOR!**

Obseg območja OPPN se je bistveno zmanjšal (za okoli 1,84 ha) v fazi *Dopolnjenega osnutka OPPN* glede na *Osnutek OPPN*, na katerega so bile pridobljene smernice nosilcev urejanja prostora (2011).

4.1.2 Cilji OPPN

Cilj OPPN je pravna-formalna prostorska ureditev območja kamnoloma Kot 1 za pridobitev rudarske pravice za širitev in nadaljnjo eksploatacijo kamenine in sprotno sanacijo celotnega pridobivalnega prostora kamnoloma. Ekonomski interesi investitorja oz. pripravljavca plana se usmerjajo tako, da v najmanjši možni meri škodijo okolju, naravi, kulturni dediščini in zdravju ljudi.

4.1.3 Odnos do drugih načrtov

Novembra 2012 je začel veljati *Odlok o občinskem prostorskem (OPN) načrtu Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 85/12)*.

Ugotavljamo, da je območje OPPN usklajeno z nadrejenim planskim aktom (OPN SD2).

Izveček iz Odloka o Občinskem prostorskem načrtu občine Ribnica (Uradni list RS, št. 85/12, 55/16 ter sedanje sočasne spremene SD OPN-2:

V strateškem delu Občinskega prostorskega načrta (v nadaljnjem besedilu OPN) je v zvezi z območjem kamnoloma Kot I. (Rigler) zapisano:

12. člen

(druga, za občino pomembna območja)

(4) V Občini Ribnica so trije pridobivalni prostori za katere je država podelila rudarsko pravico za gospodarsko izkoriščanje mineralnih surovin (to so pridobivalni prostori: Prigorica, Kot I pri Ribnici in Kot II pri Ribnici, za katerega je predvidena tudi širitev). Štirje manjši nelegalni kopi se nahajajo zahodno od naselja Velike Poljane.

14. člen

(prometna infrastruktura)

(5) Lokalno cestno omrežje je zasnovano tako, da v hierarhiji cest zagotavlja prioriteto prenovo in rekonstrukcijo pomembnejših lokalnih cest, ki osrednje poselitveno območje Ribnice povezuje v smereh proti Brežam in Jurjevici, Sv. Gregorju, Vel. Poljanam, Rakitnici in Grčaricam. Pri obnovi in modernizaciji lokalnih cest se, ob upoštevanju povečanih prometnih obremenitev in pomena območja v konceptu poselitve, prioriteto rekonstruira in pri tem izboljša elemente ceste Ribnica-Breže-Jurjevica.

32. člen

(mineralne surovine)

(1) V Občini Ribnica so trije pridobivalni prostori: Prigorica, Kot I pri Ribnici in Kot II pri Ribnici; in nelegalni kopi: Ugar (2), manjši kamnolom nasproti naselja Podpoljane in 4 manjši kamnolomi pod naseljem Poljane. Nelegalni kopi so predvideni za sanacijo brez izkoriščanja mineralnih surovin.

(2) Za namen izkoriščanja mineralnih surovin je potrebno izdelati občinski podrobni prostorski načrt (OPPN).

34. člen

Pri gradnji objektov, ki služijo za potrebe kmetijske in gozdarske dejavnosti, upravljanja voda, športa in rekreacije zunaj poselitvenih območij, izkoriščanja mineralnih surovin, pridobivanja energije in izkoriščanja drugih naravnih virov, varnosti državljanov in njihovega premoženja, obrambe, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter javne infrastrukture, je potrebno ohranjati skladnost med funkcijami območja, obstoječo grajeno strukturo oblikovno dopolnjevati na način, da se ohranjajo kakovostne prostorske strukture, zagotavljati smotno rabo prostora in umeščati objekte v bližino naselij oziroma na vidno manj izpostavljene površine.

V izvedbenem delu OPN je v zvezi z območjem kamnoloma Kot I. (Rigler) zapisano:

III. 2 Namenska raba

47. člen

(splošna določila o namenski rabi prostora)

(1) Vsaka enota urejanja prostora ima s tem odlokom predpisane vrste namenske rabe.

(2) Namenska raba prostora je prikazana na karti »3 – Prikaz območij enot urejanja prostora, osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev«.

(3) Območje občine se glede na osnovno namensko rabo prostora deli na:

območja stavbnih zemljišč,

območja kmetijskih zemljišč,

območja gozdnih zemljišč,

območja vodnih zemljišč,

območja drugih zemljišč, kamor uvrščamo območja mineralnih surovin in območja zunaj naselij za potrebe obrambe.

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE	Podrobneje prikazana podrobnejša namenska raba glede na tipologijo gradnje
OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ	L – OBMOČJA MINERALNIH SUROVIN	
		LN – površine nadzemnega pridobivalnega

	prostora
--	----------

95. člen

(varstvo pred hrupom)

(1) Ta prostorski načrt glede na občutljivost za škodljive učinke hrupa določa stopnje varstva pred hrupom, ki so določene za zmanjševanje onesnaževanja okolja s hrupom za posamezne površine.

IV. stopnja varstva pred hrupom je določena za stavbe na naslednjih površinah podrobnejše namenske rabe, na katerih je dopusten poseg v okolje, ki je lahko bolj moteč zaradi povzročanja hrupa:

– na območjih mineralnih surovin (L): vse površine,

96. člen

(varstvo pred elektromagnetnim sevanjem)

(1) Ta prostorski načrt glede na občutljivost za škodljive učinke sevanja določa stopnje varstva pred sevanjem, ki so določene glede na občutljivost posameznega območja naravnega ali življenjskega okolja za posamezne površine:

II. stopnja varstva pred sevanjem je določena za naslednje površine podrobnejše namenske rabe prostora:

– na območjih mineralnih surovin (L): vse površine,

120. člen

(podrobni prostorski izvedbeni pogoji za gradnjo na območjih mineralnih surovin)

Na območjih podrobnejše namenske rabe »LN – območja mineralnih surovin« veljajo naslednji podrobni prostorski izvedbeni pogoji:

Namenska raba	L – območja mineralnih surovin				
Podrobna namenska raba	LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora				
Vrsta objektov	Zahtevni, manj zahtevni: 1251 Industrijske stavbe za potrebe ali kot dopolnitev dejavnosti na območju z oznako LN 1252 Rezervoarji, silosi in skladišča za potrebe ali kot dopolnitev dejavnosti na območju z oznako LN				
	1274 Druge stavbe, ki niso uvrščene drugje: nadstrešnice in sanitarije 2301 Objekti za pridobivanje in izkoriščanje mineralnih surovin 24201 Obrambni objekti 24203 Objekti za ravnanje z odpadki 24205 Drugi gradbeni inženirski objekti, ki niso uvrščeni drugje: ograje, oporni zidovi, škarpe, stabilizacijski objekti za zadrževanje plazov Enostavni in nezahtevni: – Podporni zid – Mala komunalna čistilna naprava – Rezervoar – Vodnjak, vodometa – Priključek na objekte gospodarske javne infrastrukture in daljinskega ogrevanja – Pomožni komunalni objekt – Pomožni objekti, namenjeni obrambi in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pomožni objekt za spremljanje stanja okolja in naravnih pojavov				
Izključujoče dejavnosti	Stanovanjske površine, centralne dejavnosti, promet in trgovina na debelo				
Stopnja izkoriščenosti zemljišča, namenjenega gradnji	TIP	FZ	FI	DZP	etažnost
	NP, NK, KG, T	največ 0,3	/	/	/

III. 9 Prostorski izvedbeni pogoji na območjih predvidenih podrobnih prostorskih načrtov

124. člen

(območja, za katera je predvidena izdelava podrobnih prostorskih načrtov)

(1) Podrobni prostorski načrti se izdelajo za območja enot urejanja, ko gre za:

- celovito oziroma delno prenovo naselja,
- pomembnejšo gospodarsko javno infrastrukturo,
- prostorske ureditve lokalnega pomena zaradi sanacije posledic naravnih in drugih nesreč,
- izkoriščanje mineralnih surovin ter sanacijo pridobivalnih prostorov,
- območja, kjer se zaradi obsega ali vplivov predvidenih ureditev na okolje zahteva celovit pristop, kakor tudi na večjih območjih v naselju, ki so namenjena novim gradnjam in zgoščanju pozidave.

(2) Meja podrobnega načrta je določena s tem prostorskim načrtom.

V prilogi k Odloku OPN (SD OPN-2) je v zvezi z območjem kamnoloma Kot (Rigler) zapisano:

PRILOGA 1 – POSEBNI PROSTORSKI IZVEDBENI POGOJI

(13) Kot pri Ribnici

Oznaka EUP	Podrobna namenska raba		Način urejanja	Varovanje	Posebna merila in pogoji	Karta
Ko22	LN	Ko_13	OPPN	- 2. in 3. vodovarstveno območje - Natura 2000 – Kočevsko	* VVO- na vodovarstvenih območjih je treba upoštevati prepovedi, omejitve in podrobnejše pogoje glede na vodovarstveni režim območja skladno z veljavno uredbo o vodovarstvenih območjih občine Ribnica, oziroma z veljavnim občinskim odlokom.	19

V skladu z grafičnim delom OPN je na celotnem območju OPPN opredeljeno območje namenske rabe LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora, kar je razvidno iz grafičnega načrta B1.

V neposredni okolici (glej sliki 3 in 6) območja OPPN je kamnolom Kot 2 (nosilec rudarske pravice je g. Klun oz. njegovo podjetje), ki ima (bo imel tudi v bodoče) z obravnavanim planom kumulativne vplive (hrup, vibracije, prašenje, transport skozi vasi, vpliv na krajino).

Na območju občine Ribnica v času priprave poročila ni bilo predvidenih drugih (npr. državnih) prostorskih planov, ki bi posegali na predvideno ureditveno območje ali bi imeli daljinski vpliv.

4.1.4 Raba prostora

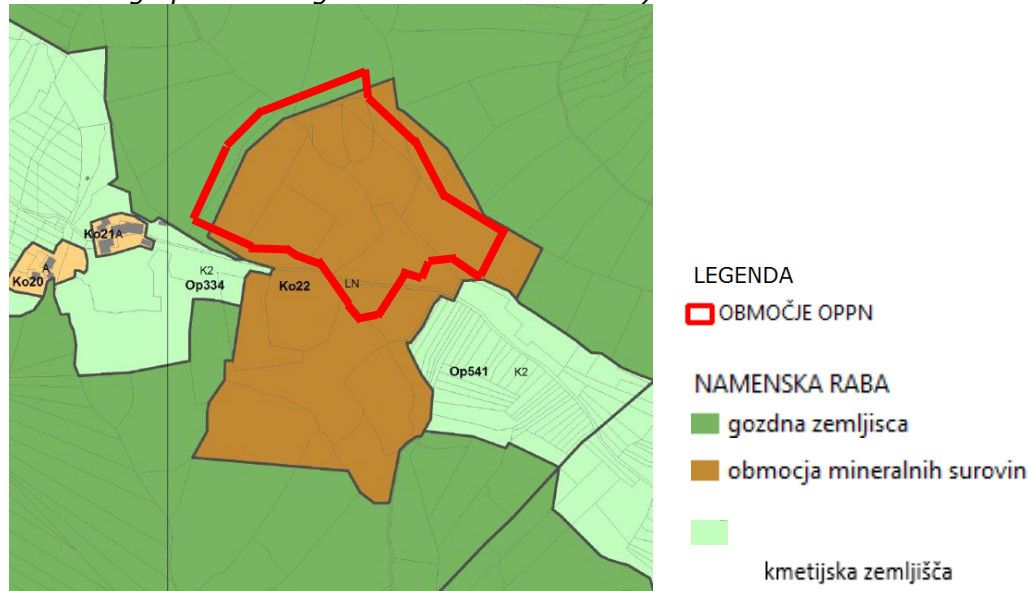
Opis obravnavanega območja

Območje OPPN za kamnolom Kot I.(Rigler) je velikosti 7 ha. Nahaja se v osrednjem vzhodnem delu občine Ribnica, ob lokalni cesti LC 852731 na jugozahodu kamnoloma.

Namenska raba prostora

Območje OPPN je v skladu z veljavnim Občinskim prostorskim načrtom občine Ribnica v celoti opredeljeno kot območje mineralnih surovin – površine nadzemnega pridobivalnega prostora (LN).

Slika 7: Prikaz namenske rabe prostora na območju OPPN (vir podatka: Grafični del Občinskega prostorskega načrta občine Ribnica)

Dejanska raba zemljišč

V skladu z evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (vir podatka: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, stanje 2016 in PISO, 2017) je znotraj območja OPPN po dejanski rabi opredeljeno:

- pozidano in sorodno zemljišče (id. št. 3000),
- gozd (id. št. 2000).

V nadaljevanju sledi prikaz dejanske rabe.

Slika 8: Prikaz dejanske rabe prostora (vir: GERK, maj 2014)

Legenda:

3000-pozidano in sorodno zemljišče

2000-gozd

1300-trajni travnik
1410-kmetijsko zemljišče v zaraščanju
1500-drevesa in grmičevje
1600-neobdelano kmetijsko zemljišče
1800-kmetijske zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem

4.1.5 Predvideno obdobje izvajanja plana

Odlok (OPPN) velja do preklica oziroma do izteka (nove) koncesijske pogodbe oz. do takrat, ko ga nadomesti drugi prostorski akt.

4.1.6 Ocena razvoja stanja brez realizacije načrta

V primeru ne-izvedbe OPPN bi bila sanacija kamnoloma tehnično neizvedljiva.

Za izvedbo primernih naklonov (cca 60° etaže in okoli 40° celotna brežina od vrha do platoja) ter izvedbo primerne števila in višine etaž, ki bodo omogočali izvedbo sanacije, je treba sedanji izkop razširiti.

5 TLA

5.1 Zakonodaja in viri

Mednarodne konvencije, predpisi Evropske unije in resolucije

- o Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja /ReNPVO/ (Ur. l. RS, št. 2/06)
- o Tematska strategija za varstvo tal »Thematic Strategy for Soil Protection« [SEC(2006)620] [SEC(2006)1165]/COM(2006)231/, 22.9.2006)
- o Direktiva 96/61/ES o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaževanja »Directive 96/61/EC concerning integrated pollution prevention and control« (OJ L 257, 10.10.1996)
- o Direktiva 2004/35/ES o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode »Directive 2004/35/ES on environmental liability with regard to the prevention and remedying of environmental damage« (OJ L 143/56, 30.4.2004)

Predpisi Republike Slovenije

- o Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl. US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 97/12 Odl.US: U-I-88/10-11, 92/13)
- o Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1) (Ur. l. RS, št. 110/02 (8/2003 popr.), 58/03-ZZK-1, 33/07-ZPNačrt, 108/09-ZGO-1C, 79/10 Odl.US: U-I-85/09-8, 80/10-ZUPUDPP (106/10 popr))
- o Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ (Ur. l. RS, št. 64/94, 33/00 Odl.US: U-I-313/98, 87/01-ZMatD, 41/04-ZVO-1, 28/06 in 51/06-UPB1)
- o Zakon o vodah /ZV-1/ (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04, 41/04-ZVO-1, 57/08)
- o Zakon o kmetijstvu /Zkme/ (Ur. l. RS, št. 54/00, 16/04 Odl.US: U-I-211/00-16, 45/04-ZdZPKG, 20/06-UPB1, 45/08-ZKme-1)
- o Zakon o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS, št. 71/11-UPB2)
- o Zakon o fitofarmacevtskih sredstvih (Ur. l. RS, št. 11/01, 2/04, 37/04, 98/04-UPB1, 14/07, 35/07-UPB2)
- o Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur. l. RS, št. 34/08, 61/11)
- o Uredba o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostnih nevarnih snovi v tleh (Ur. l. RS, št. 68/96, 41/04-ZVO-1, 66/07)
- o Uredba o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (Ur. l. RS, št. 43/08, 30/11)
- o Uredba o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostnih nevarnih snovi v tleh (Ur. l. RS, št. 68/96, 41/04-ZVO-1)
- o Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. 34/08, 103/11)

Občinski in ostali predpisi

/

Viri in literatura

- o Geološka karta, Geološki zavod Slovenije, 2010
- o Geografski atlas Slovenije, Gabrovec M., Hrvatini M., 1998. Površje. V, Ljubljana, DZS
- o Geografski atlas Slovenije, Lovrenčak F., Ljubljana, 1998
- o Atlas okolja, ARSO, avgust 2013 (www.gis.arso.gov.si)
- o Raziskave onesnaženosti tal Slovenije, Biotehnična fakulteta v Ljubljani, Ljubljana
- o Državni program gospodarjenja z mineralnimi surovinami, Geološki zavod Slovenije, št: 36100-5/2009/6, Ljubljana, 9.4.2009
- o GGN GGE Velika Gora (2007-2016), Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje, št. 06-17/07

5.2 Stanje okolja

Segment kmetijska zemljišča je obravnavan v poglavju 12. *Raba naravnih virov in kmetijskih zemljišč.*

5.2.1 Geološke, reliefne in pedološke značilnosti

Izbrani kazalec stanja **Število erozijskih žarišč na območju OPPN** kaže na relativno DOBRO stanje.

Ob ogledu kamnoloma se niso zasledili večji pojavi erozije. Manjši odnosi nevraščenege materiala se spirajo po čelu kamnoloma ob deževju.

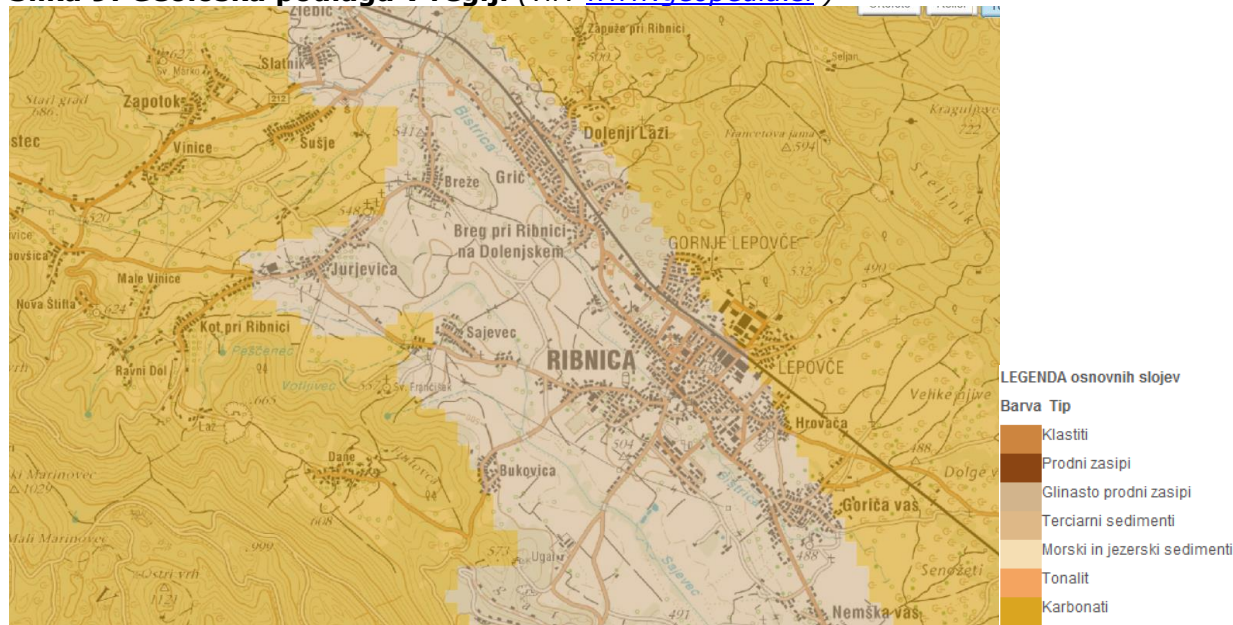
Geološke značilnosti

Ribniško dolino/polje sestavljajo glinasto-prodni zasipi.

Geološka podlaga na območju Kota (rumena barva na spodnji sliki) so bazični karbonati.

Kamnino na območju Kot 1 predstavlja drobnozrnati dolomit z vključki umazanega dolomita. Ta dolomit-tehnični kamen se uporablja predvsem za malte in betone slabše kakovosti ter za nasipe in podobno. V sosednjem kamnolomu Kot 2 se izkoriščata svetli in sivi apnenec.

Slika 9: Geološka podlaga v regiji (vir: www.geopedia.si)

Na območju kamnoloma so pod dolomitom plasti kamenin, ki so slabo prepustne. Meteorna voda ob obilnejšem deževju ostaja nad dolomitom oz. pronica počasi skozenj, zato voda zastaja na platoju kopa.

Reliefne značilnosti

Obstoječi kamnolom je vrezan v grič Tintovca (665 m.n.v.), ki se nahaja med prehodom SV dela Velike gore (Rezinjski vrh, 1254 m.n.v.) v Ribniško polje (500-550 m.n.v.). Vhod v kamnolom je v podolju na prelomnici Nova Štifta-Dane.

Nadmorska višina sedanjega platoja je okoli 590 m. Vrh čela kamnoloma doseže najvišjo n.v. na SV delu in sicer okoli 650 m. Višinska razlika 60-70 m je trenutno izvedena v 1-2 etažah, kar pomeni višino etaže 30-50 m. Zaradi navedenega je čelo odkopa zelo strmo (še posebej SV del) in večinoma prepadno.

Začasni nakloni brežin kamnoloma se spreminjajo. Navedeni parametri etaž do sedaj niso povzročali težav s stabilnostjo brežin kamnoloma.

Ob ogledu kamnoloma se niso zasledili večji pojavi erozije. Manjši odnosi nevraščene materiala se odvajalo po čelu kamnoloma ob deževju.

Pedološke značilnosti

Kamnolom leži v kolinskem pasu.

Tla v okolici kamnoloma so tanka in slabo razvita. Ocenjena debelina tal je v povprečju 0,2-0,5 m.

Humusni in preperel pokrov je na ožjem in širšem proučevanem območju širitve relativno tanek, ponekod pa ga sploh ni. Na trdih karbonatnih kamninah se pojavljata dva tipa tal, in sicer rendzina in združba pokarbonatnih tal – predvsem sprana pokarbonatna tla. Rendzina ima približno 20–30 cm debelo humusno plast in največkrat leži neposredno na apnencu ali dolomitu oz. njuni preperini.

Pokarbonatna tla imajo večji delež gline in bolj poudarjeno rdečkasto nianso. Pojavljajo se v žepih in zajedah v matični osnovi med rendzino.

Na območju obstoječega kamnoloma je humusni pokrov odstranjen, tla pa so zaradi izkoriščanja degradirana. Območje širitve je poraščeno z grmovjem in drevjem.

5.2.2 Onesnaženost tal

Izbrani kazalec stanja ***Stanje onesnaženosti tal*** kaže na širšem območju dobro stanje. To sledi iz monitoringa onesnaženosti tal (vas Breže), ki ga vodi ARSO. Na samem območju OPPN, oz. v mikro okolici, analize tal ni bilo narejene.

Najbližje merilno mesto, v okviru *Raziskav onesnaženosti tal Slovenije* (v nadaljevanju ROTS²), je oddaljeno okoli 2,5 km v smeri SV, na zatravljeni njivi pri vasi Breže:

- GK: X=477000 m, Y=68000 m; koda: 16595; leto raziskave 2006; prva raziskava.

Koncentracije VSEH analiziranih anorganskih in organskih nevarnih snovi v tleh so bile POD mejnimi vrednostmi. V nizkih koncentracijah se je določilo ostanke DDT in DDE.

Podrobni rezultati analiz so dostopni na spletu v dokumentu *Raziskave onesnaženosti tal Slovenije, Poročilo za leto 2007 ter Poročilo za leto 2006, Biotehnična fakulteta v Ljubljani, Ljubljana*. Rezultati so preobsežni in, po našem mnenju preveč specifični za namen tega okoljskega poročila, zato jih na tem mestu ne bomo povzemali.

Analiza onesnaženosti tal na območju kamnoloma ni bila delana.

5.3 Varovana območja in pravni režimi

Na območju predvidene širitve kamnoloma ni posebnih varovanih območij ali pravnih režimov.

² V okviru državnega monitoringa tal se izvajajo analize: pedoloških lastnosti, anorganskih in organskih nevarnih snovi.

5.4 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja

5.4.1 Izhodišča

Okoljski cilji plana izhajajo iz obveznosti RS na osnovi sprejetih mednarodnih pogodb in veljavnih predpisov, ter se kot taki odražajo v sprejetih programskih dokumentih (ReNPVO).

Tabela 3: Vrednotenje skladnosti in vključenosti okoljskih ciljev OPPN

Okoljski cilji		Okoljski cilj OPPN	Zaključni vrednotenja
Čim manjši negativni vpliv na tla in okolje	ReNPVO 2005 –2012	Preprečevanje erozijskih procesov	Cilja sta skladna s cilji na državni ravni.
		Omejevanje onesnaženosti tal	

5.4.2 Okoljski cilji s kazalci

Dejavnost izkoriščanja mineralnih surovin posredno in neposredno vpliva na stanje tal na območju načrta ali v njegovi neposredni bližini. Poleg degradacije tal v času izkoriščanja kamnolom s svojo dejavnostjo (vrtanje, razstreljevanje, uporaba gradbene mehanizacije) lahko vpliva tudi na stanje onesnaženosti tal na območju kamnoloma in izven njega. Ureditveno območje je lahko po odstranitvi drevja in izkoriščanju mineralnih surovin podvrženo delovanjem erozije.

Tabela 4: Okoljski cilj OPPN s kazalcema stanja okolja

Okoljski cilj OPPN	Kazalec stanja okolja
Preprečevanje erozijskih procesov	Število erozijskih žarišč na območju OPPN
Omejevanje onesnaženosti tal	Stanje onesnaženosti tal

POZOR!

Okoljska cilja sta že vključena v Dopolnjeni osnutek OPPN, v poglavje OPPN, IV. *Rešitve in ukrepi za varovanje okolja, zdravje ljudi, ohranjanje narave, naravnih virov ter varstvo kulturne dediščine:*

- Preprečevanje erozijskih procesov.
- Omejevanje onesnaženosti tal.

5.4.3 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPPN

Tabela 5: Vrednotenje vplivov načrtovanih posegov OPPN na uresničevanje okoljskih ciljev: Omejevanje onesnaženosti tal in Preprečevanje erozijskih procesov

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembe kazalcev stanja okolja
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Z OPPN predviden poseg na stanje tal ne bo imel negativnih vplivov oz. učinkov ali pa bodo ti pozitivni.
B	nebistven vpliv	Z OPPN predviden poseg bo imel na stanje tal nebistven vpliv. Vplivi posegov na tla bodo s stališča varstva tal sprejemljivi. Območje bo sanirano, odvodnjavanje bo ustrezno. Zaradi izvedbe OU ne pričakujemo erozijskih žarišč.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov-OU	Z OPPN predviden poseg lahko na tla, brez ustreznih OU, vplivajo tako v fizičnem kot tudi kakovostnem smislu. Načrtovan poseg bi lahko bil v nasprotju z okoljskim ciljem. Območje bo sanirano, odvodnjavanje bo ustrezno. Zaradi izvedbe OU ne pričakujemo erozijskih žarišč.
D	bistven vpliv	Z OPPN predviden poseg bo na kakovost tal vplival bistveno. Kamnolom ne bo saniran, območje bo erozijsko ogroženo.
E	uničujoč vpliv	Z OPPN predviden poseg bo imel na kakovost tal uničujoč vpliv. Kamnolom ne bo saniran, erozija bo zelo izrazita, obstaja velika verjetnost plazjenja in odnosa erodiranega materiala v potok Ješka. Posledice načrtovanih posegov bodo v popolnem nasprotju z okoljskima ciljema.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenem posegu ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

5.5 Vrednotenje vplivov izvedbe OPPN

Erozija

Trenutno stanje kamnoloma ne dopušča sanacije (strokovno mnenje Kavčič Consult-ing, Marko Kavčič s.p.) s posegom v raščeno stanje, ker je nosilec rudarske pravice vseskozi pričakoval širitev. **Ob tem je z odkopavanjem prešel meje pridobivalnega prostora.** Zaradi tega se želi trenutni pridobivalni prostor z OPPN nekoliko razširiti tako, da bo ob tem možno izvesti ustrezno sprotno sanacijo kamnoloma do njegovega zaprtja.

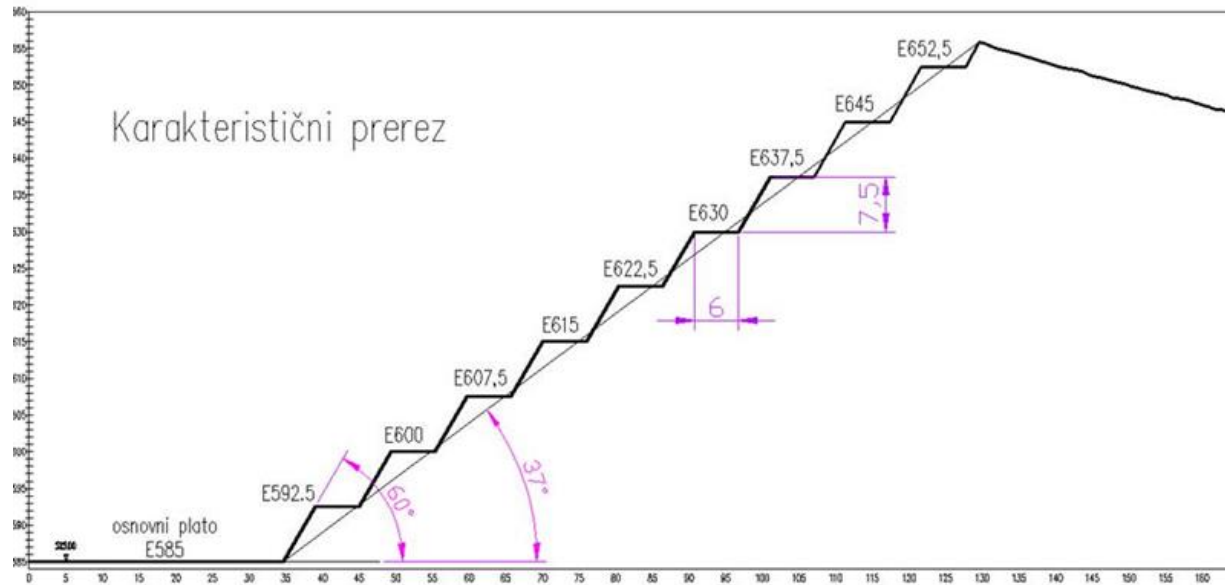
Za izvedbo primernih naklonov (cca 60° etaže in okoli 40° celotna brežina od vrha do platoja) ter izvedbo primerne štveila in višine etaž, ki bodo omogočali izvedbo sanacije, je treba sedanji izkop razširiti.

Iz sedanjih 1-2 etaž (višina le teh znaša okoli 30 m) bo čelo saniranega kamnolom na SV in SV iz predvidoma 9 etaž, višin okoli 6 m po posamezni etaži.

Ugotavljamo, da je način odvodnjavanja, ki je predpisan v OPPN, čl. 24 in bolj specifično v čl. 23, segment VODE, ustrezen.

Izhodišča za tehnično sanacijo kamnoloma so naslednja (OPPN, čl. 16): začetek navedka:

- »Tehnična sanacija kamnoloma oziroma končnih brežin in reliefa terena bo izvajana sproti z delnim odkopavanjem. Tako bo možno po odkopani etaži ali delu etaže do končne kote izvesti tehnično sanacijo oziroma razpolovitev etaže in rekultivacijo tega dela.
- Tehnično obnovo degradiranih površin kamnoloma predstavlja končno oblikovanje površine terena v reliefno in krajinsko sprejemljivo obliko. Končno oblikovanje bo izvedeno z razpolovitvijo etaže, z izravnavo površin, zaobljenjem robov, omiljenjem štrlečih predelov, zasipanjem depresij v skladu s predvideno namembnostjo na tem območju. Nasipanje bo izvedeno zaradi prilagoditve končne oblike krajinski podobi in bo služilo kot osnova za razprostrtje humusnega sloja in plodne zemlje.
- Pri sanaciji terena je potrebno upoštevati odvodnjavanje tako, da se ohranja kanal ob notranjem robu etažne ravnine in vzdolž interne ceste. Vsi kanali se zlivajo v zbirni kanal in nato v potok Ješka ob glavni cesti.
- Končno oblikovanje površine terena predvidenega za sanacijo bo izvedeno v terasasti, amfiteatrski obliki s sistemom etažnih ravnin in z velikim osnovnim platojem. Naklon končnih brežin posameznih etaž saniranega kamnoloma s prehodom v obstoječi naravni teren je 60° in je usklajen z večinskim naklonom naravnega terena. Končni naklon brežine kamnoloma s sistemom etažnih ravnin je še bolj ugoden s krajinskega kot tudi stabilnostnega vidika in znaša glede na območja odkopavanja pri III. etapi odkopavanja okoli 40°.
- Pri sanaciji terena je potrebno upoštevati odvodnjavanje tako, da se ohranja kanal ob notranjem robu etažne ravnine in vzdolž interne ceste. Vsi kanali se zlivajo v zbirni kanal in nato v potok Ješka ob glavni cesti.
- Na končne sanacijske etažne ravnine-berme, ki bodo široke min. 5 m, je potrebno nasipati humus z začasnih deponij odkrivke. Debelina nasutega humusa naj bo od 0,3 do 0,5 m. Zatem se poseje travo in posadi avtohtone vrste drevja. Na robovih berm je potrebno izdelati varovalni nasip iz večjih kosov kamnine prekrite s travno rušo. Ob brežini je potrebno zasaditi vzpenjalke kot sta divja trta, bršljan in slak.«
konec navedka.

Slika 10: Koti brežin kamnoloma po izvedeni sanaciji (vir: OPPN)

V času priprave poročila ni bilo podatka ali bo za sanacijo kamnoloma potrebno zemljinu za sanacijo tudi dovažati. V primeru dovoza zemljine za sanacijo je potrebno upoštevati podane ukrepe iz OPPN.

Ugotavljamo, da so predvidene sanacijske ureditve etaž in sistem odvodnjavanja padavinske vode ustrezni ter zato ne pričakujemo erozijskih žarišč.

Prst

V času izkoriščanja mineralnih surovin bodo prisotni posredni vplivi zaradi emisij gradbene mehanizacije in miniranja, ki bi lahko poškodovala ali onesnažila okoliška gozdna tla in s tem spremenila fizikalne in kemične značilnosti tal.

Drobljenje kamna ne bo povzročalo neposrednih vplivov na tla. Vplivi so lahko posredni predvsem v primer izlitja nevarnih snovi iz naprav ali mehanizacije.

Med obratovanjem lahko pride do nekontroliranih porušitev nasipov na mejah območja posega, porušitve odloženega humusa, jalovine in odložene preperine.

Vplive na tla lahko povzročijo tudi nepredvideni dogodki, ko so izlitje nevarnih snovi, ki se uporabljajo v gradbeni mehanizaciji ali nesreče pri rokovanju z nevarnimi snovmi (goriva, maziva, eksplozivna sredstva).

Vplivi bodo dolgotrajni, saj je predvidena eksploatacija za daljše časovno obdobje (predvidoma za nadaljnjih 12 let doba se bo določila s koncesijsko pogodbo na osnovi rudarskega projekta³ oz. ugotovljenih zalog).

³ **Rudarski projekti** se razvrščajo na rudarske projekte za pridobitev dovoljenja za raziskovanje, rudarske projekte za pridobitev koncesije za izkoriščanje, rudarske projekte za izvedbo in rudarske projekte izvedene sanacije.

Rudarski projekt za pridobitev dovoljenja za raziskovanje je projekt, s katerim se znotraj raziskovalnega prostora predvidi ena ali več lokacij za raziskovanje mineralnih surovin, način raziskovanja in temeljni pogoji za zagotavljanje varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del, ter tehnično in ekonomsko opredeli sanacija po končanem raziskovanju.

Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje je projekt, s katerim se znotraj pridobivalnega prostora predvidi način izkoriščanja in temeljni pogoji za zagotavljanje varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del, ter tehnično in ekonomsko opredeli sanacija po pridobivanju mineralnih surovin in po končanem izkoriščanju.

Rudarski projekt za izvedbo je projekt, s katerim se v skladu z rudarskim projektom za pridobitev dovoljenja za raziskovanje oziroma rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje določijo podrobnejši pogoji za izvajanje posameznih zahtevnih rudarskih del in zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

Rudarski projekt izvedene sanacije je projekt, s katerim se dokaže, da je po končanem izkoriščanju izvedena sanacija tako, da po zaprtju rudnika ne bo ogrožena varnost, življenje in zdravje ljudi, promet, sosednji objekti ali okolje in da bo mogoče zemljišče, na katerem oziroma pod katerim se je izkoriščalo mineralne surovine, uporabljati za drug namen oziroma opravljanje druge dejavnosti.

Razširitev kamnoloma bo imela za posledico sečnjo gozda in podrasti ter odstranitev tal-odkrivke na območju velikem okoli 0,9 ha. Odstranjena vrhnja plast zemlje- t.i. odrivke (predvidoma 2.000 m³, v izračun se je vzela predpostavka 20-30 cm prsti, temelji na podlagi terenskih ogledov) se bo kasneje uporabila za rekultivacijo kamnoloma. Zemljina se bo deponirala na osnovnem platu ter na robu kamnoloma.

V robno območju OPPN, v velikosti okoli 2,8 ha, se gozd ne poseka, pusti se ga kot gozdno bariero. Ureditvena situacija je prikazana na sliki 5.

Ravnanje z zemljino, ki se bo odstranila z zgornje plasti tal na področju izkoriščanja, določa *Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (3. člen, točka 5. Uredbe o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin »neonesnažena zemljina je zemljina, ki se med izvajanjem dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin odstrani z zgornje plasti tal in se kot zemeljski izkop v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov, lahko uporabi za izboljšanje ekološkega stanja tal.«).*

Odstranjena prst-humus se bo kot takšna (ne kot umetno pripravljena zemljina) uporabila pri sanaciji etaž in vmesnih etaž.

Zakonodaja

Največje vrednosti anorganskih parametrov v zemeljskem izkopu, namenjenem nasipavanju stavbnih zemljišč in nasipavanju območij mineralnih surovin za zapolnitev tal po izkopu so navedene v preglednici 3., največje vrednosti organskih parametrov in njihove največje vrednosti v izlužku zemeljskega izkopa, namenjenega nasipavanju stavbnih zemljišč in nasipavanju območij mineralnih surovin za zapolnitev tal po izkopu pa v preglednici 4. Priloge 1 *Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov.* □

Ugotavljamo, da bodo predvidena dela ter aktivnosti ob predvideni sanaciji zaradi izvedbe ukrepov za varovanje tal in vode ustrezna ter zato ne pričakujemo onesnaženja tal.

Zaključek

Ugotavljamo, da so ukrepi zadovoljivi ter da bo zaradi izvedbe vpliv OPPN na tal tako na območju OPPN, kot izven njega nebitven.

Tabela 6: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana

Segment okolja	Okoljski cilj	Opredelitev vpliva	Neposredni	Daljinski	Kratkoročni	Srednjeročni	Dolgoročni	Trajni	Začasni	Kumulativni	Sinergijski
Tla	Preprečevanje erozijskih procesov	Odstranitev krovne plasti, odkop, sprememba strukture tal, izredni dogodki.	B	/	C	C	C	B	/	/	/
	Omejevanje onesnaženosti tal	Morebitna razlitja naftnih derivatov iz strojev	B	A (ni vpliva)	B	B	B	/	B	/	/

Komentar tabele:

Pričakujemo kratkoročni, srednjeročni ter dolgoročni nebitven vpliv (**ocena C**) na dosego cilja **Preprečevanje erozijskih procesov** zaradi nezadostnih ukrepov za skladiščenje in varovanje humusa, ki se bo uporabil za sanacijo. Na voljo je ustrezen OU.

Pričakujemo neposredni, kratkoročni, srednjeročni ter dolgoročni nebitven vpliv (**ocena C**) na dosego cilja **Omejevanje onesnaženosti tal** zaradi nezadostnih ukrepov preprečitve izliva naftnih derivatov mehanizacije v tla. Na voljo sta ustrezna OU.

Ostali vpliv so nebitveni (ocena B) ali jih ni.

Tabela 7: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja za okoljska cilja

Okoljski cilji	Kazalci stanja okolja	Podatek za leto 2014 ali zadnje leto, ki je na voljo	Ocenjena smer gibanja kazalca	Ocena razvoja kazalca oz. vpliva na okolje	Obrazložitev
Preprečevanje erozijskih procesov	Število erozijskih žarišč na območju OPPN	0	↔	😊	Ob ustrezni in sproti sanaciji ne pričakujemo nastanka erozijskih žarišč.
Omejevanje onesnaženosti tal	Stanje onesnaženosti tal	Ni podatka za območje plana		😊	Ne pričakujemo onesnaženja tal.

Legenda:

↑ povečanje vrednosti

↓ zmanjšanje vrednosti

↔ vrednost bo ostala enaka

Vpliv OPPN na tla bo nebitven zaradi izvedbe OU (ocena C).

5.5.1 Priporočila in zakonske obveznosti

V sledeči tabeli niso navedene vse zakonske obveznosti, le tiste, katerih ne-izvedba bi lahko še posebej negativno vplivala na vode.

Tabela 8: Priporočila in zakonske obveznosti

Oznaka*		Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe
2	<p>V OPPN je predvideno urejeno parkirišče za mehanizacijo kamnoloma.</p> <p>V OPPN, čl. 23 je zapisan pogoj, da morajo biti vse utrjene povozne površine proti ostalemu terenu omejene z dvignjenimi betonskimi robniki in izvedene vodotesno.</p> <p>V členu 24. Pa da naj bodo transportna vozila v času mirovanja parkirana na urejenih parkiriščih. V primeru, da bo investitor znotraj območja parkiral vozila in stroje mora znotraj območja urediti parkirišča v skladu s predpisi.</p> <p>Kljub navedenemu priporočamo, da se k ukrepu v čl. 23. in tudi k ukrepu iz člena 24. nedvoumno zapiše, da mora biti podlaga parkirišča iz neprepustnega materiala (npr. AB beton), opremljeno z robniki in iztokom na standardizirani lovilec olj.</p>	Med načrtovanjem OPPN	Načrtovalec OPPN

Pojasnitev prednostnega upoštevanja ukrepov navedenih v tabeli:

- Zakonske obveznosti. Oznaka: **1**
- Omilitveni ukrepi, ki imajo status priporočil. Z upoštevanjem le-teh se dodatno zmanjša vpliv izvedbe plana. Oznaka: **2**

5.6 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji

Z razširitvijo je v odloku OPPN predvidena tudi sanacija celotnega območja izkoriščanja. Z ureditvijo in upoštevanje ukrepov bo zagotovljeno doseganje okoljskih ciljev.

5.7 Omilitveni ukrepi

Tabela 9: Omilitveni ukrepi (OU)

Omilitveni ukrepi	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe	Spremljanje uspešnosti
Ravnanje s humusom: Humus je potrebno odriniti na robove pridobivalnega prostora ali odkopa ter ga shraniti za končno saniranje kamnoloma. Humus naj se deponira na prostoru predvidenem za deponijo humusa na območju kamnoloma (vzhodni del) ob dovozni poti proti naselju Dane. Deponirati ga je potrebno ločeno od jalovine. S humusom je potrebno ravnati skrbno, da se ohrani njegova biološka aktivnost in sicer v kupih, ki naj ne presegajo višine 1,5 m z nabrazdano površino zaradi zadrževanja padavinske vode ter obvezno zatravitvijo površine z travnimi mešanici in deteljo.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice	Inšpektorat pristojen za okolje Inšpektorat pristojen za področje rudarstva
Pretakanje goriva, dolivanje in menjavo olj v delovnih strojih na območju OPPN ni dovoljeno.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice	Inšpektorat pristojen za okolje

5.8 Spremljanje stanja okolja

V fazo Predlog OPPN mora biti vključen način spremljanja stanja okolja s kazalci kot izhaja iz tega OP. Z rezultati monitoringa pripravljavec plana seznaniti MOP v petih letih po sprejemu plana.

Tabela 10: Kazalci stanja okolja za spremljanje

Kazalec stanja okolja	Nosilec monitoringa
Število erozijskih žarišč na območju OPPN	<p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN:</p> <p>-Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p> <p>Obdobje po izteku koncesijskega obdobja za širitev in sanacijo:</p> <p>-Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN mora izvesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. revidirani rudarski projekt izvedene sanacije, • 2. geodetski načrt novega stanja zemljišča po končani sanaciji in • 3. druge podatke in dokazila, če jih določa dovoljenje za opustitev rudarskih del. <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za rudarstvo ob tehničnem ogledu v postopku izdaje odločbe o prenehanju pravic in obveznosti rudarske pravice za izkoriščanje.</p>
Stanje onesnaženosti tal	<p>-Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN:</p> <p>Naloge: Spremljanje dogodkov na območju eksploatacije na podlagi delovnega dnevnika (morebitna razlitja snovi, okvare strojev in poročilo o ukrepih ter uporabljena mehanizacija) zaradi morebitnega vpliva na poškodbo in onesnaženje tal.</p> <p>Nosilec rudarske pravice je torej zadolžen za: monitoring, zbiranje podatkov poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>

6 VODE

6.1 Zakonodaja in viri

Mednarodne konvencije, predpisi Evropske unije in resolucije

- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja /ReNPVO/ (Ur. l. RS, št. 2/06)

Predpisi Republike Slovenije

- Zakon o vodah /ZV-1/ (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdrI-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13)
- Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl. US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 97/12 Odl.US: U-I-88/10-11, 92/13)
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12)
- Uredba o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09, 68/12)
- Uredba o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10)
- Uredba o oskrbi s pitno vodo (Ur. l. RS, št. 88/12)
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11)
- Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 74/07)
- Pravilnik o obratovalnem monitoringu onesnaženja podzemne vode (Ur. l. RS, št. 49/06, 114/09)
- Pravilnik o imisijskem monitoringu podzemne vode (Ur. l. RS, št. 42/02, 31/09)
- Pravilnik o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 25/09)
- Pravilnik o imisijskem monitoringu kakovosti površinskih voda, ki se jih odvzema za oskrbo s pitno vodo (Ur. l. RS, št. 40/01)
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (Ur. l. RS, št. 25/09)

Občinski in ostali predpisi

- Odlok o varstvu pitne vode na območju Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 20/00)
- Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 56/12)
- Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Ribnica (Ur. l. RS, št. 35/95)
- Tehnični pravilnik o javnem vodovodu na območju Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 17/04)

Viri in literatura

- Atlas okolja, ARSO, maj 2014 (www.gis.arso.gov.si)
- Poročilo o kakovosti podzemne vode 2006–2010, Spremljanje kakovosti podzemne vode v kraških in razpoklinskih vodonosnikih, ARSO, Ljubljana 2011
- www.geopedia.si
- Monitoring kakovosti površinskih vodotokov v Sloveniji v letih 2009, 2010, 2011, 2012, ARSO, Ljubljana
- Strokovna presoja možnega vpliva kamnolomov pri zaselku Laz južno od vasi Kot na kakovost pitne vode zajetja »Lazar«, Hidroconsulting d.o.o., št.: riblazar/99, Dragomer, april 1999
- Program oskrbe s pitno vodo za leto 2013, Hydrovod d.o.o., Kočevje, oktober 2012

6.2 Stanje okolja

6.2.1 Podnebne značilnosti

Območje leži na prehodu interferenčnega v preddinarsko-predpanonski klimatski tip, za katerega so značilni izrazitejši temperaturni ekstremi, toplejša poletja, hladnejše zime ter manj padavin, ki so preko celega leta približno enako razporejene.

Podatki o temperaturah so merjeni v Kočevju (razdobje 1961-1990). Povprečna temperatura znaša 8,3 °C. Povprečna temperatura v juliju 18,1 °C in v januarju -2,6 °C.

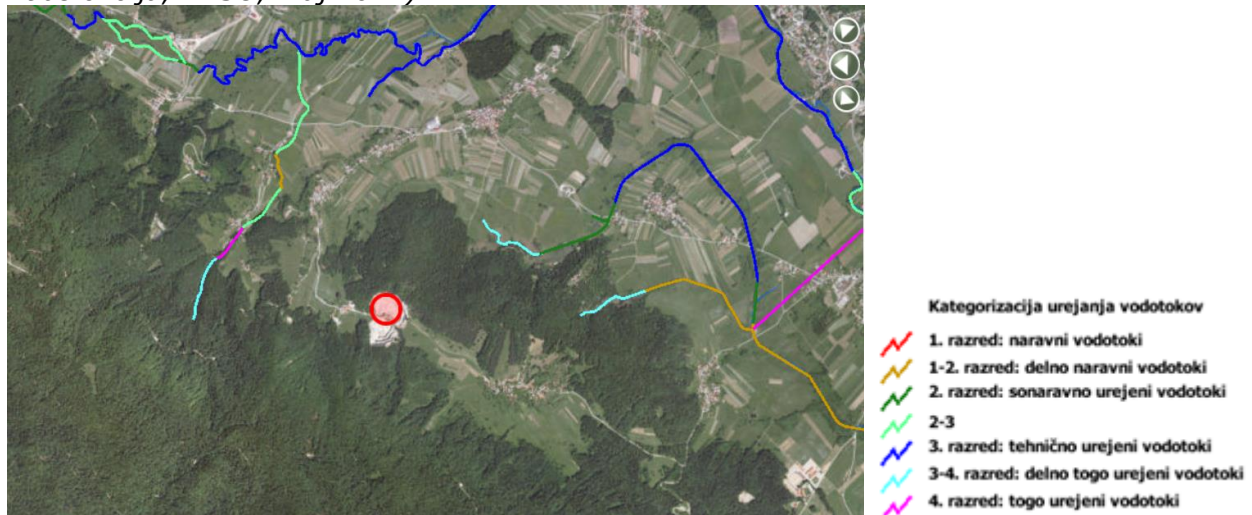
Podatki o padavinah so iz meteorološke padavinske postaje Prigorica-Ribnica. Dolgoletno povprečje (1961-1990) znaša letno 1471 mm. Višek padavin je novembra, najbolj sušna meseca sta januar in februar.

6.2.2 Površinske vode

Pogorje Velike gore zaradi zakraselosti in strmine nima izrazitih in stalnih vodotokov. V severnem in vzhodnem delu griča Tintovca (kjer je območje OPPN) izvira nekaj potokov: Peščenec, Votljivec ter **Ješka**, ki teče ob vhodu v kamnolom, torej JZ ob kamnolomu.

V spodnji sliki je predstavljena kategorizacija vodotokov na območju.

Slika 11: Kategorizacija vodotokov na širšem območju kamnoloma občine (vir: Atlas okolja, ARSO, maj 2014)

Na območju kamnoloma so pod dolomitom plasti kamenin, ki so slabo prepustne. Meteorna voda ob obilnejšem deževju ostaja nad dolomitom oz. pronica počasi skozenj, zato voda zastaja na kopu.

6.2.1 Poplavna ogroženost

Glede na *opozorilno karto poplav* (ARSO) ter na ostale razpoložljive podatke na območju OPPN oz v okolici, v dolini Nova Štifta-Dane, NI poplavnih območij.

6.2.2 Podzemna in pitna voda

Vodno telo

Pod območjem kamnoloma je vodno telo (v nadaljevanju: VT): VT Dolenjski kras (šifra: 1011).

- Površina vodnega telesa (v km²): 3355
- Širina vodnega telesa (v km): 73
- Dolžina vodnega telesa (v km): 80
- Število tipičnih vodonosnikov: 3.

- Prvi vodonosnik ali skupina vodonosnikov: Dolomitni vodonosniki. Tip prvega vodonosnika ali skupine vodonosnikov po IAH: Razpoklinski in kraški, malo skraseli-obširni in visoko do srednje izdatni vodonosniki.
- Drugi vodonosnik ali skupina vodonosnikov: Kraški vodonosniki. Tip drugega vodonosnika ali skupine vodonosnikov po IAH: Kraški, zelo do malo skraseli-Lokalni ali nezvezni izdatni vodonosniki ali obširni vendar nizko do srednje izdatni vodonosniki.
- Tretji vodonosnik ali skupina vodonosnikov: Globoki vodonosniki v karbonatnih kamninah (termalni). Tip tretjega vodonosnika ali skupine vodonosnikov po IAH: Razpoklinski-Lokalni ali nezvezni izdatni vodonosniki ali obširni vendar nizko do srednje izdatni vodonosniki.
- Četrti vodonosnik ali skupina vodonosnikov: -999. Tip četrtega vodonosnika ali skupine vodonosnikov po IAH: -999.

Najbližje merilno mesto je Rakitnica (šifra postaje: I14280), ki je od kamnoloma oddaljena okoli 6,5 km v smeri JV. Rezultati spremljanja kakovosti vode VT v obdobju 2007-2012 vseskozi kažejo, da je kemijsko stanje dobro. Standardi kakovosti oziroma vrednosti praga niso bili preseženi. Vsebnosti nitratov so nizke, vsebnosti pesticidov in lahko-hlapnih halogenirani alifatski ogljikovodiki so bili pod mejo določljivosti uporabljene analitske metode. Kemijsko stanje vodnega telesa glede na pitno vodo je prav tako dobro.

Vodovarstveno območje

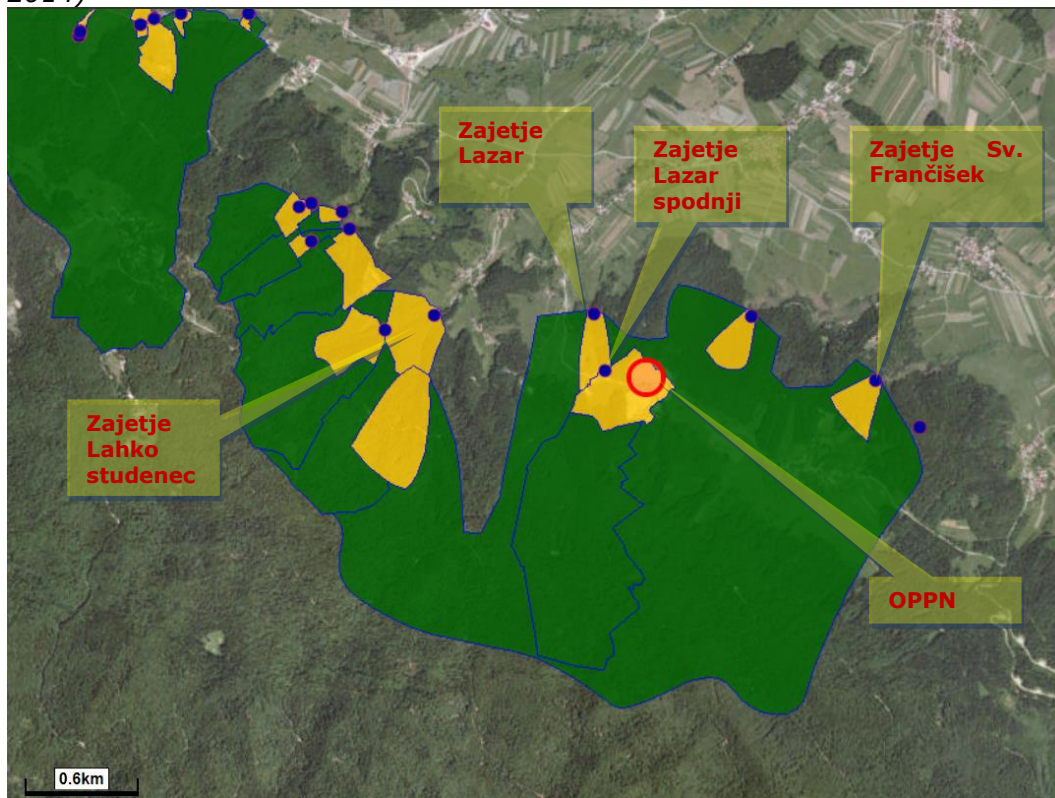
Območje OPPN leži nad ožjim vodovarstvenim območjem II zajetja Lazar ter deloma nad širšim varstvenim območjem III zajetja Lazar-spodnji. Obe zajetji sta zavarovani z občinskim *Odlokom o varstvu pitne vode na območju Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 20/00)* (glej navedbo režimov v nadaljevanju, podpoglavje 7.3.1).

VVO varujeta zajetji Lazar in Lazar spodnji. Zajetje Lazar je **nekoč** oskrbovalo s pitno vodo vodovod Jurjevica-Breže, lociran je v grapi tik pod zaselkom Laz. Voda je zajeta z drenažami v dolomitnem pesku. Izdatnost zajetja je bila okoli 2-3 l/sek. Vodozbirno območje zajetja sestavlja tektonsko zdrobljen zgornjetriadni dolomit. Oba kamnoloma (Kot 1 in Kot 2) sta od zajetja oddaljena okoli 250 m.

POMEMBNO!

Zajeta izvira Lazar in Lazar spodnji in vodohram niso več v uporabi od l. 1999, so »izklopljeni« iz omrežja in opuščeni (vir: Program oskrbe s pitno vodo za leto 2013, ustni vir Hydrovod d.o.o.).

Vodni viri vodovodnih sistemov (VS) naselij v okolici kamnoloma (Kot, Jurjevica, Breže, Dane) sta zajetji Lahki studenec ter Sv. Frančišek. Vodovarstveni območji Lahkega studenca ter Sv. Frančiška ne segata na območje OPPN.

Slika 12: Vodovarstvena območja (VVO) ter zajetja (vir: Atlas okolja, ARSO, maj 2014)

Legenda:

Rdeči krog-lokacija kamnoloma
 Modri krogec-zajetja pitne vode
 Rumena barva-VVO režim 2
 Zelena barva-VVO režim 3

Vodovodni sistem

Upravljevalec vodovodnih sistemov (v nadaljevanju VS) v občini Ribnica je podjetje Hydrovod d.o.o. iz Kočevja.

Naselje Kot pri Ribnici je vključeno v javni vodovodni sistem (VS) Kot-Jurjevica-Breže (ID: 1103), naselje Dane pa v VS Frančišek (ID: 1104).

VS Kot-Jurjevica-Breže

Vodovodni sistem je nekdanji vaški vodovod, ki ga je Hydrovod dobil v upravljanje leta 1998. Po razpoložljivih podatkih naj bi bil zgrajen še pred II. svetovno vojno. Obnovljen je skoraj v celoti (fazno v letih 1998, 1999, 2000 in 2005). Leta 2005 sta bili v sistem vodooskrbe iz tega vodovoda vključeni še naselji Ravni Dol in Vinice (Občina Sodražica). Novo omrežje je izgrajeno iz ductilnih cevi, poleg teh cevi pa je še cca 1.000 m PEHD cevi, ki so bile vgrajene v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Izgrajena sta bila tudi dva vodohrana 100 m³ ter instalirana oprema za dezinfekcijo. Prav tako je bil zgrajen sistem daljinskega spremljanja in upravljanja s tem vodovodnim sistemom. V letu 2010 so bila opravljena zaključna dela na urejanju črpališča Ravni Dol in je tako črpališče usposobljeno za obratovanje. V letu 2012 je bila zagotovljena povezava tega vodnega vira z vodohranom in naseljem Nova Štifta, kar pomeni, da je sedaj tudi to naselje vključeno v sistem javne vodooskrbe.

- Črpališča VS: VH-Kot nizka cona; št črpalk: 1; moč črpalk: 2,2 kW.
- Količina vode, ki jo odvezemajo uporabniki storitev javne službe* [m³/leto]: 6.816.
- Vodni vir VS: zajetje Lahki studenec; količina odvzete vode v letu 2011 [m³/leto]: 30.443
- Vodni vir VS: vrtina RD-1/01; količina odvzete vode v letu 2011 [m³/leto]: 0, št. Odločbe o vodni pravici: 35504-97/2004

VS Frančišek

Vodovodni sistem je v letu 2012 doživel celovito rekonstrukcijo. Obnovljeno je bilo celotno omrežje od zajetja Lipovšice do vodohrana Frančišek ter naprej v smeri Ribnice, kjer je bila izvedena navezava novozgrajenega vodovoda na obstoječe omrežje. V sklopu investicije je bila opravljena tudi manjša prenova samega vodohrana Frančišek.

Omrežja je obnovljeno z uporabo ductilnih cevi DN 150. Izvedena je tudi povezava z vodovodnim sistemom Kot–Jurjevica–Breže in sedaj ima ta vodovod tudi rezervni vodni vir.

- Črpališča VS: Frančišek; št črpalk: 2; moč črpalk: 4,4 kW.
- Količina vode, ki jo odvezemajo uporabniki storitev javne službe* [m3/leto]: 6.893.
- Vodni vir VS: zajetje Lipovščica; količina odvzete vode v letu 2011 [m3/leto]: 18.026.

Vodni vir se nahaja v dolini Lipovšice, kjer je voda zajeta v razpokanem dolomitu. Iz zajetja voda gravitacijsko odteka v vodohran sv. Frančišek. Voda se ob obilnejših padavinah nekoliko skali. Terenske meritve in analize vzorcev vode kažejo, da prihaja do kontaminacije vode zaradi mikrobiološke onesnaženosti, kar se rešuje s stalno dezinfekcijo v vodohranu sv. Frančišek. Vodni vir se uporablja tudi za oskrbo vaškega vodovoda Lipovšica.

Na območju kamnoloma ni vodovoda, kanalizacije niti električne napeljave.

Odpadne vode industrije

Na širšem območju kamnoloma ni industrijskih objektov, posledično tudi ni odpadnih tehnoloških vod.

6.3 Varovana območja in pravni režimi**6.3.1 Vodni viri**

Z *Odlokom o varstvu pitne vode na območju Občine Ribnica (Ur. L. RS, št. 20/00)* so na območju občine Ribnice zavarovani vodni viri.

Vodovarstveno območje (v nadaljevanju: VVO) je razdeljeno na naslednje pasove:

- najožji varstveni pas (območje 1)
- ožji varstveni pas z najstrožjim režimom varovanja (območje 2)
- širši varstveni pas s strogim režimom varovanja (območje 3).

Za VVO velja načelo, da se varstveni ukrepi zaostrejujejo s približevanjem zajetju. Varstveni ukrepi se seštevajo. Vsi ukrepi, prepovedi in obveznosti, ki veljajo za vplivni varstveni pas, veljajo tudi za vse varstvene pasove, ki so bližje zajetju.

Tabela 11: Varstveni ukrepi za VVO v občini Ribnica

Vodovarstveno območje	Varstveni ukrepi
širši varstveni pas s strogim režimom varovanja (območje 3)	<p>V širšem varstvenem območju (območje 3) je prepovedano:</p> <p>1. graditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -proizvodne, energetske, obrtne in servisne objekte, ki pomenijo nevarnost za vir pitne vode, -skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi, ki so večja kot 25 m³ za posamezni rezervoar (200 m³ v zaključeni celoti), -naftovode, -ponikovalnice za odpadne vode, -nove komunalne čistilne naprave nad 2000 PE, -objekte, ki bistveno zmanjšujejo izdatnost vodnega vira, -odlagališča in pretovorne postaje komunalnih in posebnih odpadkov in začasna skladišča posebnih odpadkov, -pralnice avtomobilov, ki nimajo priključka na kanalizacijo, -nova pokopališča; <p>2. izvajati:</p> <ul style="list-style-type: none"> -cestni tranzitni promet nevarnih in škodljivih snovi, ki so navedene v predpisih o prevozu nevarnih snovi, po nezaščiteneh cestah in železnicah, -spremembe namembnosti in dejavnost objektov, če se s tem povečuje nevarnost za vodni

	<p>vir, - povečanje črpanja tehnološke vode iz vodnjakov izven vodovodnega sistema, - sečnjo in spravilo lesa v večjem obsegu brez vednosti upravljavca vodovoda, - posek lesa na večji površini tako, da obstaja možnost zmanjšanja izdatnosti vodnega vira, - množično vzrejo živali, - gnojenje tal z odplakami in odpadki, - vrtnanje raziskovalnih vrtin z uporabo pomožnih sredstev, ki so vodi škodljiva; 3. uporabljati: - rastlinska zaščitna sredstva in gnojila, ki vsebujejo strupene snovi, ki se v pitni vodi približujejo mejni koncentraciji (ogrožajo vodni vir) in so opredeljena v predpisih o higieni neoporečnosti pitne vode; 4. vgrajevati: - toplotne črpalke - izmenjevalce na podlagi uporabe podtalnice; 5. odlagati: - odpadke.</p> <p>V širšem varstvenem območju je dovoljeno: 1. graditi: - stanovanjsko in drugo gradnjo ter »čisto« industrijo in obrt na območju, ki ni nevarna za vir pitne vode z opremljeno neprepustno kanalizacijo, - neprepustno kanalizacijo, - objekte za potrebe individualnih kmečkih gospodarstev (hleve z urejenim gnojiščem, silose itd.), - skladišča za kurilno olje prostornine do 200 m³. Cisterne morajo imeti dvoplaščno zaščito ali enoplaščno z lovilno posodo; 2. izvajati: - proizvodne in obrtne dejavnosti v obstoječih objektih, za katere je investitor pridobil pred izdajo lokacijskega dovoljenja od pooblaščenice organizacije oceno vpliva posega na vir pitne vode, - športno-rekreacijske dejavnosti, - ponikovanje strešnih voda, - namakanje kmetijskih površin s čisto vodo; 3. adaptirati, nadzidati in prizidati: - objekte in naprave tako, da ne ogrožajo virov pitne vode.</p> <p>V širšem varstvenem območju je obvezno: 1. graditi: - vodotesno javno in interno kanalizacijsko omrežje in priključiti nanj vse objekte (vodotesnost mora izvajalec dokazati z atestom), - greznice za individualne stanovanjske objekte, pri katerih ni možno odvajati odpadne vode v javno kanalizacijo skladno s strokovnim navodilom o urejanju gnojišč in greznic (greznice stanovanjskih objektov sočasne do zgraditve javne kanalizacije), - urejanje neprepustne manipulacijske površine z odvodom meteoritnih voda v kanalizacijo, po potrebi prek maščobnika, - lovilne skleda za obstoječa skladišča za nevarne snovi, kamor je možno ujeti tudi rabljeno požarno vodo, - vodotesno kanalizacijo z lovilci olj za objekte »čiste« industrije in obrti na območju, ki ni nevarna za vir pitne vode; 2. odvajati: - v kanalizacijo odpadne in tehnološke vode; 3. opremiti: - ceste z opozorilnimi tablamami (omejitev hitrosti, Vodovarstveno območje, Izlitje javi takoj! itd.); 4. sanirati: - obstoječega skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi, ki niso zgrajena skladno s predpisi; 5. izvajati: - rekonstrukcije obstoječih cest tako, da v primeru nesreč morebitne razlite tekočine ne morejo ponikati v podtalnico. Pod posebnimi pogoji se lahko v širšem varstvenem območju dovoli gradnja novih prometnic (ceste, proge, plinovodi in naftovodi) in obratovanje obstoječih ter izgradnja novih objektov (industrija, bencinski servisi, deponije komunalnih odpadkov) posebnega družbenega pomena.</p>
ožji varstveni pas z najstrožjim režimom varovanja (območje 2)	<p>V ožjem varstvenem pasu je prepovedano: 1. graditi: - proizvodne, obrtne in servisne objekte - energetske objekte, ki bi škodljivo vplivali na vodni vir, - stanovanjske, javne in industrijske zgradbe ter živinorejske farme - pralnice avtomobilov - skladišča nafte in naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi - kampe in kopališča</p>

	<p>-državne ceste -naftovode in plinovode -ponikovalnice za komunalne odpadne vode in padavinske vode s cestišč v skladu z uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda in virov onesnaženja -objekte, ki zmanjšujejo količino vode vodnega vira -odlagališča in pretovorne postaje komunalnih in posebnih odpadkov in začasna skladišča posebnih odpadkov -pokopališča -bencinske servise -podzemna skladišča -čistilne naprave.</p> <p>2. izvajati: -tranzitni promet z nevarnimi snovmi, -povečano črpanje tehnološke vode iz vodnjakov izven vodovodnega sistema, -vrtanje raziskovalnih vrtin z uporabo pomožnih sredstev, ki so vodi škodljiva, -gnojenje tal z odplakami in odpadki, -vzrejo nad deset glav živine, -polivanje gnojevke in gnojnice v skladu z uredbo o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96), -golosečnjo v gozdovih;</p> <p>3. uporabljati: -rastlinska zaščitna sredstva in gnojila, ki vsebujejo strupene snovi, ki se v pitni vodi približujejo mejni koncentraciji, opredeljeni v predpisih o higieni neoporečnosti pitne vode;</p> <p>4. vgrajevati: -toplotne črpalke -izmenjevalce na podlagi uporabe podzemne vode;</p> <p>5. opredeljevati: -nova ureditvena območja naselij in širiti obstoječa;</p> <p>6. odlagati: -odpadke.</p> <p>V ožjem varstvenem območju je obvezno:</p> <p>1. graditi: -neprepustno javno in interno kanalizacijsko omrežje in priključiti nanj vse objekte, neprepustnost mora izvajalec dokazati z atestom, -utrjene neprepustne prometne in manipulacijske površine, -lovilne sklede za obstoječa skladišča za nevarne snovi, kamor je možno ujeti tudi rabljeno požarno vodo;</p> <p>2. izvajati: -odvajanje komunalne odpadne vode in tehnološke vode v javno kanalizacijo, -odvajanje vode z utrjenih prometnih in manipulacijskih površin izven varstvenega območja, -opremljanje cest z ustrezno signalizacijo (opozorilne table);</p> <p>3. sanirati: -obstoječa skladišča nafte, naftnih derivatov, nevarnih in škodljivih snovi, ki niso zgrajena skladno s predpisi o gradnji le-teh.</p> <p>V ožjem varstvenem območju je dovoljeno:</p> <p>1. izvajati: -dejavnost, namenjena oskrbi s pitno vodo, -športno-rekreacijske dejavnosti;</p> <p>2. graditi: -stanovanjske hiše v vrzelih obstoječih zazidanih površin, ne da bi se bistveno povečalo število prebivalcev na tem območju, že je urejeno odvajanje in čiščenje odplak, -nadomestne stanovanjske hiše za objekte iz tega varstvenega območja, -objekte družbenega standarda za osnovno preskrbo prebivalstva, -objekte za potrebe individualnih kmečkih gospodarstev (hlevi z urejenimi gnojišči in neprepustnimi zbiralniki za gnojevko, silosi z urejenimi lovilci izcednih vod, shrambe kmetijskih strojev z urejenimi lovilci olj itd.), -skladišča za kurilno olje s prostornino do 5 m³ in -športno-rekreacijske objekte z manipulativnimi spremljajočimi objekti;</p> <p>3. adaptirati, nadzirati in prizidati: -objekte in naprave tako, da so izvedeni vsi ustrezni zaščitni ukrepi.</p>
najožji varstveni pas (območje 1)	<p>Območje 1 obsega objekte in neposredno okolico zajetja oz. črpališča.</p> <p>V najožjem varstvenem pasu je potrebno upoštevati:</p> <p>1. dovoljena je dejavnost, ki je namenjena oskrbi s pitno vodo 2. območje mora biti urejeno, ograjeno in opremljeno z ustreznimi opozorilnimi tablam 3. dostop je dovoljen pooblaščenim osebam upravljavcem vodovoda, pristojnim inšpekcijskim organom, pooblaščenim delavcem pristojnega zavoda za zdravstveno varstvo za odvzem vzorcev in spremljanje kvalitete pitne vode 4. lastnik vodovoda mora biti lastnik zemljišča oz. mora skleniti z lastnikom zemljišča</p>

	pogodbo o služnostni rabi zemljišča za nemoteno opravljanje vodovodnega sistema; upravljavec vodovoda mora imeti pravico uporabe zemljišča in objektov 5. prepovedana je uporaba vseh vrst gnojil in rastlinskih zaščitnih sredstev.
--	---

6.3.2 Omejitve pri posegih na priobalnem zemljišču⁴

Južno ob kamnolomu teče potok Ješka, ki je vodotok 2. reda (*Zakon o vodah* (ZV-1)). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 2. reda 5 metrov od meje vodnega zemljišča.

Omejitve pri posegih (37. člen ZV-1)

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za:

- gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne in druge infrastrukture ter komunalnih priključkov na javno infrastrukturo,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po tem ali drugih zakonih,
- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje vodne pravice nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode), zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem in
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije.

6.4 Analiza smernic nosilcev urejanja prostora

Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO, Oddelek območja srednje Save, Einspillerjeva 6, 1000 Ljubljana, št.: 35001-509/2011-2, datum: 28.11.2011

Ugotovitve OP:

Smernice so upoštevane.

Odpadnih komunalnih voda ne bo (stranišč suha prenosnega tipa). Ponikovalnic ne bo. Tehnološke odpadne vode ne bo (mokra separacija zaprtega tipa). Odlagališče odpadkov ni predvideno. Skladiščenja nevarnih tekočin ne bo. V priobalni pas vodotoka Ješka se ne posega, razen z ograjo ter z dovodi padavinske vode, ki bo prej speljana preko usedalnikov in ustreznih filtrov, itn.

Hydrovod d.o.o., Ljubljanska c. 38, 1330 Kočevje, št.: 101/2011, datum: 5.9.2011

Ugotovitve OP:

Smernice so upoštevane.

Javno komunalno podjetje Komunala Ribnica d.o.o., Goriča vas 11a, 1310 Ribnica, št.: 76A/14, z dne 14.9.2011

Ugotovitve OP:

Smernice so upoštevane.

⁴ Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče.

Vodno zemljišče je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem.

Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana, št.: 350-235/2011-2-DGZR, datum: 31.8.2011

Ugotovitve OP:

Smernice so upoštevane.

6.5 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja

6.5.1 Okoljski cilji s kazalci

Tabela 12: Okoljski cilji OPPN s kazalci stanja okolja

Okoljski cilji OPPN	Kazalci stanja okolja
Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda	Urejeno parkirišče za stroje in ostala motorna vozila kamnoloma; DA/NE
	Kršenje režima vodovarstvenega območja; DA/NE

POZOR!

Okoljska cilja sta že vključena v Dopolnjeni osnutek OPPN, v poglavje OPPN, V. *Rešitve in ukrepi za varovanje okolja, ohranjanje narave, varstvo kulturne dediščine ter trajnostno rabo naravnih dobrin, in sicer z oznako V1:*

V1) Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

6.5.2 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPPN

Tabela 13: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja *Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda*

Razred učinka	Opredeletev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembe kazalcev stanja okolja
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Z OPPN predvidena širitev kamnoloma na kakovost vod ne bo imela negativnih vplivov oz. učinkov ali pa bodo ti pozitivni.
B	nebistven vpliv	Z OPPN predvidena širitev bo imela na kakovost vod nebistven vpliv. Režim VVO ne bo kršen. Parkirišče za stroje in vozila kamnoloma bo primerno urejeno.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov-OU	Z OPPN predvidena širitev lahko na vode, brez ustreznih OU, vpliva na kemijske in biološke parametre voda. Zaradi izvedbe OU režim VVO ne bo kršen. Zaradi izvedbe OU bo parkirišče za stroje in vozila kamnoloma primerno urejeno.
D	bistven vpliv	Z OPPN predvidena širitev ima lahko na kemijske in biološke parametre voda bistven vpliv, načrtovani posegi so lahko tudi v nasprotju z okoljskim ciljem. Režim VVO bo kršen. Parkirišče za stroje in vozila kamnoloma ne bo primerno urejeno. Na voljo ni ustreznih OU.
E	uničujoč vpliv	Z OPPN predvidena širitev ima lahko na vode uničujoč vpliv. Stanje voda se glede na kemijske in biološke parametre lahko izjemno poslabša, zakonsko predpisane mejne vrednosti bodo presežene, posledice posega pa so tudi v nasprotju z okoljskim ciljem. Režim VVO bo kršen. Parkirišče za stroje in vozila kamnoloma ne bo primerno urejeno. Na voljo ni ustreznih OU.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

6.6 Vrednotenje vplivov izvedbe OPPN

Odpadne in meteorne vode

Nevarnost za onesnaženje tal in s tem posredno tudi vode predstavljajo nepredvideni dogodki kot so delovne nesreče, vžigi, razlitja goriv ali maziv iz delovnih vozil, ali pa celo nesreča cisterne, ki oskrbuje prečrpališče ali pa celo delovne stroje.

Možna onesnaženja na površini območja posega, kot so razna razlitja goriv, motornih in mazalnih olj delovne mehanizacije bi na razkritih območjih (neposredno na karbonatu, kjer so razpoke odprte in brez polnila) sorazmerno hitro odtekla v podtalje. Na delu območjih kamnoloma, kjer pa je kamnina masivna ali tam, kjer je razpokana pa so razpoke zapolnjene z glino ali pa je kamnina prekrte s preperino in zemljino, ki še nista odstranjeni, pa bi voda odtekala proti odvodnemu kanalu. V kolikor pa bi voda zastajala, pa bi se na tem območju koncentrirale snovi, ki jih meteorna voda spira s tal.

Obratovanje kamnoloma

V OPPN, čl. 23 so predpisani sledeči **obvezni ukrepi** za doseg okoljskega cilja *Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda*:

- (1) Obravnavano območje leži v vodovarstvenem območju vodnih virov, vendar bližnji vodohran ni več priklopljen na javni vodovodni sistem in je opuščen.
- (2) Območje se nahaja v 2. in 3. vodovarstvenem pasu - vse dejavnosti v varstvenem pasu se morajo izvajati v skladu z veljavnim Odlokom za zaščito vodnih virov na območju občine Ribnica. Potrebno pridobiti vodno soglasje.
- (3) Vse utrjene povozne površine morajo biti proti ostalemu terenu omejene z dvignjenimi betonskimi robniki in izvedene vodotesno.
- (4) Vsi posegi morajo biti načrtovani tako, da ne pride do poslabšanja stanja voda in da se ne onemogoči varstva pred škodljivim delovanjem voda, kar mora biti ustrezno prikazano in dokazano.
- (5) Projektna rešitev odvajanja in čiščenja padavinskih in komunalnih odpadnih voda mora biti usklajena s predpisom o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode ter predpisom o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.
- (6) Odvajanje padavinskih voda iz ureditvenih območij je potrebno predvideti v skladu s predpisom o vodah, in sicer na tak način, da bo v čim večji možni meri zmanjšan hipni odtok z urbanih površin, kar pomeni, da je potrebno predvideti zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike (zatravitev, travne plošče, morebitni suhi zadrževalnik...).
- (7) Pred iztokom vode v vodotok je potrebno vgraditi usedalnike.
- (8) Za doseganje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda, kar pomeni zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda, je treba izvajati naslednje omilitvene ukrepe
  - Padavinske vode z območja kamnoloma je treba pred izpustom v odvodne jarke očistiti v ustrezno dimenzioniranih usedalnikih ter jih speljati preko peščenih ali drugih ustreznih filtrov, da bi s tem preprečili morebitno onesnaženje vode z drobnimi frakcijami kamninskega drobirja. Usedalnike je treba redno čistiti, še posebno pa po vsakem večjem deževju oziroma po zamuljenju.
  - Vsebnost snovi v tehnološki (in padavinski) vodi na izpustu glede na predpis o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo za neraztopljene snovi ne sme preseči 80 mg/l ter za usedljive snovi 0,5 ml/l. Zato naj se izvaja redni monitoring tehnološke odpadne vode na izpustu oziroma pred izpustom in po izpustu odpadne vode iz kamnoloma.

- V območju iztokov je po potrebi potrebno izvesti protierozijske ukrepe.
- Pri urejanju na ureditvenem območju OPPN naj se uporabljajo brezhlebn in predpisom ustrezni delovni stroji in naprave, da se zagotovi zmanjšanje nevarnosti nevarnih tekočin v tla in podzemne vode.
- Olje je prepovedano spuščati v tla. Skladno s pravilnikom in navodili proizvajalca je potrebno strojne naprave redno kontrolirati in vzdrževati. Strogo je prepovedana menjava olja v motorjih izven za to določenega prostora.
- Na zalogi naj bo vedno zadostna količina krp ali adsorpcijskih sredstev s katerimi lahko takoj pobrišejo oziroma adsorbirajo morebiti razlite snovi. Onesnažene krpe ali absorpcijska sredstva naj se skladišči na primernih prostorih (vodotesnih, utrjenih) do predaje pooblaščen organizaciji za ravnanje z nevarnimi odpadki.

Ugotavljamo, da so ukrepi sicer dobri, niso pa celoviti. Ukrepe je potrebno dopolniti z OU iz tega OP, ki so predstavljeni v poglavju 6.8.

V potok se lahko odvaja le (del) meteornih vod kamnoloma, ki so speljane preko ustrezno dimenzioniranih usedalnikov ter preko peščenih ali drugih ustreznih filtrov.

Sanacija

Izvedba tehnične sanacije je opisana v poglavju 5.6 Tla. Nekateri poudarki glede ureditev oz izhodišč za odvajanje vod:

- »Pri sanaciji terena je potrebno upoštevati odvodnjavanje tako, da se ohranja kanal ob notranjem robu etažne ravnine in vzdolž interne ceste. Vsi kanali se zlivajo v zbirni kanal in nato v potok Ješka ob glavni cesti.
- Končno oblikovanje površine terena predvidenega za sanacijo bo izvedeno v terasasti, amfiteatrski obliki s sistemom etažnih ravnin in z velikim osnovnim platojem. Naklon končnih brežin posameznih etaž saniranega kamnoloma s prehodom v obstoječi naravni teren je 60° in je usklajen z večinskim naklonom naravnega terena. Končni naklon brežine kamnoloma s sistemom etažnih ravnin je še bolj ugoden s krajinskega kot tudi stabilnostnega vidika in znaša glede na območja odkopavanja pri III. etapi odkopavanja okoli 40°.
- Pri sanaciji terena je potrebno upoštevati odvodnjavanje tako, da se ohranja kanal ob notranjem robu etažne ravnine in vzdolž interne ceste. Vsi kanali se zlivajo v zbirni kanal in nato v potok Ješka ob glavni cesti.«

Ugotavljamo, da so rešitve meteornih vod po sanaciji kamnoloma ustrezne.

Sanirani kamnolom je možno v celoti vrniti prejšnji rabi (gozd), dno kamnoloma pa je možno nameniti drugi rabi, na osnovi opredelitev v OPN Občine Ribnica.

Vodovarstveno območje (VVO)

Veljavna koncesijska pogodba velja od l. 2001, veljavni odlok o varovanju VVO v občini Ribnica od l. 2000, kar pomeni, da je kamnolom dobil vsa potrebna dovoljenja, ko je režim VVO že veljal na tem območju.

Upravljavcu kamnoloma za pridobitev veljavne koncesije ni bilo treba pridobiti vodnega soglasja.

Ugotavljamo, da NISO predvideni odvzemi podzemne vode na območju OPPN.

Vodno soglasje

V planu, čl. 23, je opozorilo, da bo treba pridobiti **vodno soglasje** po *Zakonu o vodah (ZV-1)*.

Zakonodaja-vodno soglasje

Za poseg na VVO je treba po 152. čl. ZV-1 pridobiti vodno soglasje. Glede na ZV-1 (čl. 150, 2. odstavek) gre na območju OPPN za t.i. **druge posege v prostor**. Podzakonski akt *Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v*

prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (Ur. l. RS, št. 25/09) določa, da mora vloga za pridobitev vodnega soglasja za druge posege v prostor (VVO) obsegati:

- osnovne podatke o investitorju in vlagatelju, če vlagatelj ni investitor, (ime, priimek in naslov fizične osebe oziroma firmo in sedež pravne osebe),
- podatke o načinu odvajanja vseh vrst odpadnih in meteornih voda z obravnavanih površin in objektov,
- številko in datum listine o podeljeni vodni pravici, če je le-ta bila pridobljena,
- projektno dokumentacijo, izdelano skladno s predpisom, ki podrobneje določa vsebino projektne dokumentacije, zlasti vodilno mapo ter načrte in elaborate, v katerih so podane projektne rešitve za vsebine, ki so določene v projektnih pogojih,
- prikaz lege objekta na zemljišču tako, da je razviden in določen njegov tlorisni položaj in oblika na zemljiško katastrskem prikazu,
- značilne prereze (profile) ter oblikovanje objekta in terena,
- druge podatke o investitorju in predvideni gradnji, ki jih določajo predhodno pridobljeni pogoji za druge posege v prostor, zlasti projektne rešitve omilitvenih ukrepov in za spremljanje vplivov na stanje voda in vodni režim.
- analizo tveganja za onesnaženje vodnega telesa po predpisu, ki ureja varstvena območja,
- hidravlično analizo z zaščitnimi ukrepi, v kolikor ta ni vključena v analizo tveganja za onesnaženje vodnega telesa **in če je ta zahtevana v pogojih.**

Vlogo za določitev projektnih pogojev, pogojev za druge posege v prostor in za izdajo vodnega soglasja vložijo stranka, ki namerava izvesti poseg v prostor ali projektant, ki se izkaže s pooblastilom.

- Vlogo se vložijo na Agenciji Republike Slovenije za okolje.
- Vloga se poda na obrazcih, ki jih agencija pripravi in objavi v svetovnem spletu na svoji spletni strani.
- Vloga se vložijo v pisni ali elektronski obliki v skladu s predpisi o elektronskem poslovanju.

Dejavnosti in vodovarstveno območje

V OPPN, čl. 6 (določila PIP iz OPN) so navedeni dopustni objekti in s tem dejavnosti v skladu z *Uredbo o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena (Ur. l. RS, št. 109/11)*.

Ugotavljamo, da navedene vrste objektov in dejavnosti NISO v navzkrižju z varstvenim režimom iz *Odloka o varstvu pitne vode na območju Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 20/00)*.

Na območju OPPN ni predvidenega skladiščenja naftnih derivatov (pogonska goriva, mazila ipd). Oskrba vozil in strojne opreme mora biti pogodbeno urejena s pooblaščen organizacijo, ki bo poskrbela za varen dovoz goriv in maziv, njihovo pretakanje in odvoz vseh odpadkov, ki pri tem nastajajo (OPPN, čl. 29 (rešitve in ukrepi za varstvo pred požarom)).

Na območju OPPN prav tako ni predvidene čistilne naprave ali greznice oz. kanalizacije.

Menimo pa, da bi bilo treba **prepoved** tovrstnih objektov eksplicitno navesti v OPPN tako, da bo dikcija nedvoumna.

ZAKLJUČEK OPPN in VVO

Ob izvedbi vseh OU ocenjujemo, da plan ne bo predstavljal stalne nevarnosti za onesnaženje podtalnice oz., da plan ni v nasprotju z *Odlokom o varstvu pitne vode na območju Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 20/00)* so na območju občine Ribnice zavarovani vodni viri.

Predlagamo pa, da Občina Ribnica, v dogovoru s Hydrovodom d.o.o. in s krajanji naselij Kot, Breže, Jurjevica in Dane, spremeni omenjeni Odlok tako, da se VVO tistih virov (npr. Lazar in Lazar spodnji), ki so opuščeni, niso strateško dolgoročno pomembni in niso rezervni viri, opustijo.

Ostalo

Opozarjamo, da se v skladu z 74. čl. *Zakona o vodah* pripravlja uredba za VVO v kateri bo zajeto tudi območje VVO v Občini Ribnica. Z začetkom veljave nove uredbe (varovanje vodnih virov na državni ravni) bodo prenehali veljati vsi občinski odloki o VVO na tem območju.

OCENA**Tabela 14: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana**

Segment okolja	Okoljski cilj	Neposredni	Daljinski	Kratkoročni	Srednjeročni	Dolgoročni	Trajni	Začasni	Kumulativni	Sinergijski
Vode	Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda	C	C	C	C	C	/	/	C	/

Komentar tabele:

Ugotavljamo neposredni, daljinski, kratkoročni, srednjeročni, dolgoročni nebitveni vpliv na okoljski cilj zaradi izvedbe OU na površinski vodotok-potok Ješke (**ocena C**). Z OU se bo preprečilo odvajanje tehnološke odpadne vode v potok.

Tabela 15: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja za okoljski cilj

Okoljski cilj	Kazalci stanja okolja	Podatek za leto 2014 ali zadnje leto, ki je na voljo	Ocenjena smer gibanja kazalca	Ocena razvoja kazalca oz. vpliva na okolje	Obrazložitev
Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda	Urejeno parkirišče za stroje in ostala motorna vozila kamnoloma; DA/NE	Neustrezna/NE	↑	 DA	Na območju plana predvideva ureditve parkirišča. V čl. 23 je zapisan pogoj, da morajo biti vse utrjene povozne površine proti ostalemu terenu omejene z dvignjenimi betonskimi robniki in izvedene vodotesno. Dodati je potrebno nedvoumno (glej priporočila), da je treba tako urediti tudi parkirišče.
	Kršenje režima vodovarstvenega območja; DA/NE	NE	↔	 NE	Ne pričakujemo kršenje režima.

Legenda:

↑ povečanje vrednosti

↘ zmanjšanje vrednosti

↔ vrednost bo ostala enaka

Vpliv OPPN na vode bo nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).

6.6.1 Priporočila in zakonske obveznosti

V sledeči tabeli niso navedene vse zakonske obveznosti, le tiste, katerih ne-izvedba bi lahko še posebej negativno vplivala na vode.

Tabela 16: Priporočila in zakonske obveznosti

Oznaka*	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe
---------	-------------------------	-----------------

Oznaka*		Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe
1	Redna kontrola lovilca olj in peskolova ter njihovo praznjenje/čiščenje po potrebi. Upravljaec mora zagotoviti Poslovnik o obratovanju in vzdrževanju lovilca olj in vodenje obratovalnega dnevnika lovilca olj.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice
2	Na območju OPPN prav tako ni predvidene čistilne naprave ali greznice oz. kanalizacije. Menimo pa, da bi bilo treba prepoved tovrstnih objektov eksplicitno navesti v OPPN tako, da bo dikcija nedvoumna.	Med načrtovanjem OPPN	Načrtovalec OPPN
2	Predlagamo pa, da Občina Ribnica, v dogovoru s Hydrovodom d.o.o. in s krajanji naselij Kot, Breže, Jurjevica in Dane, spremeni omenjeni Odlok tako, da se VVO tistih virov (npr. Lazar in Lazar spodnji), ki so opuščeni, niso strateško dolgoročno pomembni in niso rezervni viri, opustijo.	Med načrtovanjem ali izvajanjem OPPN	Občina Ribnica
2	V OPPN je predvideno urejeno parkirišče za mehanizacijo kamnoloma. V OPPN, čl. 23 je zapisan pogoj, da morajo biti vse utrjene površine proti ostalemu terenu omejene z dvignjenimi betonskimi robniki in izvedene vodotesno. V členu 24. Pa da naj bodo transportna vozila v času mirovanja parkirana na urejenih parkiriščih. V primeru, da bo investitor znotraj območja parkiral vozila in stroje mora znotraj območja urediti parkirišča v skladu s predpisi. Kljub navedenemu priporočamo, da se k ukrepu v čl. 23. in tudi k ukrepu iz člena 24. nedvoumno zapiše, da mora biti podlaga parkirišča iz neprepustnega materiala (npr. AB beton), opremljeno z robniki in iztokom na standardizirani lovilce olj.	Med načrtovanjem OPPN	Načrtovalec OPPN

Pojasnitev prednostnega upoštevanja ukrepov navedenih v tabeli:

- Zakonske obveznosti. Oznaka: **1**
- Omilitveni ukrepi, ki imajo status priporočil. Z upoštevanjem le-teh se dodatno zmanjša vpliv izvedbe plana. Oznaka: **2**

6.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji

Širitev pridobivalnega prostora ne bo pomenila povečanja količine odpadnih vod. Ob ustrezni ureditvi in vzdrževanju naprav bo zagotovljeno doseganje okoljskega cilja.

6.8 Omilitveni ukrepi

Tabela 17: Omilitveni ukrep (OU)

Omilitveni ukrepi	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe	Spremljanje uspešnosti
Pretakanje goriva, dolivanje in menjavo olj v delovnih strojih na območju OPPN ni dovoljeno.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice	Inšpektorat pristojen za okolje
Transportni in gradbeni stroji, ki se bodo uporabljali morajo biti tehnično brezhibni in ustrezno vzdrževani.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice	Inšpektorat pristojen za okolje

Omilitveni ukrepi	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe	Spremljanje uspešnosti
V potok Ješka se lahko odvaja le (del) meteornih vod (ne tehnoloških!) kamnoloma, ki so speljane preko ustrezno dimenzioniranih usedalnikov ter preko peščenih ali drugih ustreznih filtrov. Ustrezno je treba popraviti OPPN, čl. 23, kjer so navedene mejne vrednosti za neraztopljene ter usedljive snovi v izpustu tehnološke in padavinske vode v potok. Kot rečeno se smejo le ustrezno očiščene padavinske vode odvajati v potok.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice	Inšpektorat pristojen za okolje

6.9 Spremljanje stanja okolja

V fazo Predlog OPPN mora biti vključen način spremljanja stanja okolja s kazalci kot izhaja iz tega OP. Z rezultati monitoringa pripravljavec plana seznaniti MOP v petih letih po sprejemu plana.

Tabela 18: Kazalci stanja okolja za spremljanje

Kazalci stanja okolja	Nosilec monitoringa
Urejeno parkirišče za stroje in ostala motorna vozila kamnoloma; DA/NE	<p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN:</p> <p>-Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>
Kršenje režima vodovarstvenega območja; DA/NE	<p>Obdobje urejanja nove koncesijske pogodbe za izkoriščanje:</p> <p>-Izdaja/neizdaja okoljevarstvenega soglasja, ARSO</p> <p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN:</p> <p>-Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>

7 ZRAK

Segment Zrak je obdelan v skupnem poglavju 14. Zdravje ljudi.

8 HRUP IN VIBRACIJE

Segmenta Hrup in vibracije sta obdelana v skupnem poglavju 14. Zdravje ljudi.

9 KULTURNA DEDIŠČINA IN KRAJINA

9.1 Zakonodaja in viri

Mednarodne konvencije, predpisi Evropske unije in resolucije

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur. l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur. l. RS-Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99)-t.im. Malteška konvencija

Predpisi Republike Slovenije

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije /OdSPRS/ (Ur. l. RS, št. 76/04)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11 Odl.US: U-I-297/08-19, 90/12)
- Pravilnik o seznamih zvrsti in varstvenih usmeritvah (Ur. l. RS, št. 102/10)
- Pravilnik o konservatorskem načrtu za prenovo (Ur. l. RS, št. 76/10)
- Pravilnik o arheoloških raziskavah (Ur.l. RS, št. 3/13)

Občinski in ostali predpisi

- Odlok o razglasitvi cerkve Marijinega vnebovzetja na Novi Štifti za spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS, št. 75/10-4107)

Viri in literatura

- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVrD); ESRI shp oblika, Ministrstvo za kulturo, maj 2014
- Atlas okolja, ARSO, maj 2014 (www.gis.arso.gov.si)
- Register nepremične kulturne dediščine (<http://rkd.situla.org/si>), maj 2014
- Slovenske krajine, Ogrin D., 1989, Ljubljana, DZS, 240 str.
- Značilnosti Krajinski vzorci Slovenije: po projektu Regionalna razdelitev krajinskih tipov Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor, Urad RS za prostorsko planiranje, Marušič J., Ljubljana, 1996
- terenski ogledi, maj 2013 in maj 2014.

9.2 Stanje okolja

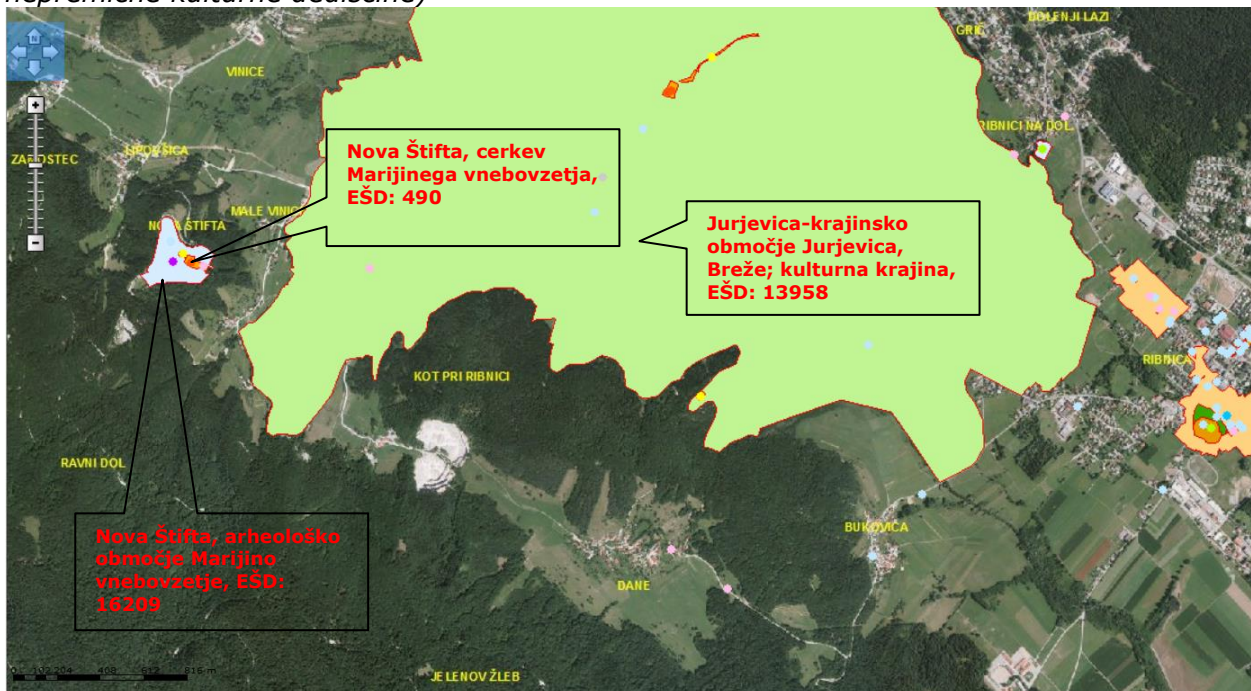
9.2.1 Kulturna dediščina

Na območju OPPN, niti v njegovi neposredni okolici (400 m od mej plana) ni enot registrirane kulturne dediščine (v nadaljevanju KD).

Plan se nahaja okoli 500 m od kulturne krajine **Jurjevica-Krajinsko območje Jurjevica, Breže** (EŠD: 13958). Krajinsko območje obsega SZ del Ribniškega polja. Osrednji del območja pripada naseljem Jurjevica, Breže in Kot, dominantne širšega prostora so cerkve, sv. Križa, sv. Marka in vodotok Bistrice. Prostor členi parcelacija v progah in skupine dreves.

Okoli 1.300 m v smeri SZ stoji spomenik *Nova Štifta, cerkev Marijinega vnebovzetja* (EŠD: 490). Območje v Novi Štifti je bogato s kulturno dediščino. Cerkev je romarsko središče, z bogato notranjo opremo ter z močnim ambientalnim vplivom v krajini.

Slika 13: Nepremična kulturna dediščina na širšem območju (vir: Register nepremične kulturne dediščine)

Ugotavljamo, da so v OPPN, čl. 28, navodila za varstvo kulturne dediščine, ki so ustrezna:

»Strokovni nadzor nad posegi:

(1) V kolikor predhodne arheološke raziskave niso opravljene pred začetkom izvedbe zemeljskih del, je zaradi varstva arheoloških ostalin potrebno ZVKDS skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi. Lastnik zemljišča/investitor/odgovorni vodja naj o dinamiki gradbenih del pisno obvesti ZVKDS OE Ljubljana vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del.

(2) Odkritje arheološke ostaline:

Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju dediščine zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.«

Ob izvedbi OPPN ne pričakujemo nikakršnih vplivov na kulturno dediščino, zato je podana ocena A (ni vpliva).

Prav tako ne pričakujemo daljinskih vplivov na dediščino. Ob dovozni cesti (glavna cesta /LJ-Kočevje/-kamnolom), ki poteka skozi naselja Kot, Breže in Jurjevica, ni objektov KD. Zaradi navedenega je opuščena podrobnejša analiza vplivov plana na KD.

9.2.1 Krajina

Kazalec stanja okolja **Vidna izpostavljenost kamnoloma** kaže na relativno DOBRO stanje.

Čelo kamnoloma je sicer nesanirano, golo, visoko (tudi preko 60 m) in široko tako, da je vidno iz JV, J in JZ smeri. »Območje vidnosti« kamnoloma obsega okoli 3 km² SV gozdnatih pobočij Velike gore in JZ pobočij Travne gore.

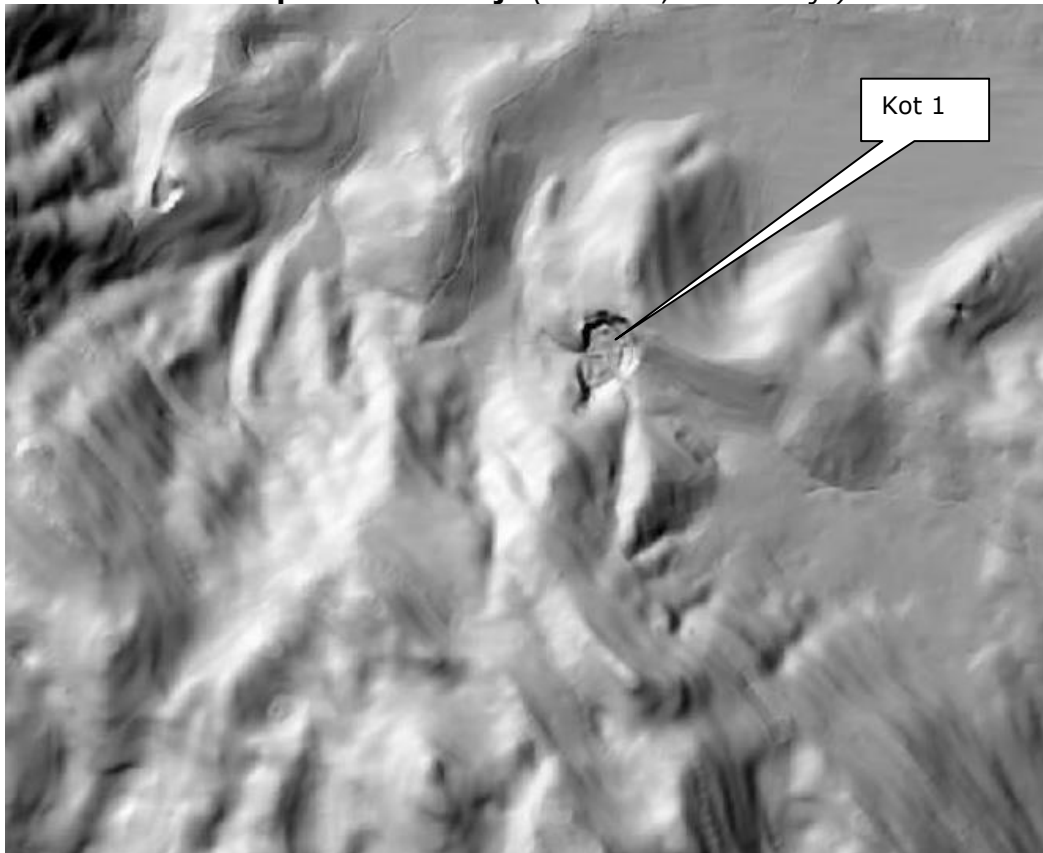
Kamnolom je torej »odmaknjen« od aglomeracij in skrit pred pogledi poseljenega

Ribniškega polja.

Obstoječi kamnolom je vrezan v grič Tintovca (665 m.n.v.), ki se nahaja med prehodom SV dela Velike gore (Rezinjski vrh, 1254 m.n.v.) v Ribniško polje (500-550 m.n.v.). Vhod v kamnolom je v podolju na prelomnici Nova Štifta-Dane.

Ocenjujemo, da obstoječi kamnolom bistveno ne kazi podobe krajine. Iz najbolj poseljenega dela območja, iz smeri Ribniškega polja (iz smeri S in SV), je zakrit z Tintovcem, tako da kamnolom od daleč ni viden. Kamnolom je s svojim odkopnim čelom (višina 40-60 m) viden iz J ter JV in JZ smeri (glej sliko v nadaljevanju). Na tem območju ni aglomeracij, gre le za posamezne stanovanjske objekte, kjer po naši oceni prebiva okoli 15 prebivalcev.

Slika 14: Reliefna podoba območja (vir: DMR, Atlas okolja)

Slika 15: Ortofoto posnetek območja

Kamnolom je viden iz južno, jugovzhodne in jugozahodne smeri in sicer:

- iz skrajno južnega dela naselja Kot pri Ribnici ter naselja Ravni dol. Vidno je le gornjo lice SV dela kamnoloma,
- iz juga je viden iz obronkov Velike gore in Travnice, ki je v celoti gozdno, neposeljeno območje,
- iz jugozahoda je viden deloma (gornje lice SV dela kamnoloma) iz doline Nova Štifta-Dane. Iz naselja Dane se kamnoloma ne vidi.

V prilogi 1, so zbrane fotografije kamnoloma iz različnih zornih kotov.

Slika 16: Vidna izpostavljenost kamnoloma Kot 1 iz okoliških krajev

Legenda:

rumeno-neposeljeno območje
rdeče-poseljeno območje

9.3 Varovana območja in pravni režimi

Ni tovrstnih območij.

9.4 Analiza smernic nosilcev urejanja prostora

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana, št.: 35012-97/2011/7, datum: 11.11.2011.

S smernicah se ugotavlja, da na območju plana ni enot registrirane KD, zato posebnih dodatnih usmeritve ni podanih. Podana so splošna zakonska določila glede varstva arheoloških ostalin.

Predhodne arheološke raziskave

76. člen ZVKD-1 dopušča pristojnemu nosilcu urejanja prostora, da, v kolikor ugotovi, da obstoječi podatki glede arheološkega potenciala območij, ki jih zajema OPN oz. posamezne pobude za spremembo NRP, niso celoviti in ne omogočajo priprave okoljskega poročila, zahteva, da se za OP izdelajo tovrstne raziskave na območjih predvidenih ureditev, na podlagi katerih je bila sprejeta odločitev o potrebnosti izdelave CPVO.

Ugotavljamo, da pristojni nosilec v smernicah ni podal tovrstne zahteve.

Pripravljalci OP ugotavljamo, na podlagi izdane odločbe MOP o CPVO ter po pregledu dopolnjenega osnutka OPPN, da plan ne obravnava takšnih posegov, za katere bi bilo potrebno, glede na *Uredbo o vrstah posegov, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 78/06)*, izvesti presojo vplivov na okolje. Iz tega sledi, da se OP lahko izdelata brez predhodnih arheoloških raziskav.

Pripravljaec plana v času priprave OPPN ni pristopil k predhodnim arheološkim raziskavam (predhodni oceni arheološkega potenciala).

Ugotovitve OP:

Smernice so upoštevane.

9.5 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja

9.5.1 Okoljski cilj s kazalcem

Z okoljskim ciljem se želi izboljšati krajinsko podobo območja.

Tabela 19: Okoljski cilj in kazalec stanja okolja

	Okoljski cilj OPPN	Kazalec stanja okolja
Krajina	Minimalen vpliv na krajinsko podobo območja	Velikost (km ²) območja vidnosti kamnoloma

POZOR!

Okoljski cilj je že vključen v Dopolnjeni osnutek OPPN, v poglavje OPPN, IV. Rešitve in ukrepi za varovanje okolja, zdravje ljudi, ohranjanje narave, naravnih virov ter varstvo kulturne dediščine:

Minimalen vpliv na krajinsko podobo območja.

9.5.2 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPPN

V nadaljevanju sledi tabela z lestvico velikostnih razredov učinkov na segmenta krajine in kulturne dediščine.

Tabela 20: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe OPPN

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Opis vpliva
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	OPPN ne bo vplival na krajinsko podobo.
B	nebistven vpliv	Izvedba plana ne krni bistveno krajinske podobe območja. Velikost območja vidnosti kamnoloma bo okoli 3 km ² .
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe OU	Izvedba plana ne krni bistveno krajinske podobe območja zaradi izvedbe OU. Velikost (km ²) območja vidnosti kamnoloma bo okoli 3 km ² .
D	bistven vpliv	Izvedba plana krni bistveno krajinsko podobo območja. Na voljo ni ustreznih OU. Velikost (km ²) območja vidnosti kamnoloma bo več kot 3 km ² .
E	uničujoč vpliv	Izvedba plana krni bistveno krajinsko podobo območja. Na voljo ni ustreznih OU. Velikost (km ²) območja vidnosti kamnoloma bo več kot 10 km ² .
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

9.6 Vrednotenje vplivov izvedbe OPPN

Trenutno stanje kamnoloma ne dopušča sanacije (strokovno mnenje Kavčič Consult-ing, Marko Kavčič s.p.) s posegom v raščeno stanje, ker je nosilec rudarske pravice vseskozi pričakoval širitev. **Ob tem je z odkopavanjem prešel meje pridobivalnega prostora.** Zaradi tega se želi trenutni pridobivalni prostor z OPPN nekoliko razširiti tako, da bo ob tem možno izvesti ustrezno sprotno sanacijo kamnoloma do njegovega zaprtja.

Iz sedanjih 1-2 etaž (višina le teh znaša okoli 30 m) bo čelo saniranega kamnolom na SV iz predvidoma 9 etaž, **višin okoli 7,5 m po posamezni etaži.**

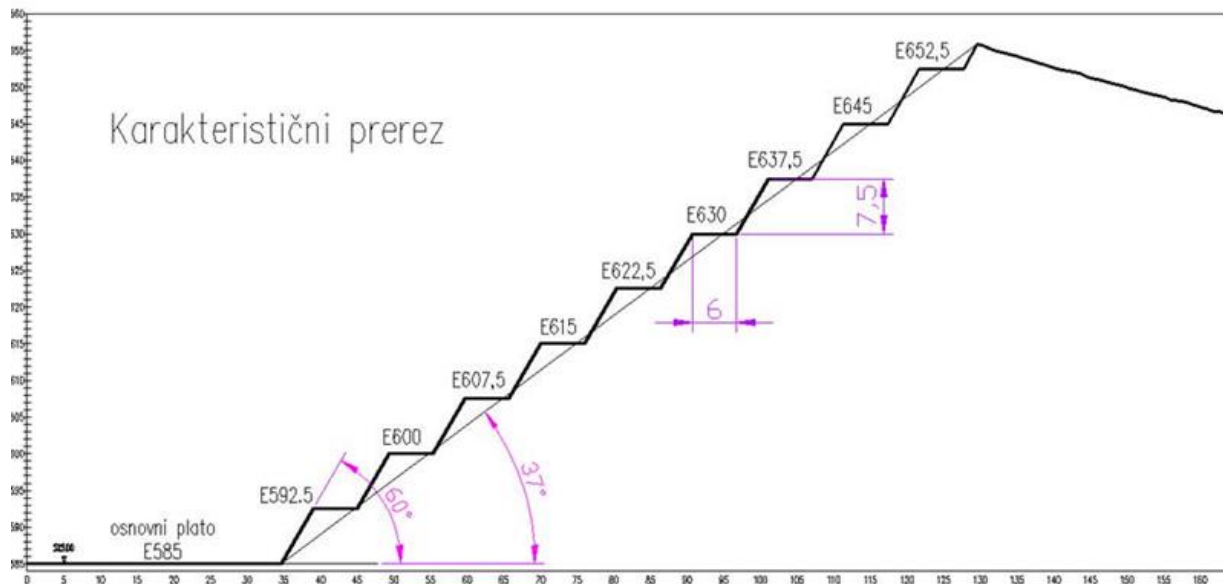
Izhodišča za tehnično sanacijo kamnoloma so naslednja (OPPN, čl. 16), začetek navedka:

- »Tehnična sanacija kamnoloma oziroma končnih brežin in reliefa terena bo izvajana sproti z delnim odkopavanjem. Tako bo možno po odkopani etaži ali delu etaže do končne kote izvesti tehnično sanacijo oziroma razpolovitev etaže in rekultivacijo tega dela.
- Tehnično obnovo degradiranih površin kamnoloma predstavlja končno oblikovanje površine terena v reliefno in krajinsko sprejemljivo obliko. Končno oblikovanje bo izvedeno z razpolovitvijo etaže, z izravnavo površin, zaobljenjem robov, omiljenjem štrlečih predelov, zasipanjem depresij v skladu s predvideno namembnostjo na tem območju. Nasipanje bo izvedeno zaradi prilagoditve končne oblike krajinski podobi in bo služilo kot osnova za razprostrtje humusnega sloja in plodne zemlje.
- Pri sanaciji terena je potrebno upoštevati odvodnjavanje tako, da se ohranja kanal ob notranjem robu etažne ravnine in vzdolž interne ceste. Vsi kanali se zlivajo v zbirni kanal in nato v potok Ješka ob glavni cesti.
- Končno oblikovanje površine terena predvidenega za sanacijo bo izvedeno v terasasti, amfiteatrski obliki s sistemom etažnih ravnin in z velikim osnovnim platojem. Naklon končnih brežin posameznih etaž saniranega kamnoloma s

prehodom v obstoječi naravni teren je 60° in je usklajen z večinskim naklonom naravnega terena. Končni naklon brežine kamnoloma s sistemom etažnih ravnin je še bolj ugoden s krajinskega kot tudi stabilnostnega vidika in znaša glede na območja odkopavanja pri III. etapi odkopavanja 35° .

- Pri sanaciji terena je potrebno upoštevati odvodnjavanje tako, da se ohranja kanal ob notranjem robu etažne ravnine in vzdolž interne ceste. Vsi kanali se zlivajo v zbirni kanal in nato v potok Ješka ob glavni cesti.
- Na končne sanacijske etažne ravnine-berme, ki bodo široke min. 4 m, je potrebno nasipati humus z začasnih deponij odkrivke. Debelina nasutega humusa naj bo od 0,3 do 0,5 m. Zatem se poseje travo in posadi avtohtone vrste drevja. Na robovih berm je potrebno izdelati varovalni nasip iz večjih kosov kamnine prekrivane s travno rušo. Ob brežini je potrebno zasaditi vzpenjalke kot sta divja trta, bršljan in slak.« konec navedka.
- Na osnovni plato peskokopa pa se poseje trava in se sanirana površina spremeni v pašnik.

Slika 17: Koti brežin kamnoloma po izvedeni sanaciji (vir: OPPN, Zasnova rudarskega projekta za izkoriščanje)

Ob širitvi proti S in SV bo kamnolom presejal greben in vrh griča Tintovca. 3-4 etaže bodo segale preko sedanjega grebena v S in SV smeri. Greben se bo ob tem znižal na skoraj celotni razdalji čela dolžine okoli 240 m za 15-30 m.

Pobočje Tintovca s strani Ribniškega polja je dokaj položno; pobočje se v razdalji 700 m dvigne za okoli 130 m, povprečen naklon je okoli $10,5^\circ$. Južno pobočje-območje kamnoloma Kot 1 je bolj strmo-naklon okoli 17° .

Končni relief grebena Tintovca bo torej nekoliko znižan od sedanjega in bo rahlo sedlaste oblike. Kamnolom-izkop iz smeri Ribniškega polja ne bo viden. Najvišja etaža se bo pogozdila, prav tako vrh kamnoloma z avtohtonimi drevesnimi vrstami, tako da omenjena sedlasta oblika grebena neizrazita. Zaradi dokaj položnega severnega pobočja Tintovca, ocenjujemo, da znižanje grebena ne bo imelo bistvenega vpliva na krajinsko podobo območja.

Po sanaciji bo sčasoma območje prevzelo vlogo naravnega okolja. V petih letih je realno pričakovati, da bodo zasajena drevesa dosegla višino 2–3 m ter tako zakrila najmanj 1/3 višine etaže. Po 10 letih pa je pričakovano kritje do 2/3 celotne višine etaže. **Predvidevamo, da bo degradirano območje dokončno sanirano okoli leta 2030-40, ob predpostavki dobe koncesije 12 let.**

Proces je dokaj dolg, saj vzpostavitev naravnega okolja v smislu kolonizacije in zaraščanja prizadetih površin predstavlja dolgotrajen proces, ki lahko traja deset let ali več.

OCENA

Tabela 21: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana

Segment okolja	Okoljski cilj	Neposredni	Daljinski	Kratkoročni	Srednjeročni	Dolgoročni	Trajni	Začasni	Kumulativni	Sinergijski
Krajina	Minimalen vpliv na krajinsko podobo območja	A	B	B	A	A	B	/	X	/

Komentar tabele:

Ugotavljamo pozitivni neposredni, kratkoročni, srednjeročni, dolgoročni vpliv kamnoloma na okoljski cilj zaradi sanacije območja (**ocena A**).

Ocenjujemo nebitveni daljinski in trajni vpliv na krajino (nebitvena sprememba oblike griča gledano iz smeri Ribniškega polja) zaradi znižanja grebena Tintovca (**ocena B**).

Kumulativni vpliv obeh kamnolomov skupaj-Kot 1 in Kot 2 nismo mogli oceniti, ker nismo imeli na voljo podatkov o predvideni ureditvi kamnoloma Kot 2 (Klun).

Tabela 22: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja

Okoljski cilji	Kazalci stanja okolja	Podatek za leto 2014 ali zadnje leto, ki je na voljo	Ocenjena smer gibanja kazalca	Ocena razvoja kazalca	Obrazložitev
Minimalen vpliv na krajinsko podobo območja	Velikost (km ²) območja vidnosti kamnoloma	Okoli 3 km ³ veliko območje vidnosti kamnoloma. Gre za neposeljeno, gozdno območje.	Čelo kamnoloma po sanaciji ne bo več golo, kamnito ampak večinoma zeleno, poraščeno z avtohtono vegetacijo		Pričakujem, da se bo ob širitvi kamnoloma vidna izpostavljenost kratkoročno (5 let) sicer povečala, dolgoročno (10 let, predvidena doba koncesije znaša 12 let) pa se bo vidna izpostavljenost zmanjšala glede na trenutno stanje in sicer zaradi sanacije. »Območje vidnosti« saniranega čela in osnovnega platoja kamnoloma bo še vedno obsegalo okoli 3 km ² SV gozdnih pobočij Velike gore in JZ pobočij Travnne gore. Kamnolom je torej »odmaknjen« od aglomeracij in skrit pred pogledi poseljene Ribniške doline.

Legenda:

↑ povečanje vrednosti

↓ zmanjšanje vrednosti

↔ vrednost bo ostala enaka

OCENA KULTURNA DEDIŠČINA:
Vpliva OPPN na kulturno dediščino ne bo (ocena A).

OCENA KRAJINA:
Vpliv OPPN na krajino ocenjujemo kot nebitven (ocena B).

9.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji

Okoljski cilj bo mogoče doseči.

9.8 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

9.9 Spremljanje stanja okolja

V fazo Predlog OPPN mora biti vključen način spremljanja stanja okolja s kazalci kot izhaja iz tega OP. Z rezultati monitoringa pripravljavec plana seznaniti MOP v petih letih po sprejemu plana.

Tabela 23: Kazalci stanja okolja za spremljanje

Kazalec stanja okolja	Nosilec monitoringa
Velikost (km ²) območja vidnosti kamnoloma	<p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p> <p>Obdobje po izteku koncesijskega obdobja za širitev in sanacijo: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>

10 NARAVA

10.1 Zakonodaja in viri

Mednarodne konvencije, predpisi Evropske unije in resolucije

- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Bern, 1979, Ur. l. RS, št. 17/99)
- Direktiva o ohranjanju prostoživečih ptic (79/409/EEC)
- Konvencija o biološki raznovrstnosti (Rio de Janeiro, 1992, Ur. l. RS, št. 7/96)
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena kot gnezdišča močvirskih ptic (Ramsar, 1971, Ur. l. RS, št. 15/92)
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali (Bonn, 1979, Ur. l. RS, št. 18/98 in 27/98)
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005 - 2012 2005 - 2012 /ReNPVO/ (Ur. l. RS, št. 2/06)

Predpisi Republike Slovenije

- Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl. US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/2012, 57/2012, 97/2012 Odl.US: U-I-88/10-11, 92/2013)
- Zakon o ohranjanju narave /ZON/ (Ur. l. RS, št. 56/99 (31/00 - popr.), 110/02-ZGO-1, 119/02, 41/04, 61/06-ZDru-1, 63/07 Odl. US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 32/2008 Odl. US: U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B)
- Zakon o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt/ (Ur. l. RS, št. 33/07, 70/08-ZVO-1B-108/09, 8/10-ZUPUDPP (106/10-popr.), 109/2012, 35/2013 Skl.US: U-I-43/13-8)
- Zakon o gozdovih /ZG/ (Ur.l. RS, št. 30/1993, Ur.l. RS, št. 10/1993-ZSKZ, 13/1998 Odl.US: U-I-53/95, 24/1999 Skl.US: U-I-51/95, 56/1999-ZON (31/2000 popr.), 67/2002, 110/2002-ZGO-1, 112/2006 Odl.US: U-I-40/06-10, 115/2006, 110/2007, 61/2010 Odl.US: U-I-77/08-14, 106/2010, 63/2013, 101/2013-ZDavNepr, 112/2013, 17/2014, 22/2014 Odl.US: U-I-313/13-86)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe načrtov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/2013)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05 in 56/07, 29/09, 91/10, 1/2013,)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 33/2013 (35/13 popr.), 3/2014)
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 102/2011, 15/2014)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 102/2011, 36/09, 15/2014)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10,)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe načrtov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10)

Občinski in ostali predpisi

- Sklep o začetku postopka izdelave občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje urejanja LN 04 – del – širitev in sanacija kamnoloma v Kotu (Ur. l. RS, 67/2011)

Viri

- ARSO (<http://www.natura2000.gov.si/>, julij 2010), Atlas okolja, (http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso; maj 2014)
- Bertok M., Budihna N., Povž. M., 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000. Ribe (Pisces), Piškurji (Cyclostomata), Raki deseteronožci (Decapoda). Končno poročilo. Zavod za ribištvo Slovenije
- Božič L., 2003. Mednarodno pomembna območja za ptice Slovenije 2. Predlogi posebnih zaščitnih območij (SPA) v Sloveniji- DOPPS, Monografija št. 2, Ljubljana
- ČKFF, 2004. Kartiranje negozdnih HT, sklop Ribniška dolina
- Čelik T., Verovnik R., Rebeušek F., Gomboc S., Lasan M., 2004. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000. Metulji (Lepidoptera). Končno poročilo – 2. mejnik
- Geister I. 1995. Ornitološki atlas Slovenije. Razširjenost gnezdičk, DZS, Ljubljana
- Golob A., Skudnik M. 2007. Priročnik o vrstah Natura 2000, ki so povezane z gozdom. Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana
- Gooders J., 1998. Priročnik ptiči Slovenije in Evrope. Založba Mladinska knjiga, Ljubljana.
- Jogan N, Kaligarič M., Leskovar I., Seliškar A., Dobravec J. 2004. Habitatni tipi Slovenije – tipologija 2004, RS, ARSO, Ljubljana
- Lešnik A., Pobiljšaj K., Govedič M. 2007. V okviru projekta „Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran“- znane in potencialne črne točke za dvoživke na cestnih odsekih v severni Sloveniji
- Perušek M. 2008. Gozdne ptice območij Natura 2000. Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarska založba zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana
- GGN GGE Velika gora (2007-2016), Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje, št. 06-17/07, Ljubljana, 2007
- Okoljsko poročilo z dodatkom za presojo sprejemljivosti izvedbe posegov na varovana območja za OPN občine Ribnica, Struktura d.o.o., 2007; Aquarius d.o.o. - dodatek na varovana območja
- Bačič T. 2000: Prispevek k poznavanju flore Ribniške doline (Dolenjska, Slovenija). Natura Sloveniae, št. 2, str. 7-12.
- Strategija upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos* L.) v Sloveniji, ki jo je Vlada RS sprejela 24. januarja 2002.
- ZRSVN OE Ljubljana, Naravovarstvene smernice za OPPN za območje urejanja LN – 04 – del – širitev in sanacija kamnoloma v Kotu, Ljubljana 2011
- ZRSVN OE Ljubljana, Naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Ribnica, Ljubljana, 2007
- ZRSVN OE Ljubljana; Podatki o živalskih in rastlinskih vrstah in habitatnih tipih iz evidenc Zavoda RS za varstvo narave/izpis podatkov za Kamnolom Kot, Ribnica, avgust 2013.
- ZRSVN, Cone območij Natura 2000, dostopni na: http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=612
- ZRSVN, Kartirani HT, dostopni na: http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=704
- Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje, Smernice za izdelavo OPPN za območje LN – 04-del- širitev in sanacija kamnoloma v Kotu, Kočevje, 2011

10.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe plana

Okoljski cilji plana izhajajo iz mednarodnih in državnih programskih dokumentov ter veljavnih pravnih predpisov (zakoni, uredbe in pravilniki) s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti in urejanja prostora.

V primeru kamnoloma Kot smo okoljske cilje in kazalce stanja okolja prilagodili naravi posega in jih ločili na obdobje med sanacijo, ko se aktivnosti (hrup, odkop in odvoz materiala) še prisotne in na obdobje po sanaciji, ko se bo na območju plana postopoma vzpostavljala krajina brez motenj kamnoloma.

Tabela 24: Pregled okoljskih ciljev, kazalcev stanja okolja in metod vrednotenja vplivov

KATEGORIJA	OKOLJSKI CILJ PLANA	KAZALEC STANJA OKOLJA	METODEVREDNOTENJA VPLIVOV PLANA
Zavarovane vrste in HT, ki se prednostno ohranjajo	Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti	- razširjenost ogroženih živalskih in rastlinskih vrst na območju OPPN med in po končani sanaciji kamnoloma	A (ni vpliva /vpliv je pozitiven) vplivi OPPN bodo ničelni ali pozitivni na razširjenost ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo B (nebistven vpliv) OPPN bo imel minimalni vpliv na razširjenost ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo
	Ohranjanje HT srednjeevropsko zmerno suha travišča z vrstami rodu <i>Brachypodium</i>	- razširjenost HT na V delu OPPN, ob meji s kulturno krajino	C (nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)); OPPN bo ob izvedbi predlaganih OU imel nebistven vpliv na razširjenost ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo D (bistven vpliv) OPPN bo imel bistven vpliv na razširjenost ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; E (uničujoč vpliv) OPPN bo imel uničujoč vpliv na razširjenost ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; X (ugotavljanje vpliva ni možno) ugotavljanje vpliva OPPN na stanje razširjenosti ogroženih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo ni možno
Natura območja EPO	Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja habitatov vrst in habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura) na območju plana. (dolgoročni cilj sanacije kamnoloma)	- razširjenost nekaterih vrst in površine habitatnih tipov, ki se ohranjajo v ugodnem stanju na Natura območjih pSCI SAC Kočevsko in SPA Kočevsko – Kolpa oziroma EPO območjih; Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in Kočevsko	A (ni vpliva /vpliv je pozitiven) vplivi OPPN bodo ničelni ali pozitivni na stanje razširjenosti kvalifikacijskih vrst in razširjenost habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo na območju Nature in EPO B (nebistven vpliv) OPPN bo imel minimalni vpliv na stanje razširjenosti kvalifikacijskih vrst in razširjenost habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo na območju Nature in EPO C (nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)); OPPN bo ob izvedbi predlaganih OU imel nebistven vpliv na stanje razširjenosti kvalifikacijskih vrst in razširjenost habitatnih tipov, ki se prednostno
	Vzpostavitev ugodnih razmer za doseganje ugodnega stanja	- stanje določenih kvalifikacijskih vrst v	

KATEGORIJA	OKOLJSKI CILJ PLANA	KAZALEC STANJA OKOLJA	METODEVREDNOTENJA VPLIVOV PLANA
	habitatov vrst hribski urh, hrošči, sršenar, kozača, pivka, na območjih SPA Kočevsko – Kolpa in pSCI, SAC Kočevsko tudi v času sanacije kamnoloma (Kratkoročni cilj)	obdobju sanacije kamnoloma Kot	<p>ohranjajo na območju Nature in EPO</p> <p>D (bistven vpliv) OPPN bo imel bistven vpliv na stanje razširjenosti kvalifikacijskih vrst in razširjenost habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo na območju Nature in EPO;</p> <p>E (uničujoč vpliv) OPPN bo imel uničujoč vpliv na stanje razširjenosti kvalifikacijskih vrst in razširjenost habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo na območju Nature in EPO;</p> <p>X (ugotavljanje vpliva ni možno) ugotavljanje vpliva OPPN na stanje razširjenosti kvalifikacijskih vrst in razširjenosti habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo na Natura območju in EPO, ni možno</p>

Ocenjevanje vplivov izvedbe plana je bila izvedena glede na vpliv posega (širitve in sanacija kamnoloma) na ogrožene in zavarovane rastlinske in živalske vrste, habitatne tipe (v nadaljevanju poglavja: HT), ki se prednostno ohranjajo, in na posebna varstvena območja, ekološko pomembna območja (v nadaljevanju poglavja: EPO) in naravne vrednote (v nadaljevanju poglavja: NV).

Vpliv predvidenega posega se je ocenil na osnovi stanja narave, ugotovljenega iz naravovarstvenih smernic, terenskih ogledov območja in strokovne literature (monitoringi, posamezni popisi, itd).

Vplivi izvedbe plana se vrednotijo na podlagi posledic plana na okoljske cilje z uporabo meril vrednotenja predpisanih z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*. Skladno z omenjeno uredbo se vrednotenje vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev podaja v velikostnih razredih od ocene A do ocene X.

10.3 Opis obstoječega izhodiščnega stanja okolja in njegove obremenjenosti

Ureditveno območje kamnoloma je zaradi aktivnosti kamnoloma deloma že degradirano. Gozd, ki bo s krčenjem zaradi širitve/sanacije kamnoloma na robnem delu uničen, je v dobrem stanju. Pas širitve/sanacije je relativno ozek, zato se ocenjuje, da ne bo bistveno ogrozil vegetacijskega pokrova ali habitatov nekaterih živali. Ocenjuje se, da so se zaradi dosedanjega obratovanja kamnoloma, občutljive vrste že umaknile globlje v gozd in zato robni pas gozda ne predstavlja njihovega esencialnega habitata.

Hrup bo po širitvi območja kamnoloma približno enak kot v obstoječem stanju, saj se pogostost eksploatacije kamnoloma ne bo povečala, spremenjeno bo le mesto eksploatacije. Prav tako se tudi gostota transporta ne bo veliko spremenjena, zaradi tega se smatra, da dodatnih negativnih vplivov ne bo.

Vpliv na vegetacijo je lahko zaznan predvsem kot usedanje prahu na liste, kar lahko privede do zamašitve listnih rež in posledično propadanja rastlin. Ker je vpliv že prisoten in se bo tudi nadaljeval, nastajajo in bodo tudi v prihodnosti povzročene manjše poškodbe vegetacije, ki se nahaja ob transportnih poteh.

10.4 Gozdovi

10.4.1 Uvod

Na območje OPPN sega ena gozdno gospodarske enota (v nadaljevanju: GGE): Velika gora. Enoto upravlja Zavod za Gozdove, OE Kočevje. Za GGE velja načrt GGN GGE Velika gora (2007-2016).

10.4.2 Opis pomembnejših gozdnih združb na območju

Glavna tipa gozda sta jelov gozd v različnih variacijah ter bukov gozd v različnih variacijah. Razen v večjem delu Ribniške doline je skoraj povsem poraščena z gozdom. Gozdnatost na območju GGE znaša dobrih 57%. Skupaj je na območju GGE Stara gora za 3.271,62 ha gozda. Od tega jih je le 3,44 ha varovalnih, gozdnih rezervatov pa je za 5,56 ha. V vplivnem območju OPPN ni varovalnih gozdov ali gozdnih rezervatov.

Dinarska gozdna združba jelke in bukve (Omphalodo – Fagetum)

V enoti Velika gora močno prevladuje, saj zavzema skoraj 75% površine gozda. Zavzema skoraj ves sredogorski in visokogorski pas, v ugodnih reliefnih in talnih razmerah sega tudi v vznožje Velike gore.

Gozdna združba gradna in belega gabra (Epimedio – Carpinetum)

Združba se pojavlja na zmerno toplih in zmerno vlažnih rastiščih vseh leg in blagih nagibov do 500 m.n.v. Tla so globoka rjava na aluvialnih nanosih in apnencih. V GGE Velika gora se pojavlja na JV enote, na z vrtačami prepredenem predelu ob robu Dolenjevaškega polja (Vrtače). Intenzivni in nepretrgani antropogeni vpliv je osnovno združbo večinoma spremenil tudi v steljnike in monokulture smreke.

Drevesni sloj tvorijo: beli gaber, graden, dob, lipovec, smreka, češnja, maklen.

Gozdna združba bukve s kresničevjem (Arunco – fagetum)

Porašča hladne, severne, strme lege na nadmorski višini od 450 do 900 m. V GGE Velika gora se večinoma pojavlja v SZ delu enote. Tla so plitva do srednje globoka, skeletna, prhninasta (dolomitna) rendzina. Tlotvorni procesi potekajo počasi.

Drevesni sloj: bukev, gorski javor, gorski brest, smreka, jelka.

Gozdna združba bukve z mnogolistno konopnico (lamio orvalae – Fagetum var. Geogr. Dentaria polyphyllos)

Predstavlja klimatsko združbo spodnjega dela montanskega pasu; navzgor je omejena z 900 m n. v., navzdol pa se pod posebnimi mezoklimatskimi pogoji spusti tudi v predgorski pas (do 500 m n. v.). Za uspevanje zahteva nižje, dovolj izravnane temperature. Talni profili so zaradi večje skalovitosti precej neenakomerni, razkroj organskih snovi je nekoliko počasnejši.

Drevesne vrste: bukev.

10.5 Stanje ogroženih in zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju ter pregled naravovarstvenih območij

10.5.1 Ogrožene in zavarovane živalske in rastlinske vrste ter habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju

Uvod

Poročilo v tem poglavju obravnava posamezne vrste in habitatne tipe, ki so po podatkih ZRSVN, DOPPS, ZZRS, ZGS in drugih institucij, prisotni na širšem območju OPPN. Podatke o vrstah se dopolnjuje z varstvenim statusom posamezne vrste ali HT in lokacijo ter številom osebkov posamezne vrste, tam, kjer so podatki dostopni.

V nadaljevanju tega poglavja se navajajo ogrožene in zavarovane živalske in rastlinske vrste ki so zaznane na širšem območju OPPN, glede na:

- *Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam* (v spodnjih tabelah: pravilnik) ter
- *Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah* (v spodnjih tabelah: uredba-živali) in *Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah* (v spodnjih tabelah: uredba-rastline).

Razlaga simbolov v tabelah tega poglavja

Kolona 1 – VS1 (varstveni status 1)

Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam

- **E:** vrste, katerih obstanek na območju RS ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost teh vrst se je zmanjšala na kritično stopnjo oziroma njihova številčnost zelo hitro upada v večjem delu areala.
- **E1:** podkategorija kategorije E, v katero se uvrstijo vrste, katerih obstanek na območju RS ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej: vrste so kritično ogrožene.
- **E2:** podkategorija kategorije E, v katero se uvrstijo vrste, katerih obstanek na območju RS ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej: vrste so močno ogrožene.
- **V:** ranljiva vrsta je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, za katere je verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti prešle v kategorijo prizadete vrste, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost vrste se je v velikem delu areala zmanjšala oziroma se zmanjšuje. Vrste so zelo občutljive na kakršnekoli spremembe oziroma poseljujejo habitate, ki so na človekove vplive zelo občutljivi.
- **V1:** podkategorija kategorije V, v katero se uvrstijo vrste, za katere je verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti prešle v kategorijo prizadete vrste, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej; vrste, ki so splošno razširjene in imajo zadovoljivo populacijo, vendar obstaja nevarnost, da bodo zaradi sprememb v življenjskem prostoru postale ogrožene.
- **O:** vrsta zunaj nevarnosti je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, ki na območju RS niso več ogrožene, vendar pa so pred prenehanjem ogroženosti sodile v eno od kategorij ogroženosti, pri čemer obstaja potencialna možnost ponovne ogroženosti.
- **O1:** podkategorija kategorije O, v katero se uvrstijo vrste, ki so zavarovane z *Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst* in niso več ogrožene, obstaja pa potencialna možnost ponovne ogroženosti.

Kolona 2 – VS2 (varstveni status 2)*Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah*

- Priloga 1=seznam živalskih vrst, katerih živali so zavarovane: Poglavje A=varstvo vrste, ki je domorodna na ozemlju RS in Priloga B= varstvo vrste, ki ni domorodna na ozemlju RS;
- Priloga 2=seznam živalskih vrst, katerih habitat se varuje: Poglavje A=varstvo vrste, ki je domorodna na območju RS in za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov in Poglavje B=varstvo vrste, ki ni domorodna na območju RS in za katero so, če se pojavi ali razširi na območje RS brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti, določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov;
- Priloga 6, Poglavje A=domorodne vrste na območju RS ki so predmet okoljske odgovornosti, Poglavje B=vrste, ki niso domorodne na območju RS in postanejo predmet okoljske odgovornosti, če se pojavijo ali razširijo na območje RS brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti).

Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah

- Priloga: Poglavje A= zavarovane rastlinske vrste, ki so domorodne na območju RS in Priloga B= zavarovane rastlinske vrste v interesu skupnosti, ki niso domorodne na območju RS.

Kolona 3 – VS3 (varstveni status 3)

- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst=Direktiva o habitatih: Priloga II (živalske in rastlinske vrste, pomembne za EU, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja), Priloga IV (živalske in rastlinske vrste v interesu skupnosti, ki jih je treba strogo varovati).
- Direktiva o pticah (Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic), Priloga I (Vrste so predmet posebnih ukrepov za ohranitev njihovih habitatov, da se zagotovi preživetje in razmnoževanje teh vrst na njihovem območju razširjenosti). Prisotnost posamezne vrste v ostalih prilogah direktive se ne navaja v tabela.

OPOMBA: V primeru, ko je polje v preglednicah označeno s sivim polnilom, to pomeni, da konkretnega podatka ni bilo mogoče pridobiti iz javno dostopne in verodostojne literature.

Določitev vplivnega območja OPPN:

Na podlagi **pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, Priloga 1, Poglavje XIII; območja mineralnih surovin** (v nadaljevanju pravilnik) se je za vplivno območje, v katerem se bodo preverjali vplivi posega na vrste in HT, določilo krog s polmerom 500 m. Za to območje tako po pravilniku velja, da so mogoči vplivi, zato se obravnava vse naravovarstvene vsebine, ki kakorkoli posegajo na to območje. (Naravovarstvene vsebine so lahko: varovana območja, NV, EPO, podatki o lokalitetah vrst, podatki o HT-kartiranja, izvedene conacije, podatki drugih relevantnih organizacij: DOPPS, itd).

Slika 18: Vplivno območje OPPN (vir: Atlas okolja, maj 2014)

Vretenčarji

Sesalci

Tabela 25: Prisotnost sesalcev (vir: povzeto po podatkih ZRSVN, maj 2014)

Skupina oz. živalska vrsta	VS1	VS2	VS3	Lokaliteta
<i>Rhinolophus hipposideros</i> - mali podkovnjak	E	1A, 2A, 6A	II, IV	Cerkev Sveti Frančišek Ksaver, Sajevec, od območja OPPN oddaljen cca 1900 m V. GKX: 476690 GKY: 66175
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> - veliki podkovnjak	E	1A, 2A, 6A	II, IV	/
<i>Barbastella barbastellus</i> - širokouhi netopir	V	1A, 2A,	IV	/
<i>Rhinolopus euryale</i> - južni podkovnjak	E	1A, 2A, 6A	IV	/
<i>Myotis myotis</i> - navadni netopir	O1	1A, 2A, 6A	II, IV	Cerkev Sveti Frančišek Ksaver, Sajevec, od območja OPPN oddaljen cca 1900 m V. GKX: 476690 GKY: 66175
<i>Myotis bechsteini</i> - veliki navadni netopir	E	1A, 2A	IV	/
<i>Myotis emarginatus</i> - vejicati netopi	V	1A, 2A	II	/
<i>Felis silvestris</i> - divja mačka	V	1A, 2A	II	/

Skupina oz. živalska vrsta	VS1	VS2	VS3	Lokaliteta
<i>Canis lupus</i> - volk	E	1A, 2A	II, IV	/
<i>Ursus arctos</i> - rjavi medved	E	1A, 2A	II, IV	Širše območje plana predstavlja cono osrednjega območja pojavljanja medveda.
<i>Lynx lynx</i> - navadni ris	E	1A, 2A	II, IV	Bukovica, od mesta OPPN oddaljena cca 2000 m. GKX: 477501, GKY: 65421
<i>Lutra lutra</i> - vidra	V	1A, 2A, 6A	II, IV	/

Opomba: V primeru, ko je polje pod rubriko »lokaliteta« prazno, to pomeni, da konkretnější podatki o prisotnosti vrst na območju OPPN ne obstajajo.

V gozdovih na območju občine (tako pa tudi na območju OPPN), živijo tudi mnoge druge vrste velikih sesalcev kot so lisica (*Vulpes vulpes*), kuna zlatica in belica (*Martes martes*, *M. foina*), jazbec (*Meles meles*), navadni jelen (*Cervus elaphus*), srna (*Capreolus capreolus*) in poljski zajec (*Lepus europaeus*). Med malimi sesalci območja so pogosti travniška in gozdna voluharica (*Microtus agrestis*, *Clethrionomys glareolus*), navadna belonoga in rumenogrla miš (*Apodemus sylvaticus*, *A. flavicollis*) in navadni polh (*Glis glis*) (vir: GGN GGE Velika gora).

Ptice

Območje plana vključuje eno Natura območje, opredeljeno za ptice (SPA Kočevsko - Kolpa). Za to Natura območja so javno dostopni podatki o conah vrst (ZRSVN, 2008). V naslednji tabeli je prikazan pregled vrst ptic na širšem območju plana.

Tabela 26: Pregled ptic (viri: ZRSVN notranje cone (2010), Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic, DOPPS, 2011, GGN GGE Velika gora)

Vrsta (znanstveno in slovensko ime)	VS1	VS2	Lokalitete: cona SPA
<i>Aegolius funereus</i> - koconogi čuk	v	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Alcedo atthis</i> - vodomec	E2	1A, 2A, 6A	/
<i>Aquila chrysaetos</i> - planinski orol	V	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Bonasa bonasia</i> - gozdni jereb	E	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Tetrao urogallus</i> - divji petelin	E	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Bubo bubo</i> - velika uharica	E2	1A, 2A, 6A	/
<i>Picoides tridactylus</i> - triprsti detel	V	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Glaucidium passerinum</i> - mali skovik	V	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Dryocopus martius</i> - črna žolna	O1	1A, 2A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Dendrocopos leucotos</i> - belohrbti detel	E2	2A, 6A	/
<i>Dendrocopos medius</i> - srednji detel	V	2A, 6A	/
<i>Falco peregrinus</i> - sokol selec	E2	1A, 2A, 6A	/
<i>Ficedula albicollis</i> - belovrati muhar	V	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Glaucidium passerinum</i> - mali skovik	V1	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Haliaeetus albicilla</i> - belorepec	E1	1A, 2A, 6A	/

<i>Jynx torquilla</i> - vijeglavka	V	2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Pernis apivorus</i> - sršenar	V	1A, 2A, 6A	Gnezdišča opazna v bližini OPPN, vrsta eksplicitno omenjena v narav. smernicah k OPPN
<i>Picus canus</i> - pivka	V1	1A, 2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Strix uralensis</i> - kozača	V	2A, 6A	cona SPA Kočevsko - Kolpa
<i>Sylvia nisoria</i> - pisana penica	V	2A, 6A	/
<i>Ficedula parva</i> - mali muhar	E2	2A, 6A	/

Opomba: V primeru, ko je polje pod rubriko »lokaliteta« prazno, to pomeni, da konkretniji podatki o prisotnosti vrst na območju OPPN ne obstajajo.

Razen omenjenih, se v gozdni krajini pojavlja še veliko drugih vrst ptic. Na gozdnem robu in v mozaični kulturni krajini so potencialni habitati ranljivih vrst: rjavi srakoper (*Lanius colurio*) in navadna postovka (*Falco tinnunculus*).

Dvoživke

Na območju občine je zabeleženih veliko število črnih točk pogostih povozov dvoživk (Bioportal, CKFF, januar 2008). Pojavljajo se vzdolž ceste Ljubljana – Kočevje: v bližini naselij Ortnek, Žlebič, Goriča vas in Nemška vas. Na območju OPPN ni takih točk.

Tabela 27: Pregled dvoživk (vir: ZRSVN, avgust 2013)

Skupina oz. živalska vrsta	VS1	VS2	Lokaliteta ZRSVN
<i>Triturus carnifex</i> - veliki pupek	V	1A,2A,6A	Vrsta se sicer pojavlja na celotnem območju pSCI, SAC Kočevsko, zlasti na območjih mokrišč, občasnih vodnih teles (luže, z vodo zapolnjene kolesnice)
<i>Triturus vulgaris</i> - navadni pupek	V	2A,	/
<i>Mesotriton alpestris</i> - planinski pupek	Ex	2A,	/
<i>Bombina variegata</i> - hribski urh	V	1A,2A,6A	/
<i>Rana temporaria</i> - sekulja	V	1A,	Povirje potoka Sajevec
<i>Bufo bufo</i> - navadna krastača	V	1A, 2A, 6A	/
zelena rega- <i>Hyla arborea</i>	V	1A	/
rosnica- <i>Rana dalmatina</i>	V	1A, 6A	/
pisana žaba- <i>Pelophylax lessonae</i>			/
debeloglavka- <i>Pelophylax ridibunda</i>			/
navadni močerad- <i>Salamandra slamandra</i>	O	1A, 2A	/
človeška ribica- <i>Proteus anguinus anguinus</i>	V	2A	V podzemnih jamah na širšem zakraselem območju, kvalifikacijska vrsta pSCI, SAC Kočevsko

Opomba: V primeru, ko je polje pod rubriko »lokaliteta« prazno, to pomeni, da konkretniji podatki o prisotnosti vrst na območju OPPN ne obstajajo.

Nevretenčarji

V sklopu spodnjih preglednic je predstavljen prerez prisotnosti nevretenčarjev (metulji, kačji pastirji in hrošči) na širšem območju plana.

Tabela 28: Prisotnost metuljev in kačjih pastirjev na širšem območju OPN (Vir: OP za OPN občine Ribnica, GGN GGE Velika gora, ZRSVN, Informacije javnega značaja, 2013)

Vrsta (znanstveno in slovensko ime)	VS1	VS2	VS3	Lokaliteta ZRSVN
METULJI				
<i>Hypodryas maturna</i> - gozdni postavnež		1A, 2A, 6A	II, IV	VL76 (kvadrant UTM); območje NV Sajevec; SV rob vplivnega območja OPPN GKX: 475364 GKY: 66034

Vrsta (znanstveno in slovensko ime)	VS1	VS2	VS3	Lokaliteta ZRSVN
<i>Lopinga achine-Scopolijev zlatook</i>		1A, 6A	IV	VL76 (kvadrant UTM); območje NV Sajevec; SV rob vplivnega območja OPPN GKX: 475364 GKY: 66034
<i>Parnassius mnemosyne-črni apolon</i>	V	1A, 2A, 6A	II, IV	VL76 (kvadrant UTM); območje NV Sajevec; SV rob vplivnega območja OPPN GKX: 475364 GKY: 66034
<i>Euphydryas aurinia-travniški postavnež</i>	V	1A, 2A, 6A	II, IV	VL76 (kvadrant UTM); območje NV Sajevec; SV rob vplivnega območja OPPN GKX: 475364 GKY: 66034
<i>Calimorpha quadripunctaria-črtasti medvedek</i>		1A, 2A	II, V	/
KAČJI PASTIRJI				
<i>Cordulegaster heros-veliki studenčar</i>	V	1A, 2A, 6A	I, IV	/
<i>Cordulegaster heros-koščični škratec</i>	V	1A, 2A, 6A	I, IV	/
HROŠČI				
<i>Carabus variolosus-močvirski krešič</i>	R	6A	II	/
<i>Rosalia alpina-alpski kozliček</i>	E	1A, 2A, 6A	II	Vrsta se nahaja na območju bukovih gozdov, z vsaj 30 % lesno zalogo bukve. Na območju se pojavlja vse od nižin do nadmorske višine 1000/1100 metrov.
<i>Morimus funereus-bukov kozliček</i>		1A	II	Večina območja SCI, razen višjih nadmorskih višin in območij kjer ni vsaj 30 % deleža bukve v LZ, pomembna prisotnost hrasta in kostanja.

Opomba: V primeru, ko je polje pod rubriko »lokaliteta« prazno, to pomeni, da konkretniji podatki o prisotnosti vrst na območju OPPN ne obstajajo.

Izmed **plazilcev** se na območju občine Ribnica, zelo verjetno pa tudi na območju OPPN, pojavljajo tudi: modras (*Vipera ammodytes*) in nekatere druge vrste plazilcev kot so pozidna kuščarica (*Podarcis muralis*), slepec (*Anguis fragilis*), smokulja (*Coronella austriaca*), zelenec (*Lacerta viridis*), živorodna kuščarica (*Lacerta vivipara*), gož (*Elaphe longissima*) in martinček (*Lacerta agilis*). Vse našteje vrste so uvrščene na Rdeči seznam (vir: GGE GGN Velika gora).

Rastlinske vrste

Podatki, povzeti po študiji T. Bačič (Prispevek k poznavanju flore Ribniške doline, 2000) kažejo, da se na širšem Ribniškem območju nahajajo naslednje rastlinske vrste. Kar nekaj je vrst, ki se nahajajo ob potoku Sajevec, ki je v neposredni bližini območja OPPN, deloma pa sega tudi v njegovo vplivno območje. V spodnjo tabelo se uvršča naravovarstveno najzanimivejše.

Tabela 29: Prisotnost nekaterih zavarovanih ali ogroženih rastlinskih vrst (vir: T. Bačič, 2000)

Vrsta (znanstveno in slovensko ime)	VS1	Lokaliteta
-------------------------------------	-----	------------

Vrsta (znanstveno in slovensko ime)	VS1	Lokaliteta
<i>Arnica montana</i> - gorska arnika	V	/
<i>Leonurus cardiaca</i> - deljenolistna srčnica	E	Ob železniški postaji v Ribnici
<i>Vulpia ciliata</i> - vejicati bingeljč	R	Ob železniški postaji v Ribnici
<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>Transsilvanica</i> -transilvanska prstasta kukavica	V	Na vlažnih travnikih med Dolenjo vasjo, Rakitnico in Sv. Marjeto ter južno od Nemške vasi, ob potoku Sajevec
<i>Alopecurus geniculatus</i> - kolenčasti lisičji rep	V	
<i>Carex lasiocarpa</i> - dlakavoplodni šaš	E	
<i>Comarum palustre</i> - močvirski prstnik		
<i>Senecio paludosus</i> - močvirski grint	V	Na obrežju reke Ribnice pri vasi Zalužje, ki leži V od Prigorice. Vrsta je redka in ogrožena, saj uspeva v mokriščnih habitatih, ki so tako pri nas kot drugje po Evropi, ogroženi in vse redkejši.
<i>Senecio aquaticus</i> - vodni grint		Na močvirnem travniku v Zalužju
<i>Succisella inflexa</i> - navadni objed	V	Na močvirnem travniku v Zalužju
<i>Tanacetum parthenium</i> - adventivko beli vratič		Na ruderalnem rastišču v Prigorici
<i>Sisyrinchium bermudiana</i> - modri meček		Na močvirnatih tleh pri mostu čez potok Sajevec ob cesti Nemška vas – Ugar

Opomba: V primeru, ko je polje pod rubriko »lokaliteta« prazno, to pomeni, da konkretniji podatki o prisotnosti vrst na območju OPPN ne obstajajo.

Habitatni tipi

Na območju občine Ribnica so HT kartirani. V spodnji tabeli podajamo pregled kvalifikacijskih HT Natura območij, ter HT, ki so bili na območju Ribniške doline kartirani l. 2004 (CKFF, september 2004). V preglednico so uvrščeni le tisti, za katere je nedvomno razvidno, da se nahajajo v vplivnem območju OPPN.

Tabela 30: Prisotnost HT na območju plana (vir: CKFF, 2004)

Ime in EU koda	Physis koda	Opis	Pojavnost HT na območju plana
Jame, ki niso odprte za javnost 8310	65	Jame, jamski sistemi, podzemen vode in podzemni intersticielni prostori HT je kvalifikacijski za pSCI, SAC Kočevsko	Cona sega na celotno območje OPPN. Celoten del območja pSCI, SAC Kočevsko je opredeljen kot območje pričakovanih podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot. Ob posegih, ki so predvideni z OPPN so torej možna odkritja novih jam
Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)) 91K0	41.1C	Bukovi gozdovi Dinaridov, ki segajo tudi na obrobje JV Alp in subpanonsko gričevje. Na teh območjih so v kontaktu s srednjeevropskimi bukovimi gozdovi. Pogostejše vrste v podrasti so: <i>Dentaria spp.</i> , <i>Cyclamen purpurascens</i> , <i>Hacquetia epipactis</i> , <i>Lamium orvala</i> , ... HT je kvalifikacijski za pSCI, SAC Kočevsko	Cona sega na J del OPPN-daljšinski vpliv
Srednjeevropska suha in polsuha travišča s prevladujočo vrsto <i>Bromus erectus</i>	34.32	Naravovarstveno pomemben HT, saj je tak tip potencialno primeren kot rastišče Kukavičevk.	HT se pojavlja na SV delu tik ob meji kamnoloma v pasu dolžine 100 in širine 10 m.
gozd	4	Strnjeni kompleksi gozda. Prevladujoča drevesna sestava je bukev, smreka, gaber, lipovec, ...	HT se nahaja levo in desno od kamnoloma
Grmičasti gozdovi iglavcev, oz. površine, zaraščajoče se z	31.8G	Gost preplet grmičevja (leska) in mladega, zaraščajočega se iglastega drevja	HT se nahaja na SV delu v majhni zaplati cca 0,5 ha.

iglastimi drevesnimi vrstami			
Mejice in manjše skupine dreves in grmov	84.2	Gre za HT, ki se nahaja med kamnolomom in pred pašnikom; smer Dane-V (med območjema, ki ju v veliki meri oblikuje človek)	V del nad kamnolomom
Gozdne čistine	31.87	Jase na sicer strnjjenih gozdnih površinah	JV del tik nad kamnolomom

ZABELEŠKA: Na robu vplivnega območja OPPN (na SZ delu), se v fragmentih pojavlja pester mozaik naravovarstveno visoko vrednih mokrotnih površin. Posebej izpostavljamo povirje potoka Sajevec in fragmente: nizka barja, sestoji navadne rezike (*Cladium mariscus*), ter mokrotni travniki z modro stožko. Navedeni HT so zavarovani z Uredbo o habitatnih tipih.

10.5.1 Posebna varstvena območja (Natura območja)

Na vplivno območje OPPN segata dve varovani območji (Območja Natura 2000). Območje pSCI, SAC Kočevsko je v evropsko mrežo varovanih območji uvrščeno na podlagi habitatne direktive, posebno območje varovanja (SPA) Kočevsko – Kolpa, pa je v vseevropsko mrežo varovanih območij uvrščeno na podlagi ptičje direktive. Na ureditveno območje kamnoloma segata obe območji, pokrivata pa celotno površino OPPN. V občini Ribnica so skupaj štiri območja Nature 2000, s površino 12,3 km².

Tabela 31: Natura 2000 območja (vir: NV atlas, maj 2014)

Koda območja	Ime območja in kratek opis	Kvalifikacijske vrste in HT	Velikost in status območja
SI3000263	<p>Kočevsko predstavlja bivališče velikih zveri: volka (<i>Canis lupus</i>), medveda (<i>Ursus arctos</i>) in risa (<i>Lynx lynx</i>). Celoten gozdni prostor predstavlja pomemben habitat različnim vrstam hroščev: bukovega kozličku (<i>Morimus funereus</i>) in alpskemu kozličku (<i>Rosalia alpina</i>). Na gozd s pragozdnim značajem je vezan hrošč <i>Rhysodes sulcatus</i>. Gozdno območje in jamski sistemi predstavljajo življenjski prostor vrstam netopirjev: vejicatemu netopirju (<i>Myotis emarginatus</i>), širokouhemu netopirju (<i>Barbastella barbastellus</i>) in velikemu navadnemu netopirju (<i>Myotis bechsteini</i>). Levi pritok vodotoka Čabranka, na območju naselja Trava, predstavlja življenjski prostor vrsti raka navadnemu koščaku (<i>Austropotamobius torrentium</i>). Mokrotni travniki in zamočvirjene vlažne površine ob vodotokih Loški potok in Čabranka s pritoki ter mokrotno območje Podpreske in Drage predstavljajo življenjski prostor vrsti polža ozkemu vretencu (<i>Vertigo angustior</i>).</p>	<p>Vrste človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>*) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*) drobni svitek (<i>Anisus vorticulus</i>) platnica (<i>Rutilus pigus</i>) pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>) ozki vretenec (<i>Vertigo angustior</i>) zvezdogled (<i>Gobio uranoscopus</i>) alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*) potočni piškurji (<i>Eudontomyzon spp.</i>) kapelj (<i>Cottus gobio</i>) nežica (<i>Cobitis taenia</i>) velika nežica (<i>Cobitis elongata</i>) pegunica (<i>Chalcalburnus chalcoides</i>) veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>) pohra (<i>Barbus meridionalis</i>) sulec (<i>Hucho hucho</i>) Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>) veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>) vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>) navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) navadni škrcžek (<i>Unio crassus</i>) vidra (<i>Lutra lutra</i>) veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) navadna obročnica (<i>Adenophora liliifolia</i>) rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*) brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>) veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>) rogač (<i>Lucanus cervus</i>) bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)</p>	10634 km ² pSCI, SAC

		<p>volk (<i>Canis lupus</i>*) gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>) črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) zlata nežica (<i>Sabanejewia aurata</i>) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) (<i>Dicranum viride</i>) (<i>Buxbaumia viridis</i>)</p> <p>HT: (8310) Jame, ki niso odprte za javnost (8210) Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok (8160*) Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu (7220*) Lehnjakotvorni izviri (Cratoneurion) (6210(*)) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* pomembna rastišča kukavičevk) (3260) Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculion fluitantis</i> in <i>Callitricho-Batrachion</i> (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>) (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)) (91E0*) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)) (9180*) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih (9110) Bukovi gozdovi <i>Luzulo-Fagetum</i> (6110*) Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso-Sedion albi</i>)</p>	
SI5000013	<p>Kočevsko – Kolpa območje pomembno za različne vrste ptic. Travišča ob gozdnem robu in gozdne jase predstavljajo življenjski prostor vijeglavki (<i>Jynx torquilla</i>) in pisani penici (<i>Sylvia nisoria</i>). Na bregovih vodotoka Čabranka gnezdi vodomec (<i>Alcedo atthis</i>). Ostenja nad Čabranko so pomemben habitat za gnezdenje sokola selca (<i>Falco peregrinus</i>) in planinskega orla (<i>Aquila chrysaetos</i>). Skalne razpoke in z gozdom poraslo območje ob Čabranki predstavljajo življenjski prostor veliki uharici (<i>Bubo bubo</i>). Gozdni robovi gozdovi v nastajanju s pestro grmovno sestavo predstavljajo pomemben življenjski prostor gozdnemu jerebu (<i>Bonasa bonasia</i>).</p>	<p>belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>) belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) kozača (<i>Strix uralensis</i>) mali muhar (<i>Ficedula parva</i>) mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) pivka (<i>Picus canus</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>) rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>)</p>	978,54 km ² SPA

Cone vrst in HT

ZABELEŠKA: Pri conah gre za informacijo, ki ne pomeni nujno pojavljanja vrste na takih območjih. Termin cona je zgolj pripomoček za zamejitev habitata oz. območja razširjenosti, ki pa ne nadomešča podatkov o dejanski prisotnosti in/ali primernosti habitata, ampak podaja predvsem informacijo o tem, kje je zanemarljiva verjetnost, da se vrsta/HT nahaja

oz. je zanju stanje primerno. V spodnji tabeli so obravnavane samo tiste vrste in cone, ki se nahajajo na vplivnem območju OPPN.

Tabela 32: Cone, ki segajo v vplivno območje OPPN (vir: ZRSVN, cone območij Natura 2000)

VRSTE/HT	Obseg cone	Naravovarstveno območje
rjavi medved/ <i>Ursus arctos</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	pSCI, SAC Kočevsko
ris/ <i>Lynx lynx</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
volk/ <i>Canis Lupus</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
ozki vrtenec/ <i>Vertigo angustior</i>	Cona sega na Z del OPPN-neposreden vpliv	
širokouhi netopir/ <i>Barbastella barbastellus</i>	Cona obdaja celotno območje OPPN-neposreden vpliv	
vejicati netopir/ <i>Myotis emarginatus</i>	Cona obdaja celotno območje OPPN-neposreden vpliv	
veliki navadni netopir/ <i>Myotis bechsteini</i>	Cona obdaja celotno območje OPPN-neposreden vpliv	
alpski kozliček/ <i>Rosalia alpina</i>	Cona obdaja J del OPPN-daljinski vpliv	
bukov kozliček/ <i>Morimus funereus</i>	Cona obdaja J del OPPN-daljinski vpliv	
človeška ribica/ <i>Proteus anguinus</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
koconogi čuk/ <i>Aegolius funereus</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
gozdni jereb/ <i>Bonasa bonasia</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
kozača/ <i>Strix uralensis</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
belohrbti detel/ <i>Dendrocopos leucotos</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
mali muhar/ <i>Ficedula parva</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
mali skovik/ <i>Glaucidium passerinum</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
triprst detel/ <i>Picoides tridactylus</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
divji petelin/ <i>Tetrao urogallus</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	
vijeglavka/ <i>Jynx torquilla</i>	Cona fizično prekriva območje OPPN	

10.5.2 Zavarovana območja in predlagana zavarovana območja

Znotraj vplivnega območja OPPN ni zavarovanih niti za zavarovanje predlaganih območij. V občini Ribnica je prisotnih tudi nekaj območij **predlaganih za zavarovanje**. To so:

- Regijski park Kočevsko – Kolpa
- Rakitnica – ponikalnica (ponikalnica na Ribniškem polju)
- Tentera – ponorno območje (ponorno območje Tržiščice in Sodaške Bistrice pri Ribnici)
- Ribnica – vodotok (ponikalnica na Ribniškem polju z obsežnimi mokrotnimi površinami).

10.5.3 Ekološko pomembna območja (EPO)

Na območju občine so prisotna štiri ekološko pomembna območja (skupna površina je 23644 ha). Območje OPPN v celoti prekrivata spodaj obravnavani območji.

Tabela 33: Podatki o EPO na območju OPPN (Vir: ZRSVN, maj 2014)

koda	ime	opis
31100	Kočevsko	Dinarski kraški svet na jugovzhodu Slovenije, pokrit pretežno z ilirskim jelovo bukovim ter bukovim gozdom, je del največjega strnjene kompleksa gozdov v Sloveniji. Je habitat velikih zveri, gnezdišče orla belorepca, divjega petelina in pragozdnih vrst ptic.
80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda (<i>Ursus arctos</i>), navadnega risa (<i>Lynx lynx</i>) in volka (<i>Canis lupus</i>) obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Javornike, Snežnik in Kočevsko, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas.

10.5.4 Naravne vrednote (NV)

Na območju občine Ribnica je evidentiranih 189 naravnih vrednot (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06)). Od tega je kar 157 jam. Na območje OPPN ne sega nobena naravna vrednota, kljub temu pa omenjamo NV območje Sajevec – mokrišča. Gre za naravovarstveno zelo pomembno območje, saj tam uspevajo nekatere redke rastline, poleg tega, pa je močvirnato območje dom za številne dvoživke.

Tabela 34: NV Sajevec – mokrišča; osnovni podatki (vir: NV atlas, maj 2014)

Evid.št	ime	zvrst	pomen	drugo
8034	Sajevec – mokrišča	ekos, zool	lokalni	Naravna vrednota je na robu 500 m vplivnega območja v smeri SV

Slika 19: NV Sajevec – mokrišča (vir: NV atlas, maj 2014)

Legenda: Rdeči poligon, območje NV Sajevec - mokrišča

V občini Ribnica leži tudi nekaj točkovnih naravnih vrednot, ki so predlagane za zavarovanje kot naravni spomeniki:

- Perovo - tisa
- Ortnek - lipa pri gradu
- Ortnek - duglaziji ob cesti
- Ribniško Brezje - smreka
- Ribnica - platana
- Francetova jama
- Podstenska jama
- Žiglovica.

Na območju občine Ribnica ležijo še **dve pričakovani naravni vrednoti - območja**

- Karbonatne kamnine Območje pričakovanih geomorfoloških podzemnih naravnih vrednot.
- Ortnek pri Ribnici Ortneške plasti s permskimi fosilnimi ostanki.

Nobena od pričakovanih NV ne bo v vplivnem pasu OPPN.

10.6 Izvleček iz OP za OPN občine Ribnica

Za potrebe OPN občine Ribnica je bilo v l. 2008 izdelano okoljsko poročilo, ki v delu omenja tudi ureditveno območje kamnoloma Kot. Z naravovarstvenega stališča podaja poročilo naslednje ugotovitve:

Na območju Kota pri Ribnici sta dva kamnoloma s podeljeno rudarsko pravico. V okviru PNO⁵ je predvidena širitev območja kot območja mineralnih surovin. V primeru širitve kamnolomov v Kotu pri Ribnici bi lahko prišlo do bistvenih negativnih vplivov na kvalifikacijske vrste in HT (ogroženi predvsem ptice in sesalci zaradi hrupa in izgube habitatov, izgubljene velike površine HT Ilirski bukovi gozdovi). Širjenje območja mineralnih surovin sprejemljivo le za potrebe sanacije obeh kamnolomov (ocena C) (OP za OPN občine Ribnica, str. 83).

Predvideni so tudi omilitveni ukrepi:

Za območja izkoriščanja mineralnih surovin:

A) Splošni ukrepi:

Raba mineralnih surovin naj se načrtuje racionalno z uporabo že obstoječih območij izrabe mineralnih surovin in njihove širitve. Nove objekte se načrtuje le izjemoma in izven naravovarstveno občutljivih območij (območja naravnih vrednot, najpomembnejši deli ekološko pomembnih območij, varovana območja). Ukrepi so izvedljivi, za izvedbo je zadolžena Občina Ribnica, Oddelek za okolje in prostor. Nadzor izvaja ZRSVN v času izdaje soglasij in naravovarstveni nadzornik na terenu.

B) Širitev obeh kamnolomov v Kotu pri Ribnici, ki se nahajata v SPA Kočevsko – Kolpa in pSCI Kočevsko, dopustna le v namene vzporedne sanacije obstoječega izkoriščevalnega prostora. Pri renaturaciji območja naj se uporablja avtohtona vegetacija. Zasaditev vegetacije naj bo prilagojena obstoječemu krajinskemu vzorcu. Pri izdelavi načrta renaturacije je potrebno vključiti strokovnjaka, ki bo podal smernice za način renaturacije in izbor primernih rastlinskih vrst. Ukrepi so izvedljivi. Za izvedbo ukrepa je zadolžen investitor. Nadzor izvaja ZRSVN v času izdaje soglasja k posegu (OP za OPN občine Ribnica, str. 87).

10.7 Analiza naravovarstvenih smernic

Na vlogo občine Ribnica so bile 26.9.2011 s strani ZRSVN, OE Ljubljana, izdane naravovarstvene smernice za OPPN za območje urejanja LN – 04 - del- širitev in sanacija kamnoloma. Smernice ugotavljajo neskladje med osnutkom OPPN in veljavnim planom. Predvsem je poudarjeno dejstvo, da OPPN v bistveno večjem obsegu posega v gozdno površino, kot bi po planu lahko (SV od obstoječega kamnoloma).

Smernice podajajo tudi konkretne usmeritve za POO in EPO:

- Pridobivalni prostor kamnoloma (na novo predviden izkop) se naj ne širi na območje zemljiških parcel: 1508/4-del, 1509/12-del, 1509/13-del, 1509/16-del, 1519/2-del, 1520-del vse k.o. Jurjevica, ki so v naravi gozd.
- Na območju zemljiških parcel 1508/4-del, 1509/12-del, 1509/13-del, 1509/16-del, 1519/2-del, 1520-del vse k.o. Jurjevica, se naj gozd v celoti ohrani.
- Na ostalem območju se naj pri renaturaciji območja uporablja avtohtona vegetacija, enaka okoliški vegetaciji.

Za občino Ribnica so bile l. 2007 (št. 3-III-42/3-O-07/HT, ZRSVN, OE Ljubljana) izdane tudi naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Ribnica.

⁵ OP za OPN občine Ribnica uporablja manj znano kratico - PNO (prostorski načrt občine).

V delu »samooskrba z mineralnimi surovinami« so predlagani naslednji ukrepi:

- Raba mineralnih surovin naj se načrtuje racionalno, z uporabo že obstoječih območij izrabe mineralnih surovin in njihove širitve. Nove objekte se načrtuje le izjemoma in izven naravovarstveno občutljivih območij (območja naravnih vrednot, najpomembnejši deli ekološko pomembnih območij, posebna in potencialna posebna varstvena območja).
- Izvajanje dejavnosti rabe mineralnih surovin naj se načrtuje tako, da se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.
- Obstoječe kope v območjih z naravnimi kakovostmi, se prednostno sanira s povrnitvijo v naravno stanje ali uredi kot nadomestni habitat.

10.7.1 Ocena pričakovanih vplivov na ogrožene in zavarovane živalske in rastlinske vrste ter HT, ki se prednostno ohranjajo

Vretenčarji

Sesalci-netopirji

Na vplivnem območju OPPN po javno dostopnih podatkih ni lokalitet, kjer bi se vrste netopirjev pojavljale. Najbližja taka lokaliteta je cerkev Sv. Frančiška Ksaverja, Sajevec, od območja OPPN oddaljena cca 1900m vzhodno. Ugotavljamo tudi, da se viri umetne svetlobe (le-ta namreč v poletnem, aktivnem času, netopirjem najbolj škodi) z OPPN ne povečujejo. OPPN s svojo širitvijo/sanacijo ne bo prispeval k pomembnejšemu zmanjšanju prehranjevalnega habitata netopirjev na širšem območju.

Sesalci-ostalo

Na podlagi podatkov o lokalitetah (ZRSVN) ogroženih vrst ugotavljamo, da vplivi OPPN na ostale sesalce, ki so na območju občine ogroženi ali zavarovani (rjavi medved in ris), ne bodo bistveni. Ocenjujemo, da območje kamnoloma Kot, predvsem SV del ne predstavlja tipičnega sklenjenega gozdnega kompleksa ki je prvovrsten habitat za imenovane zveri (smernice ZRSVN, 2011). Območje je prej kot del večjega sklenjenega gozdnega območja, robno območje gozda, kjer so prisotna travišča v zaraščanju oz. grmičasti gozdovi iglavcev, ki se zaraščajo z iglastimi drevesnimi vrstami. Posamezne prisotnosti zveri na območju OPPN je tako mogoče povezovati z njihovimi migracijami, ki pa so zabeležene praktično na celotnem območju Kočevsko Ribniškega koridorja.

Dvoživke

Ocenjujemo, da plan ne bo imel negativnih vplivov na življenjski cikel krastač in rjavih žab na območju.

V času pomladanskih selitev potekajo selitveni koridorji proti vodnim telesom na območju (najverjetneje proti močvirnemu območju potoka Sajevec). Na območju OPPN se zaradi relativno nizke frekvence prometa in neaktivnosti kamnolom v pozno zimskem času (konec februarja in začetek marca), takrat so namreč selitve dvoživk (krastače, prave žabe) najizrazitejše, ne pričakuje negativnih vplivov. Ocenjujemo, da bi zmanjšanje zimsko letnega habitata (v primeru širitve kamnoloma za potrebe sanacije- območje B) ne pomenilo bistvenega zmanjšanja primerne habitata za bolj migratorne vrste, katerih zimsko letni habitat predstavlja gozd v okolici kamnoloma.

Hribski urh:

Ocenjujemo, da bi lahko prišlo do poslabšanja stanja populacije hribskega urha predvsem iz razloga, da se na območju OPPN vedno znova pojavljajo primerne kolesnice in druge umetne tvorbe, ki lahko privabijo vrsto, niso pa to dolgoročno obstojne tvorbe. Poslabšanje bi lahko bilo izrazito predvsem v obdobju širitve/sanacije kamnoloma, ko se na območju pričakuje večje aktivnosti del. Omilitveni ukrepi v izogib poslabšanja stanja za hribskega urha: Kolesnice in podobne kotanje, ki bodo nastajale ob uporabi strojev (tako ob izkoriščanju kamnine kot ob sanaciji) ter bi lahko zadrževale vodo, je potrebno sproti zasipavati, saj bi lahko v nasprotnem primeru privabile osebkke hribskih urhov, kar bi ob nadaljnjih etapah pomenilo uničenje teh osebkov ter vplivalo na lokalno subpopulacijo.

Pozornost izvedbe ukrepa je potrebno nameniti predvsem v času parjenja vrste, ki poteka od sredine aprila do začetka avgusta.

Za vrsto veliki pupek v obdobju sanacije kamnoloma ne pričakujemo negativnih vplivov plana na to vrsto.

Habitati manj migratornih vrst (npr: zelene žabe –podrod *Pelophylax*) z novim OPPN ne bodo ogroženi.

Ptice

Kot primernega za ptice bi širše območje OPPN lahko ocenili za tiste vrste ptic, ki za svoj obstoj potrebujejo predvsem listnate gozdove in odprte travniške površine na nadmorski višini med 450-650 m. Ocenjujemo, da je na območju do 45 različnih vrst ptic (glede na karakteristike habitata).

V nadaljevanju ocenjujemo vplive na tiste vrste, za katere bi širitev/sanacija kamnoloma lahko pomenila negativne vplive. Določene aktivnosti (daljša obdobja hrupa) v času sanacije kamnoloma, lahko negativne vplive predstavljajo predvsem nekaterim gnezdilcem v času gnezdenja in vzreje mladičev-pomladanski čas.

Ocenjujemo, da so na območju plana najprimernejši habitati za sršenarja gozdovi z izrazitim gozdnim robom, ki se v kontekstu OPPN nahajajo V in Z od kamnoloma Kot. Za njegovo ugodno stanje je potrebno v času gnezdenja in vzreje mladičev (junij-avgust) preprečevati aktivnosti kot so prekomerni hrup ali gozdna dela. Mir v času gnezditvene sezone prav tako potrebujejo tudi pivka, rjavi srakoper ter sove in druge ujede, ki veljajo za bolj plašne vrste.

Severno območje OPPN potencialno predstavlja prehranjevalni habitat za sovo kozačo. Glede na majhen odstotek zmanjšanja tega območja (gre predvsem za območje B) ocenjujemo, da izvedba plana ne bo bistveno vplivala na vire prehranjevanja za to vrsto. Ocenjujemo, da je vrsta precej bolj kot na potencialno izgubo prehranjevalnega habitata (ocenjujemo, da gre pri tem za zanemarljivo izgubo), občutljiva na hrupnejša (gozdna) dela v času gnezdenja od marca do maja.

Omilitveni ukrep za sršenarja, kozačo in pivko: sečnja gozda naj se ne izvaja v času gnezdenja ptic, to je od začetka marca do konca avgusta. Prav tako se naj v tem času izogiba večjim (daljše trajanje) in hrupnejšim delom v samem kamnolomu.

Omilitveni ukrep po končani sanaciji za sove in sokola selca: po končnem zaprtju kamnoloma naj se v steni kamnoloma uredi stena na način, da bi lahko služila kot gnezdišče zanje (najbolj primerno je, da se vkleše kakšna polička ali uredi obstoječo razpoko). Končana sanacija in opustitev aktivnosti na območju kamnoloma lahko dolgoročno pomeni ugoden vpliv na nekatere vrste ptic. Znano je namreč, da se v opuščeni kamnolomih (vsaj 10 let neaktivnih) lahko naseli sokol selec, pa tudi nekatere sove.

Kvalifikacijske vrste so dodatno ocenjene tudi v dodatku OP.

Ribe, piškurji, deseteronožci

Ugotavljamo, da na vplivnem območju ni primernih habitatov za te vrste, zato tudi ne moremo govoriti o negativnih vplivih OPPN na te vrste.

Nevretenčarji

Metulji:

Na širšem območju OPPN lahko pričakujemo naslednje vrste: gozdni postavnež, Scopolijev zlatook, travniški postavnež, črni apolon. Dopolnjen osnutek OPPN ne predvideva takih posegov (npr: umetno osvetljevanje območja), ki bi lahko bistveno ogrozili populacije omejenih vrst. V končni fazi bo sanirano območje mogoče celo primernejši življenjski prostor za vrste metuljev, kot sedaj.

Hrošči:

Opozarjamo na potencialni problem sečnje v za vrsto neugodnem obdobju. Samice bukovega in alpskega kozlička namreč zalegajo jajčeca v sveže ranjen oziroma požagan les. Kasen odvoz takšnega lesa ali celo sušenje lesa v gozdnem prostoru lahko vpliva na zmanjševanje rodnosti teh vrst in s tem posledično na upadanja populacij.

POMEMBNO: Podrobneje se kvalifikacijske vrste pSCI SAC Kočevsko in SPA Kočevsko – Kolpa ocenjujejo v dodatku k OP.

Rastline

Na območju, kjer se nahajajo rastišča zavarovanih in ogroženih rastlinskih vrst ne pričakujemo bistvenih negativnih vplivov OPPN.

Tabela 35: Pregled okoljskih ciljev za področje rastlinskih in živalskih vrst

OKOLJSKI CILJ PLANA	KAZALEC STANJA	OPIS VPLIVA	OVREDNOTENJE OCENA VPLIVA
Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti	- razširjenost ogroženih živalskih in rastlinskih vrst na območju OPPN med in po končani sanaciji kamnoloma	Izvedba OPPN lahko negativno vpliva na ogrožene živalske in rastlinske vrste v kolikor se ne izvedejo omilitveni ukrepi.	Ni bistvenega vpliva (ocena C), ob upoštevanju omilitvenih ukrepov.

10.7.2 Ocena pričakovanih vplivov na habitatne tipe

Na območju OPPN (območje C), kjer se v celoti predvideva ohranitev gozda, se bi z neurejenim gozdnim robom postopoma lahko zarasel HT (Srednjeevropska zmerno suha travišča z vrstami rodu *Brachypodium*). V op ocenjujemo, da je na tem območju smiselno ohranjati gozdni rob (predvsem na V zaplati) in s tem fragmente, ki so nujno potrebni za življenje nekaterih ogroženih vrst (metulji).

Na vplivnem območju OPPN ni kvalifikacijskih HT.

Tabela 36: Pregled okoljskih ciljev za področje habitatnih tipov

OKOLJSKI CILJ PLANA	KAZALEC STANJA	OPIS VPLIVA	OVREDNOTENJE OCENA VPLIVA
Ohranjanje HT srednjeevropsko zmerno suha travišča z vrstami rodu <i>Brachypodium</i> .	- razširjenost HT na V delu OPPN, ob meji s kulturno krajino	ob predpostavki, da se na območju prisotnosti HT pusti zaraščanje, se lahko izrine HT 34.323	Ni bistvenega vpliva (ocena C), ob upoštevanju omilitvenih ukrepov

10.7.3 Ocena pričakovanih vplivov na gozd

Ocenjujemo, da so omilitveni ukrepi, predvideni v tekstualnem delu dopolnjenega osnutka OPPN, zadostni za segment gozd. Končna posledica sanacije kamnoloma bo namreč tudi možnost, da se sanirani del v celoti vrne nazaj v rabo gozd (G).

Ocena B, ne bisten vpliv.

10.7.4 Ocena pričakovanih vplivov na posebna varstvena območja (Natura območja) in ekološko pomembna območja**Ocena pričakovanih vplivov na posebna varstvena območja (Natura območja)**

Sanacij/širitev kamnoloma v Kotu pri Ribnici pomeni določene negativne vplive na kvalifikacijske vrste pSCI SAC Kočevsko in SPA Kočevsko – Kolpa. Negativni vplivi so skoncentrirani predvsem na obdobje sanacije kamnoloma. V obdobju po sanaciji,

pričakujemo, da se bodo negativni vplivi na varovana območja bistveno zmanjšali. V nekaterih primerih bodo opuščene stene kamnoloma lahko predstavljale celo potencial za naselitev katere izmed ogroženih živalskih vrst na to območje.

Ocena pričakovanih vplivov na ekološko pomembna območja (EPO)

Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Ocenjujemo, da bo vpliv OPPN na velike zveri zanemarljiv. V primeru kamnoloma Kot 1 gre za »motnjo«, na katero so se živali že privadile in se večinoma izogibajo takim območjem. Območje tudi ni strnjen gozdni kompleks, ki je primernejši habitat za velike zveri, ampak je mešanica gozdnih otokov in kulturne krajine. Ob predpostavki, da je končni cilj plana sanacija območja, ne pričakujemo negativnih vplivov na EPO.

Tabela 37: Pregled okoljskih ciljev za področje posebnih varstvenih območij in ekološko pomembnih območij na območju plana

OKOLJSKI CILJ PLANA	KAZALEC STANJA	OPIS VPLIVA	OVREDNOTENJE OCENA VPLIVA
Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja habitatov vrst in habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura) na območju plana. (dolgoročni cilj sanacije kamnoloma)	- razširjenost nekaterih vrst in površine HT, ki se ohranjajo v ugodnem stanju na Natura območjih pSCI, SAC Kočevsko in SPA Kočevsko – Kolpa oziroma EPO območjih; Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in Kočevsko	OPPN bo dolgoročno bistveno vplival na Naturo 2000 v kolikor se ne izvedejo omilitveni ukrepi.	Ni bistvenega vpliva (ocena C), ob upoštevanju omilitvenih ukrepov.
Vzpostavitev razmer za doseganje ugodnega stanja habitatov vrst hribski urh, hrošči, sršenar, kozača, pivka, na območjih SPA Kočevsko – Kolpa in pSCI, SAC Kočevsko tudi v času sanacije kamnoloma (kratkoročni cilj)	- stanje določenih kvalifikacijskih vrst v obdobju sanacije kamnoloma Kot	OPPN bo v času obratovanja/sanacije bistveno vplival na Naturo 2000 v kolikor se ne izvedejo omilitveni ukrepi.	

10.7.5 Ocena pričakovanih vplivov na naravne vrednote (NV)

Ocenjujemo, da izvajanje plana ne bo ogrozilo ekosistemske in zoološke zvrsti NV. Natančneje, dejavnosti, ki jih predvideva nova ureditev, ne bodo negativno vplivale na življenjske razmere za rastline in živali na naravni vrednoti Sajevec –mokrišča.

10.7.6 Kumulativni vpliv izvedbe plana na okolje

Ocenjujemo, da sanacija kamnoloma Kot ne predstavlja posega, ki bi ga morali uvrščati med tiste, ki jih je potrebno upoštevati v seštevku kumulativnih vplivov še drugih planov na širšem območju. V primeru kamnoloma Kot, ki v končni fazi predvideva njegovo sanacijo ocenjujemo, da bo stanje po sanaciji ugodnejše za vrste in HT. Gre torej za pozitiven ukrep, ki bo tako zavarovanemu območju SPA Kočevsko - Kolpa kot pSCI, SAC Kočevsko po sanaciji omogočil vrnitev degradiranih pridobivalnih površin v območje ponovnih naselitvenih možnosti (npr: sokol selec lahko gnezdi v stenah opuščeni kamnolomov).

10.8 Omilitveni ukrepi (OU)

V spodnji tabeli povzemamo bistvene podrobnosti v zvezi z OU, ki smo jih v poglavju ocenjevanja že nakazali.

Tabela 38: Pregled omilitvenih ukrepov (OU)

Opis območja	Omilitveni ukrepi (OU)	Prizadeta vrsta, HT ali naravov. območje	Razlog za izbor OU	Ocena izvedljivosti ukrepa	Časovni okvir izvedbe. /Nosilci izvedbe OU	Spremljanje uspešnosti izvedenega OU
Območje gozdnega roba na celotnem OPPN,	-vzpostavitev/ohranjanje gozdnega roba, košenje zeliščnega sloja septembra - Znotraj območja urejanja (območje B, severni del OPPN) se po krčitvi gozda vzpostavi gozdni rob tako, da se 3 m pas izkrčenega zemljišča proti gozdu prepusti zaraščanju s ciljem vzpostavitve gozdnega roba -jalovina in drugi izkopni material na območju širitve/sanacije kamnoloma se deponira na zato urejenem odlagališču	metulji, sršenar, pivka, rjavi srakoper, vijeglavka HT srednjeevropsko zmerno suha travnišča z vrstami rodu <i>Brachypodium</i>	ohranjanje habitata ogroženih kvalifikacijskih vrst	Ukrep je izvedljiv v fazi načrtovanja OPPN.	Med načrtovanjem OPPN Med izvajanjem OPPN.	Nadzor nad izvajanjem OU v času izkoriščanja in sanacije kamnoloma opravljajo po naročilu investitorja usposobljeni strokovnjaki.
Celotno območje OPPN	-hrupnejša dela v postopku sanacije, ki bi skupaj trajali več dni (v to se ne štejejo planirani izkopi), naj se ne vršijo v času glavne gnezditvene sezone ptic mladičev med marcem in avgustom -v tem obdobju se prav tako ne opravlja del v gozdu (posek in spravilo lesa)	gozdne ptice in ptice gozdnega roba, predvsem pa sršenar, kozača, pivka in črna žolna	zagotavljanje miru na potencialnih gnezdiščih ogroženih kvalifikacijskih vrst v obdobju obratovanja kamnoloma	Ukrep je izvedljiv v fazi načrtovanja OPPN.	Med načrtovanjem OPPN Med izvajanjem OPPN.	
Stene kamnoloma	-po končnem zaprtju kamnoloma naj se v steni kamnoloma uredi del stene na način, da bi lahko služila kot gnezdišče za nekatere ujede in sove (najbolj primerno je, da se vkleše kakšna polička ali uredi razpoko).	ujede, sove	zagotavljanje pogojev za gnezdenje nekaterih vrst ptic v kamnolomu po končani sanaciji	Ukrep je izvedljiv v fazi načrtovanja OPPN. V implementacijo ukrepa naj se vključi strokovnjaka ornitologa	Med načrtovanjem OPPN Med izvajanjem OPPN.	
Območje krčitve gozda (B)	-posekan les, naj se čim prej pospravi in s tem prepreči, da bi prišlo do odleganja jajčec, ki bi kasneje bila uničena	bukov kozliček, alpski kozliček	preprečitev nenadnega padca subpopulacij kvalifikacijskih vrst hroščev na območju OPPN	Ukrep je izvedljiv v fazi načrtovanja OPPN.	Med načrtovanjem OPPN Med izvajanjem OPPN.	
Celotno območje OPPN	-kolesnice in podobne kotanje, ki bodo nastajale ob uporabi strojev (tako ob izkoriščanju kamnine kot ob sanaciji) ter bi lahko zadrževale vodo, je potrebno sproti zasipavati, saj bi lahko v nasprotnem primeru privabile osebke hribskih urhov, kar bi ob nadaljnjih etapah pomenilo uničenje teh	hribski urh	ohranjanje ugodnih razmer za subpopulacijo hribskega urha ter preprečitev nenadnega zmanjšanja populacije na območju OPPN	Ukrep je izvedljiv v fazi načrtovanja OPPN.	Med načrtovanjem OPPN. Med izvajanjem OPPN.	

Opis območja	Omilitveni ukrepi (OU)	Prizadeta vrsta, HT ali naravov. območje	Razlog za izbor OU	Ocena izvedljivosti ukrepa	Časovni okvir izvedbe. /Nosilci izvedbe OU	Spremljanje uspešnosti izvedenega OU
	osebkov ter vplivalo na lokalno subpopulacijo. Pozornost izvedbe ukrepa je potrebno nameniti predvsem v času parjenja vrste, ki poteka od sredine aprila do začetka avgusta.					

10.8.1 Alternative

V Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje je v 3. členu med ostalim zapisano, da je OP dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo možne alternative za posege, ki so s stališča okolja, narave, kulturne dediščine ali zdravja ljudi, zelo sporni.

Alternativa_1- stanje kamnoloma Kot brez sanacije:

Stanje brez sanacije kamnoloma, bi pomenilo stanje, ko se zaradi ne izvedbe sanacijskih ukrepov in prepustitvi kamnoloma v sedanji obliki, naravno okolje ne bi nikoli povrnilo proti prvotnemu stanju. Alternativa_1 bi nastopila, če bi se v kamnolomu prenehala dejavnost pridobivanja mineralnih surovin, sanacija pa se ne bi izvedla.

Alternativa_2- stanje kamnoloma Kot v primeru nadaljnjega izkoriščanja mineralnih surovin:

Stanje, ko bi se v kamnolomu Kot nadaljevalo z izkoriščanjem mineralnih surovin, pri tem pa se ne bi načrtovalo dolgoročne sanacije, bi za naravovarstvene komponente na območju plana pomenilo najslabši možni scenarij.

10.9 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil

Zavod RS za varstvo narave-OE Ljubljana

Ugotavljamo, da so smernice št. 3-III-647/4-O-11/HT, datum: 26.09.2011, v veliki večini upoštevane. Ob upoštevanju vseh omilitvenih ukrepov tega poglavja OP, bodo smernice ZRSVN v celoti upoštevane v OPPN.

Zavod za gozdove Slovenije-OE Kočevje

Ugotavljamo, da so smernice št. 3407-35/2011, datum 12.09.2011 delno upoštevane.

Neskladje zaznavamo v delu, kjer se naj bi kamnolom širil preko osi grebena-slemena. Smernice: »Od slemena naj bo rob kamnoloma oddaljen vsaj za eno drevesno višino - 25m.« Območje B, v katerem se lahko izvaja izkoriščanje mineralnih surovin in sanacija bistveno sega preko osi grebena. Dejstvo je sicer, da gre za širitev zaradi potreb sanacije, kljub temu pa opozarjamo, da v tem delu smernice Zavoda za Gozdove niso v celoti upoštevane.

10.10 Monitoring (spremljanje stanja ohranjenosti narave)

Spremljanje stanja ohranjenosti narave (monitoring ohranjenosti narave) obsega:

- spremljanje stanja rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov, HT, EPO, posebnih varstvenih območij med in po sanaciji kamnoloma v Kotu.

Monitoring ohranjenosti narave je del sistema monitoringa stanja okolja in se izvaja skladno z zakonom (ZON) in s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. Nalogo zagotavljanja spremljanja stanja narave ima MOP, izvaja pa jo ZRSVN.

10.11 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji s področja narave-zaključek

Okoljski cilji se nanašajo na območja z naravovarstvenimi statusi in na ohranjanje značilnosti in lastnosti, zaradi katerih so bila območja določena ter na ogrožene in zavarovane vrste ter HT, ki se glede na uredbo prednostno ohranjajo. Aktivnosti v okviru OPPN širitev in sanacija kamnoloma v Kotu posegajo na naravovarstvena območja (Natura območji, EPO). Na podlagi tega so bili opredeljeni tudi konkretni omilitveni ukrepi, ki so zastavljeni tako, da se ohranjajo lastnosti in cilji naravovarstvenih območij (ugodno stanje HT in živalskih in rastlinskih vrst). Ob upoštevanju teh ukrepov je OPPN v skladu z zastavljenimi cilji.

11 ODPADKI

11.1 Zakonodaja in viri

Mednarodne konvencije, predpisi Evropske unije in resolucije

- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja /ReNPVO/ (Ur. l. RS, št. 2/06)

Predpisi Republike Slovenije

- Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl. US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 97/2012 Odl.US: U-I-88/10-11)
- Uredba o odpadkih (Ur. l. RS, št. 103/11)
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Ur. l. RS, št. 34/08)
- Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur. l. RS, št. 34/08, 6/11)
- Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Ur. l. RS, št. 21/01)
- Uredba o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (Ur. l. RS, št. 43/08, 30/11)

Občinski in ostali predpisi

- /

Viri in literatura

- Geopedija, maj 2014
- ARSO, maj 2014

11.2 Stanje okolja

Kazalci stanja okolja

-Letna količina komunalnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.

-Letna količina nevarnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.

Kažejo na relativno DOBRO stanje.

V kamnolomu Kot 1 ni nikakršnih objektov.

Na lokaciji se ne skladiščijo tovrstni odpadki. Vse nevarne odpadke (odpadni naftni derivati, zaoljene krpe ipd) prevzamejo pooblaščen serviserji oz zunanje pogodbene službe.

Količina komunalnih odpadkov je minimalna (po zagotovilih koncesionarja). Odpadno embalažo živil zaposleni dnevno odnesejo s seboj iz kamnoloma in jo odvržejo v primeren zabojnike.

V splošnem odpadke, ki so in nastajajo med dejavnostjo kamnoloma, pridobivanje in predelava ločimo na:

- komunalne odpadke,
- posebne odpadke,
- specifični odpadki, kot posledica obratovanja kamnoloma in
- zavrženi in odloženi odpadki, ki jih kamnolom ne bi smel imeti.

Tabela 39: Odpadki, ki glede na dejavnost lahko nastajajo v kamnolomu

Klasifikacijska številka odpadka	Naziv odpadka
01 01 02	odpadki pri pridobivanju nekovinskih mineralnih surovin
01 02 02	odpadki pri pripravi nekovinskih mineralnih surovin
01 03 01	jalovina
01 04 01	odpadni gramoz in drobir
01 04 02	odpadni peski in gline
01 05 00	vrtalne izplake in drugi odpadki pri vrtanju
01 05 01	olja vsebujoče izplake in odpadki
03 01 01	odpadna skorja (lubje) in pluta
12 02 00	žagovina
13 01 (vse skupine *)	odpadna hidravlična olja
13 02 (vse skupine *)	odpadna motorna, strojna in mazalna olja
16 04 01*	iztrošena motorna, strojna in mazalna olja
15 01 01	papirna in kartonska embalaža
15 01 07	steklena embalaža
15 01 06	mešana embalaža
16 06 01*	svinčene baterije
16 04 01	odpadno razstrelivo
20 03 01	mešani komunalni odpadki

*- oznaka nevarnega odpadka po uredbi iz vira

Vir: Uredba o ravnanju z odpadki,, Klasifikacijski seznam odpadkov (priloga 7))

Na lokaciji kamnoloma ni vzdrževalnih, sanitarnih ali pomožnih objektov.

Podatkov o količini nastalih odpadkov koncesionar nima, ker na lokaciji ne poteka zbiranje odpadkov.

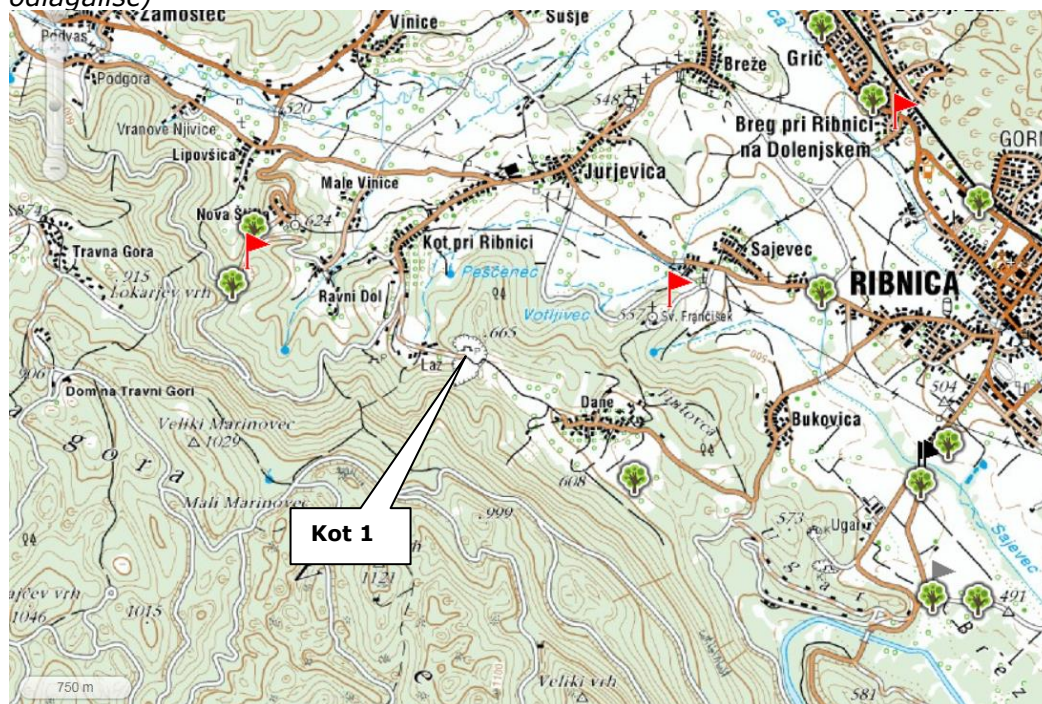
Komunalni odpadki v kamnolomu Kot 1 nastajajo v minimalni količini, na lokaciji ni kontejnerja/posod za komunalne odpadke. Mešane komunalne odpadke, ki nastanejo (npr. odpadne steklenice, odpadna embalaža ostalih živil, ipd.) delavci kamnoloma odnesejo po končanem dnevnem delu iz kamnoloma in jih odvržejo izven kamnoloma v primerne zabojnike.

Kontejnerjev oz. zabojnikov za nevarne odpadke na lokaciji ni. V kolikor nastanejo nevarni odpadki (npr. ob menjavi olj v strojih, zaoljene krpe, odpadna embalaža od streliva, ..) jih serviserji ter ostali zunanji sodelavci/pogodbeniki odnesejo s seboj in ne ostanejo na lokaciji kamnoloma.

Analiza zemljine kot odpadka ni bila narejena. Ali se odpadek razvršča kot nevaren ali nenevaren določa *Priloga 4 Uredbe o odpadkih*.

Divja odlagališča

Slika 20: Divja odlagališča v širšem območju (vir: www.geopedia.si, Register divjih odlagališč)

Legenda:

Zelena drevo: Divje odlagališče - očiščeno

Rdeča zastavica: Divje odlagališče nevarnih odpadkov

Na območju kamnoloma ni divjih odlagališč odpadkov.

11.3 Varovana območja in pravni režimi

Ni posebnih varovanih območij.

11.4 Analiza smernic nosilcev urejanja prostora

Podjetje JKP Komunala Ribnica d.o.o. je podalo smernice k osnutku OPPN. Ugotavljamo, da ni posebnih zahtev v zvezi z odpadki.

11.5 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja

11.5.1 Okoljski cilji s kazalci

Urejeno ravnanje z odpadki zmanjšuje vpliv le teh na okolje. Z širitvijo kamnoloma sicer ne pričakujemo nastajanja drugih odpadkov, kot nastajajo sedaj, prav tako pa ne bo povečanja količin glede na obstoječo dejavnost.

Tabela 40: Okoljski cilj s kazalci stanja okolja

Okoljski cilj OPPN	Kazalec stanja okolja
--------------------	-----------------------

Okoljski cilj OPPN	Kazalec stanja okolja
Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na okolje	-Urejeno pretakališče za naftne derivate; DA/NE -Urejeno skladiščenje jalovine in zemljine; DA/NE -Letna količina komunalnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I. -Letna količina nevarnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.

POZOR!

Okoljska cilja sta že vključena v Dopolnjeni osnutek OPPN, v poglavje OPPN, IV. *Rešitve in ukrepi za varovanje okolja, zdravje ljudi, ohranjanje narave, naravnih virov ter varstvo kulturne dediščine:*

Ustrezno ravnanje z odpadki, ničen vpliv odpadkov na okolje.

11.5.2 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPPN

Razlaga splošnih meril in metod vrednotenja vplivov se nahaja v poglavju 3.5. *Merila in metoda ugotavljanja in vrednotenja vplivov OPPN.*

Tabela 41: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	OKOLJSKI CILJ: Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na okolje
		KAZALCA: -Urejeno pretakališče za naftne derivate; DA/NE -Urejeno skladiščenje jalovine in zemljine; DA/
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Pretakališče za naftne derivate bo urejeno. Skladiščenje jalovine in zemljine bo urejeno.
B	nebistven vpliv	Pretakališče za naftne derivate bo urejeno. Skladiščenje jalovine in zemljine bo urejeno.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe OU	Pretakališče za naftne derivate bo urejeno. Potrebni so OU. Skladiščenje jalovine in zemljine bo urejeno. Potrebni so OU.
D	bistven vpliv	Izvedba plana bo povzročila nastajanje velike količine odpadkov in bo vplivala na neustrezno ravnanje z odpadki. Tudi ob upoštevanju OU bo ravnanje z odpadki neustrezno. Pretakališče za naftne derivate ni predvideno. Skladiščenje jalovine in zemljine ni predvideno.
E	uničujoč vpliv	Izvedba plana bo povzročila uničujoč vpliv na področje ravnanja z odpadki. Nastale bodo velike količine odpadkov, za katere ne bo možno zagotoviti ustreznega ravnanja. Pretakališče za naftne derivate ni predvideno. Skladiščenje jalovine in zemljine ni predvideno.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	OKOLJSKI CILJ: Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na okolje
		KAZALEC: Letna količina komunalnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Izvedba plana ne bo vplivala na nastajanje kom. odpadkov oziroma se bo količina odloženih odpadkov zmanjšala. Pozitiven vpliv bo v primeru, da bo plan predvidel zmanjšanje količine odloženih odpadkov in zaznavno vplival na delež ločeno zbranih odpadkov. Stanje na področju ravnanja z odpadki se po izvedbi plana ne bo spremenilo oziroma se bo spremenilo v pozitivnem smislu.
B	nebistven vpliv	Z izvedbo plana se ne bo bistveno vplivalo na nastajanje kom. odpadkov oziroma na povečanje količine odloženih odpadkov. Stanje na področju ravnanja z odpadki bo po izvedbi plana v veliki meri podobno, kot je bilo pred samo izvedbo.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe OU	Z izvedbo plana se ne bo bistveno vplivalo na nastajanje odpadkov oziroma na povečanje količine odloženih odpadkov ob upoštevanju OU. Brez upoštevanja OU se bo stanje na področju ravnanja z odpadki poslabšalo.
D	bistven vpliv	Izvedba plana bo povzročila nastajanje velike količine kom. odpadkov in bo vplivala na neustrezno ravnanje z odpadki. Tudi ob upoštevanju OU bo ravnanje z odpadki neustrezno.
E	uničujoč vpliv	Izvedba plana bo povzročila uničujoč vpliv na področje ravnanja z kom. odpadki. Nastale bodo velike količine odpadkov, za katere ne bo možno zagotoviti ustreznega ravnanja.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	OKOLJSKI CILJ: Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na okolje KAZALEC: Letna količina nevarnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Izvedba plana ne bo vplivala na nastajanje nevarnih odpadkov oziroma se bo količina odloženih odpadkov zmanjšala. Pozitiven vpliv bo v primeru, da bo plan predvidel zmanjšanje količine odloženih odpadkov in zaznavno vplival na delež ločeno zbranih odpadkov. Stanje na področju ravnanja z odpadki se po izvedbi plana ne bo spremenilo oziroma se bo spremenilo v pozitivnem smislu.
B	nebistven vpliv	Z izvedbo plana se ne bo bistveno vplivalo na nastajanje nevarnih odpadkov oziroma na povečanje količine odloženih odpadkov. Stanje na področju ravnanja z odpadki bo po izvedbi plana v veliki meri podobno, kot je bilo pred samo izvedbo. Zbiranje in prevzem nev. odpadkov bosta urejena skladno z zakonodajo.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe OU	Z izvedbo plana se ne bo bistveno vplivalo na nastajanje odpadkov oziroma na povečanje količine odloženih odpadkov ob upoštevanju OU. Brez upoštevanja OU se bo stanje na področju ravnanja z odpadki poslabšalo. Zbiranje in prevzem nev. odpadkov bosta urejena skladno z zakonodajo.
D	bistven vpliv	Izvedba plana bo povzročila nastajanje velike količine odpadkov in bo vplivala na neustrezno ravnanje z odpadki. Tudi ob upoštevanju OU bo ravnanje z odpadki neustrezno. Zbiranje in prevzem nev. odpadkov ne bosta urejena skladno z zakonodajo.
E	uničujoč vpliv	Izvedba plana bo povzročila uničujoč vpliv na področje ravnanja z odpadki. Nastale bodo velike količine odpadkov, za katere ne bo možno zagotoviti ustreznega ravnanja. Zbiranje in prevzem nevarnih odpadkov bosta potekala popolnoma stihijsko.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

11.6 Vrednotenje vplivov izvedbe OPPN z oceno vpliva

V okviru dejavnosti kamnoloma in njegove širitve se bodo, kot že sedaj v obstoječem stanju, pojavljali odpadki, ki pa s svojim kopičenjem in lastnostmi lahko pomembno vplivajo na spremembo okoljskega segmenta, bodisi zraka, kvaliteto podzemne vode, tal, kemijsko sestavo rastlin, vidnih značilnosti okolja, ipd.

Pri sečnji gozda, odkrivanju humusa, jalovine in preperine ter pridobivanju in predelavi gradbenega kamna bodo nastajali odpadki, kot so nekvalitetni les, žagovina, jalovina in jalovina pomešana z različnimi organskimi odpadki. Teh odpadkov bo približno 3.000 m³.

Uredba o ravnanju z odpadki v prvi točki drugega odstavka 2. člena določa, da se navedene uredba ne uporablja za: »odpadke, ki nastajajo pri raziskovanju, pridobivanju, predelavi in pri skladiščenju mineralnih surovin ter pri obratovanju kamnolomov v skladu z Direktivo 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ter o spremembi Direktive 2004/35/ES (Ur. l. RS, št. 102 z dne 11.4.2006, str. 15)«.

Vendar pa je v Uredbi o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (Ur. l. RS št. 43/08) v 3. členu v točki 5 določeno sledeče: »neonesnažena zemljina je zemljina, ki se med izvajanjem dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin odstrani z zgornje plasti tal in se kot zemeljski izkop v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov, lahko uporabi za izboljšanje ekološke stanja tal.«

Glede na zadnje navedeno dejstvo, moramo vzeti, da je potrebno z zemljino, ki se jo odstrani z zgornje plasti tal v rudarskih prostorih, ravnati skladno z *Uredbo o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov*. Lokacija odlaganja humusa in manj kvalitetne zemlje bo na območju kamnoloma, ki se bosta uporabila za sanacijo kamnoloma.

Odpadki bodo tudi čistilne krpe, filtrirna in zaščitna sredstva onesnažena z nevarnimi snovmi ter zaoljena embalaža, ki vsebuje nevarne snovi.

Ugotavljamo, da je v OPPN predvideno ustrezno ravnanje z odpadki (OPPN; čl. 20-ravnanje z odpadki, 22—ukrepi za doseganje okoljskih ciljev, 28.-rešitve in ukrepi za varstvo pred požarom).

Komunalne odpadke, ki jih odložijo zaposleni se bo ločeno zbiralo v individualnih zabojnikih (embalažo, steklo, papir in preostanek odpadka). Odpadke, ki nastanejo zaradi opravljanja dejavnosti, se bodo oddajali pooblaščenim organizacijam, s katerimi je sklenjena individualna pogodba. Zabojniki bodo postavljeni na lokaciji, da bo mogoče neovirano praznjenje zabojnikov. Upoštevalo se bo občinski odlok o ravnanju z odpadki.

V kamnolomu se, poleg naftnih derivatov za pogon strojev in eventualno razstreliva, ne uporablja drugih nevarnih snovi. V proizvodnem procesu se ne proizvaja nevarnih ali kako drugače okolju neprijaznih odpadkov. Pri eventualnem razstreljevanju ostane kot odpadek le kartonska embalaža, ki se mora uničiti po določenih predpisa o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in tehničnih ukrepih za dela pri razstreljevanju, kadar gre za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin, izvajanje drugih rudarskih del in izvajanje razstreljevalnih del v drugih dejavnostih in je ni dovoljeno oddati zbiralcu odpadkov.

Vzdrževanje strojne opreme bo opravljal pooblaščen serviser, ki vso potrebno opremo in material pripelje in vse nastale odpadke (odpadna motorna in druga olja) odpelje. Vse nevarne odpadke se bo oddalo pooblaščenemu zbiralcu nevarnih odpadkov.

Za nevarne odpadke iz skupine 15 se bosta namestila dva zabojnika in sicer:

- Zabojnik za čistilne krpe, filtrirna sredstva in zaščitna sredstva onesnažena z nevarnimi snovmi. Klasifikacijska šifra odpadka 15 02 02.
- Zabojnik za zaoljeno embalažo, ki vsebuje nevarne snovi. Klasifikacijska šifra odpadka 15 01 10.

Izvedba pretakališča bo ustrezna ob izvedbi OU, ki je naveden v poglavju 6. Vode in v Povzetku OP.

Ravnanje s humusom bo ustrezno zaradi izvedbe OU, ki je naveden v poglavju 5. Tla in v Povzetku OP.

Zakonodaja-letno poročanje na MOP

Povzročitelj odpadkov, pri katerem v enem letu nastane najmanj 10 t odpadkov ali najmanj 5 kg nevarnih odpadkov, mora Ministrstvu za okolje, prostor in energijo najkasneje do 31. marca za prejšnje leto dostaviti poročilo o proizvedenih odpadkih in ravnanju z njimi (*Uredba o odpadkih*).

Kartonska embalaža, ki ostane pri razstreljevanju, se bo sežigala na sami lokaciji.

OCENA

Tabela 42: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana

Segment okolja	Okoljski cilj	Opredelitev vpliva	Neposredn	Daljinski	Kratkoroč	Srednjero	Dolgoročni	Trajni	Začasni	Kumulativ	Sinergijski
Odpadki	Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na okolje	Nastajanje odpadkov pri izkoriščanju in obratovanju kamnoloma.	B	A	B	B	B	A	B	B	A

Komentar tabele:

Neposreden, daljinski, dolgoročen ter kumulativni nebitveni vpliv na dosego okoljskega cilja (**ocena B**) ob ustreznem ravnanju z zemeljskim izkopom.

Neposreden, daljinski, dolgoročen ter kumulativni nebitveni vpliv (**ocena B**) zaradi povečane količine odpadkov ob upoštevanju vseh veljavnih predpisov glede ravnanja, odstranjevanja ter odlaganja odpadkov.

Tabela 43: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja za okoljski cilj *Ustrezno ravnanje z odpadki, ničen vpliv odpadkov na okolje*

Okoljski cilj	Kazalci stanja okolja	Podatek za leto 2014 (oziroma zadnji dostopen podatek)	Ocenjena smer gibanja kazalca		Obrazložitev
Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na okolje	Urejeno pretakališče za naftne derivate; DA/NE	Neustrezna/NE	↑	😊 DA	Na območju plana predvideva ureditve parkirišča. V čl. 25 je zapisan pogoj, da morajo biti vse utrjene povozne površine proti ostalemu terenu omejene z dvignjenimi betonskimi robniki in izvedene vodotesno. Dodati je potrebno nedvoumno (glej priporočila), da je treba tako urediti tudi parkirišče. Parkirišče bo hkrati tudi pretakališče oz. mesto, kjer se bodo točili naftni derivati v delovne stroje ali menjala olja ipd.
	Urejeno skladiščenje jalovine in zemljine; DA/NE	DA	↑	😊 NE	Pričakujemo ustrezno ravnanje/skladiščenje jalovine ter ločeno humusa na osnovnem platoju-območje urejanja A. Oboje se nato oz hkrati uporablja pri sanaciji kamnoloma.
	Letna količina komunalnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.	Ni podatkov o količini. Na lokaciji kamnoloma se ne skladiščijo tovrstni odpadki.	↑	😊	V bodoče se bodo predvidoma nevarni odpadki skladiščili (do prevzema pooblaščen organizacije) na lokaciji kamnoloma. Ob doslednem upoštevanju zakonodaje s tega področja ne pričakujemo bistvenih vplivov na okolje.
	Letna količina nevarnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.	Vse nevarne odpadke (odpadni naftni derivati, zaoljene krpe ipd) prevzamejo pooblaščen serviserji oz zunanje pogodbene službe.	↑	😊	Količine zbranih odpadkov se bodo beležile s pomočjo evidenčnih listov ob predaji nevarnih in nenevarnih odpadkov pooblaščenim organizacijam. Tudi v bodoče ne pričakujemo bistvenih količini komunalnih odpadkov. Na lokaciji ni predvideno zbiranje kom. Odpadkov, tiste, ki nastanejo bodo zaposleni še naprej redno dnevno odnašali iz kamnoloma in jih primerno odložili izven lokacije.

Legenda:

↑ - povečanje vrednosti

↓ - zmanjšanje vrednosti

↔ vrednost bo ostala enaka

Vpliv OPPN na odpadke bo nebitven (ocena B).

11.6.1 Priporočila

Tabela 44: Priporočila in zakonske obveznosti

Oznaka*	Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe
---------	-------------------------	-----------------

Oznaka*		Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe
1	V kolikor v enem koledarskem letu nastane najmanj 150 t odpadkov ali najmanj 200 kg nevarnih odpadkov, je potrebno izdelati načrt gospodarjenja z odpadki, ki ga mora investitor pripraviti do 31. decembra tekočega leta (<i>Uredba o odpadkih Ur. l. RS, št. 103/11</i>).	Med izvajanjem OPPN	Investitor/Nosilec rudarske pravice
1	Povzročitelj odpadkov, pri katerem v enem letu nastane najmanj 10 t odpadkov ali najmanj 5 kg nevarnih odpadkov, mora Ministrstvu za okolje, prostor in energijo najkasneje do 31. marca za prejšnje leto dostaviti poročilo o proizvedenih odpadkih in ravnanju z njimi (<i>Uredba o odpadkih Ur. l. RS, št. 103/11</i>).	Med izvajanjem OPPN	Investitor/Nosilec rudarske pravice
1	Nevarne odpadke (odpadna olja, maziva), ki nastajajo v kamnolomu naj se ustrezno hranijo. Skladiščiti jih je potrebno nad lovilno posodo, katere volumen je večji od volumna nevarnih snovi, ki se nad lovilno posodo skladiščijo.	Med izvajanjem OPPN	Investitor/Nosilec rudarske pravice
1	Investitor mora v skladu z <i>Uredbo o odpadkih</i> nevarne odpadke zbirati ločeno v ustreznih posodah oz. zabojnikih za posamezen odpadek ter urediti primeren prostor za začasno skladiščenje nevarnih odpadkov in embalaže ter jih oddajati pooblaščenim organizacijam za ravnanje s tovrstnimi odpadki.	Med izvajanjem OPPN	Investitor/Nosilec rudarske pravice
1	Pošiljko odpadkov, ki jo imetnik odpadkov prepušča zbiralcu, ali oddaja odstranjevalcu, ali predelovalcu, mora spremljati evidenčni list. En evidenčni list zadrži prevzemnik odpadkov, drugega pa vrne povzročitelju odpadkov (<i>Uredba o odpadkih</i>). Evidenčne liste naj se hrani za obdobje 5 let.	Med izvajanjem OPPN	Investitor/Nosilec rudarske pravice

Pojasnitev prednostnega upoštevanja ukrepov navedenih v tabeli:

- **Zakonske obveznosti. Oznaka: 1**
- **Omilitveni ukrepi, ki imajo status priporočil. Z upoštevanjem le-teh se dodatno zmanjša vpliv izvedbe plana. Oznaka: 2**

11.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji

Plan je skladen z okoljskim ciljem.

11.8 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi niso potrebni. Potrebno je upoštevati zakonodajo s področja ravnanja z odpadki. Glavne zahteve zakonodaje so navedene v tabeli 44.

11.9 Spremljanje stanja okolja

V fazo Predlog OPPN mora biti vključen način spremljanja stanja okolja s kazalci kot izhaja iz tega OP. Z rezultati monitoringa pripravljavec plana seznaniti MOP v petih letih po sprejemu plana.

Tabela 45: Spremljanja kazalcev stanja okolja

Kazalec stanja okolja	Nosilec monitoringa
Urejeno pretakališče za naftne derivate; DA/NE	Obdobje 5 let po sprejemu OPPN: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje

Urejeno skladiščenje jalovine in zemljine; DA/NE	<p>o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p> <p>Obdobje po izteku koncesijskega obdobja za širitev in sanacijo: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>
Letna količina komunalnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.	<p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>
Letna količina nevarnih odpadkov, ki nastane v kamnolomu Kot I.	<p>Redni monitoring: -Nosilec rudarske pravice: vodenje sistema evidenčnih listov ob predaji odpadkov pooblaščenim organizacijam.</p> <p>-Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>

12 ELEKTROMAGNETNO SEVANJE

12.1 Zakonodaja in viri

Mednarodne konvencije, predpisi Evropske unije in resolucije

- o Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja /ReNPVO/ (Ur. l. RS, št. 2/06)

Predpisi Republike Slovenije

- o Nacionalni energetski program (Ur. l. RS, št. 57/04)
- o Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS – Ur. l. RS, št. 76/04)
- o Energetski zakon (Ur. l. RS, št. 79/99 (8/00 popr.), 110/02-ZGO-1, 50/03 Odl.US: U-I-250/00-14, 51/04, 26/05-UPB1, 118/06 (9/07 popr.), 27/07-UPB2, 70/08, 22/10)
- o Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 70/96, 41/04-ZVO-1)
- o Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter pogojev za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, 70/96, 17/11-ZTZPUS-1)
- o Pravilnik o projektni in tehnični dokumentaciji (Ur. l. RS, št. 66/04, 54/05, 55/08)

Občinski in ostali predpisi

/

Viri in literatura

- o Načrt razvoja prenosnega omrežja od leta 2009-2018, Soglasje MG, št. 360-110/2008-15, z dne 14.5.2009
- o ELES GIS, maj 2014
- o <http://www.eles.si/slovensko-prenosno-omrezje/karta-prenosnega-omrezja.asp-x>)

12.2 Stanje okolja

Vir sevanja je visokonapetostni transformator, razdelilna transformatorska postaja, nadzemni ali podzemni vod za prenos električne energije, odprt oddajni sistem za brezžično komunikacijo, radijski ali televizijski oddajnik, radar ali druga naprava ali objekt, katerega uporaba ali obratovanje obremenjuje okolje z:

- nizkofrekvenčnim elektromagnetnim sevanjem (v nadaljevanju EMS) od 0 Hz do vključno 10 kHz (nizkofrekvenčni vir sevanja) in je nazivna napetost, pri kateri vir sevanja obratuje, večja od 1kV. Vse naprave elektroenergetskega sistema delujejo na frekvenci 50 Hz in torej sodijo v skupino nizkofrekvenčnega neioniziranega sevanja ali
- visokofrekvenčnim EMS od 10 kHz do vključno 300 GHz in je njegova največja oddajna moč večja od 100 W (npr. mobilna telefonija, TV oddajniki...).

Območje obstoječega kamnoloma in območje predvidene širitve se ne križa z elektroenergetskimi vodi.

Na območju OPPN in širši okolici ni predvidenih koridorjev visokonapetostnih daljnovodov.

V OPPN niso predvideni viri EMS glede na *Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju*.

Zaradi navedenega ocenjujemo, da vpliva EMS na okolje in zdravje ljudi ne bo (ocena A).

13 SVETLOBNO ONESNAŽENJE

13.1 Zakonodaja in viri

Mednarodne konvencije, predpisi Evropske unije in resolucije

- o Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012 /ReNPVO/ (Ur. l. RS, št. 2/06)

Predpisi Republike Slovenije

- o Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl. US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 97/2012 Odl.US: U-I-88/10-11)
- o Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13)
- o Pravilnik o projektni in tehnični dokumentaciji (Ur. l. RS, št. 66/04, 54/05, 55/08)

Občinski in ostali predpisi

/

Viri in literatura

- o Študija izvedljivosti investicijskega projekta, Prenova javne razsvetljave v Občini Ribnica, Envirodual d.o.o., št.: 30/12, marec 2012

13.2 Stanje okolja

Občina Ribnica

Po podatkih iz Katastra javne razsvetljave občine Ribnica znaša trenutno razmerje porabe električne energije za javno razsvetljavo na prebivalca 77,93 kWh/prebivalca oziroma, ob izločitvi porabe električne energije za namene osvetljevanja državnih cest, ustanov ter dveh otroških igrišč, ki ne sodijo v osnovno kategorijo občinskih javnih površin, 60,32 kWh/prebivalca. Navedena vrednost presega z Uredbo predpisano ciljno vrednost. Po podatkih iz Katastra javne razsvetljave občine Ribnica tudi druga zahteva Uredbe ni izpolnjena; zahtevo glede 0 % svetlobnega toka navzgor izpolnjuje le 30,79 % vseh nameščenih svetilk.

Kamnolom

Kamnolom Kot 1 bo obratoval poleti ob delavnikih med 6:00 in 18:00, ob sobotah predvidoma od 7:00 do 13:00. V zimskem času, ter v pozni jeseni oz zgodnji pomladi, ko je sneg, ne obratuje.

V obstoječem kamnolomu ni svetil, razen na manipulativnih vozilih.

Delo v kamnolomu se bo tudi v bodoče odvijalo **izključno podnevi**, v eni izmeni po 8 ur z možnostjo podaljšanja do 4 ure v sezoni, zato **stalna razsvetljava ni predvidena**.

Zaradi navedenega ocenjujemo, da na območju OPPN ne bo svetlobnega onesnaževanja (ocena A).

14 ZDRAVJE LJUDI

14.1 Zakonodaja in viri

Mednarodne konvencije, predpisi Evropske unije in resolucije

- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja /ReNPVO/ (Ur. l. RS, št. 2/06)

Predpisi Republike Slovenije

- Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl. US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 97/12 Odl.US: U-I-88/10-11, 92/13)
- Uredba o ukrepih za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 52/02, 41/04-ZVO-1, 9/11)
- Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)
- Uredba o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (Ur. l. RS 56/06)
- Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13)
- Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 24/05, 92/07)
- Uredba o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Ur. l. RS, št. 21/11)
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09, 62/10)
- Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 141/04)
- Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu hrupa za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 105/08)
- Pravilnik o zvočni zaščiti stavb (Ur. l. RS, št. 14/99)
- Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Ur. l. RS, št. 106/02, 50/05, 49/06, 17/11-ZTZPUS-1)
- Pravilnik o projektni in tehnični dokumentaciji (Ur. l. RS, št. 66/04, 54/05, 55/08)
- Sklep o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žvepovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 72/03, 9/11, 58/11)
- Pravilnik o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 55/11)
- Pravilnik o tehničnih normativih za ravnanje z eksplozivnimi sredstvi in miniranje v rudarstvu (Ur. l. RS, št. 111/03)

Občinski in ostali predpisi

/

Viri in literatura

- Ocena onesnaženosti zraka v Sloveniji za obdobje 2005-2009, ARSO, Ljubljana, oktober 2010
- www.drsc.si
- ARSO, maj 2014
- Kakovost zraka v Sloveniji za leto 2011 in 2010, ARSO, Ljubljana, 2011, 2012
- spletna stran Direkcije RS za ceste (<http://www.dc.gov.si/si/promet/>)
- Poročilo o meritvah potresnih učinkov miniranja v kamnolomu Kot 1 (interpretacija izvedenih meritev v letih 2012-2013), Geostern d.o.o., Arh.št. MVM 1/13, september 2013
- Zasnova rudarskega projekta za Kot 1-širitve in sanacija, Geostern d.o.o., 2014
- Poročilo o ocenjevanju hrupa v okolju za vir hrupa, Kamnolom v Kotu pri Ribnici, Zavod za zdravstveno varstvo Celje, št. 6030203-13-011, 6.10.2013

14.2 Stanje okolja

POMEMBNO!

V letih 2011, 2012, 2013 je bilo zabeleženih v povprečju 14 prevozov tovornih vozil (Rigler razpolaga z dvema; 2 in 4 osni) v in prav toliko iz kamnoloma (povprečni letni dnevni promet-PLDP: 28), ki so prepeljali skupaj okoli 16.000 m³ materiala letno v raščnem stanju, kar pomeni okoli 25.000 m³ (okoli 44.000 ton) v razsutem stanju. Gre za vozili nosilnosti 8,5 ton in 12 ton. Po zagotovilih upravljavca kamnoloma je bilo občasno maksimalno število odvozov v preteklosti, pred finančno krizo, tudi 30, torej je znašal PLDP tovornih vozil 60.

Ocenjene količine-ZALOGЕ-materiala v raščnem stanju (Zasnova rudarskega projekta, Geostern d.o.o.) znašajo 290.000 m³. Ob predvideni dobi koncesije 12 let, to pomeni letni izkop okoli 25.000 m³ dolomita v raščnem stanju, oz. okoli 40.000 m³ (faktor razsutosti 1.6) ali okoli 68.000 ton v razsutem stanju. Pričakovani PLDP tovornih vozil v času veljave nove koncesije oz. izvajanja OPPN znaša 42.

Poudariti je treba, da bodo maksimalne letne količine določene v predvideni novi koncesijski pogodbi, ki se bo uredila na podlagi *rudarskega projekta za izkoriščanje in sanacijo*, ki bo izdelan po sprejetju OPPN.

V OP se je torej ocenjevanje vplivov izvedlo na podlagi dveh »robnih pogojev« oz. predpostavk: 12 letna koncesijska doba in 25.000 m³ maksimalnega letnega izkopa dolomita.

V neposredni bližini območja OPPN-glej sliko 5-deluje kamnolom Kot 2 (nosilec rudarske pravice je g. Klun).

Kamnino na območju pridobivanja mineralnih surovin predstavlja drobnozrnati dolomit z vključki umazanega dolomita. Ta dolomit-tehnični kamen se uporablja predvsem za malte in betone slabše kakovosti ter za nasipe in podobno.

14.2.1 Zrak

Izbrana kazalca

-Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma
-Število ur celoletnega obratovanja sekundarnega drobilca SCT BL 3, kladivar, 0-32 mm

kažeta na relativno DOBRO stanje.

Povprečni letni dnevni promet-PLDP tovornih vozil po dovozni cesti kamnoloma skozi naselja Kot, Jurjevica, Breže znaša 28.

Kamnolom obratuje med 7 in 17 uro v času delovnika ter do 13 ure v soboto.

Primerjava: po bližnji glavni/državni cesti (G2) skozi naselji Grič in Breg pri Ribnici se dnevno pelje okoli 360 tovornih vozil*, od tega okoli 150 tovornjakov s prikolicami in vlačilcev.

Naprava, ki povzroča največ prahu-sekundarni drobilec-je v I. 2014 obratoval okoli 2.700 ur.

*V kategorijo so všteta tovorna vozila neto nosilnosti od 3,5 tone naprej in avtobusi

Podnebje

Klimatski pogoji za obdobje 1961–1990 na širšem območju so povzeti v poglavju 6. Vode.

Onesnaženost zraka na širšem območju (vir: Ocena onesnaženosti zraka v Sloveniji za obdobje 2005-2009)

Na območju občine Ribnica ni stalnega merilnega mesta za izvajanje meritev kakovosti zraka.

Glede na Sklep o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanem zraku spada območje kamnoloma v območje onesnaženosti z oznako SI3.

Tabela 46: Raven koncentracij onesnaževal za območje SI3 v obdobju 2005-2009 (Vir: ARSO)

Snov	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	CO	benzen	ozon
	5	5	3	5	5	5	1

Legenda tabele:

1 - presežena mejna vrednost ali vsota mejne vrednosti in dopustnega odstopanja oziroma ciljno, če gre za ozon

2 - koncentracija med mejno vrednostjo in dopustnim odstopanjem

3 - koncentracija med zgornjim pragom za ocenjevanje in mejno vrednostjo

4 - med spodnjim in zgornjim pragom ocenjevanja

5 - pod spodnjim pragom ocenjevanja

/ - Na območju ni meritev onesnaževala, ker po predhodni oceni niso potrebne

PM₁₀ - Trdni delci s premerom 10 µm. Inhalabilna frakcija ali del celotne suspendirane snovi, ki ne doseže alveole v pljučih

Raven koncentracij ozona⁶ je na celotnem območju previsoka.

V mestu Ribnica so se nazadnje l. 2006 in 2007 izvedle meritve kakovosti zraka z difuznimi vzorčevalniki. Analizirale so se sledeče snovi: benzen, toluen, ksileni, etilbenzen, NO₂.

Rezultati kažejo, da so bile vrednosti posameznih spojin veliko **pod mejnimi letnimi** vrednostmi za varovanje ljudi iz Uredbe o kakovosti zunanjega zraka.

Glavna onesnaževalca zraka sta razpršeni vir emisij iz prometa in točkovni viri emisij iz individualnih kurišč in kotlovnice. Glavna energenta v občini za kurjavo sta les in ELKO. Glavni energent za ogrevanje javnih zgradb je ELKO.

V občini NI večjih sistemov za daljinsko oskrbo s toploto. V občini Ribnica ne obstaja sistem plinovodnega omrežja.

Onesnaženje na območju OPPN

Na območju obeh kamnolomov (Kot 1 in Kot 2) prihaja predvsem do razpršene emisije snovi (prašnatih delcev) v zrak. Največje emisije prahu se ob normalnem obratovanju pojavljajo ob suhem oz. dolgotrajnejšem sušnem obdobju. Ob vetrovnem vremenu se skupni lebdeči prašni delci (TSP), inhalabilni prašni delci (PM₁₀) ter alveloarni prašni delci (PM_{2,5}) imitirajo izven ureditvenega območja, dokaz za to so vidne usedline na vegetaciji v neposredni okolici kamnoloma. Emisije izpušnih plinov delovne in transportne mehanizacije (seznam mehanizacije je naveden v nadaljevanju poglavja) so zanemarljive, zato se jih v nadaljevanju ne obravnava.

Kamnolom je od strnjenelega dela naselja Kot pri Ribnici oddaljen okoli 650 m zračne linije in od naselja Dane okoli 850 m. Domačija Klun (Kot pri Ribnici 33) je najbližji stanovanjski objekt (zaselek Laz), od vhoda v kamnolom je oddaljena okoli 200 m od sredine platoja pa okoli 260 m. Domačija Klun upravlja s sosednjim kamnolomom Kot 2. Ostali objekti s hišnimi številkami, ki so v okolici kamnoloma:

- Kot pri Ribnici 34, oddaljenost od sredina platoja 360 m;
- Kot pri Ribnici 36, oddaljenost od sredina platoja 650 m;
- Ravni dol 7, oddaljenost od sredina platoja okoli 1 km;

⁶ Ozon je molekularna oblika kisika, sestavljena iz treh atomov kisika. Je močan oksidant. 90% ozona na zemlji je v najvišji plasti zemeljskega ozračja, kjer nastaja zaradi absorpcije UV-svetlobe z ionizacijo molekularnega kisika (O₂) in ponovno spojitvijo v triatomske oblike (O₃) ter pomeni zaščitno plast, v kateri se absorbirajo nevarni sončni ultravijolični žarki, 10% vsega ozona na zemlji pa je pri tleh, kjer nastaja ob sončnih dnevih z ionizacijo dušikovih oksidov, pri čemer se sprosti atom kisika, ki se poveže z molekularnim kisikom iz zraka v ozon-na tem mestu je ozon onesnaževalec človekovega okolja.

- Dane 18, oddaljenost od sredina platoja okoli 750 m.

Emisije ob delovanju kamnoloma

V času pridobivanja materiala (vrtanje in miniranje) prihaja do emisij prahu. V času polnjenja materiala in frakcij agregata na kamione prav tako prihaja do emisij prahu. Prevladujoči viri emisij snovi v zrak (prahu) so: čeljustni drobilec, sekundarni drobilec in separator-vibracijsko sito.

Pozor!

Do sedaj še niso bile opravljane meritve niti imisij prašnih delcev pri najbližjih stanovanjskih objektih, niti emisij kamnoloma, prav tako ni bilo izvedenih meritev kemijskih škodljivosti na delovnih mestih.

Zakonodaja oz. praksa

Glede izvedbe meritev onesnaženosti zraka v okolici kamnoloma, sta možni načeloma dve varianti:

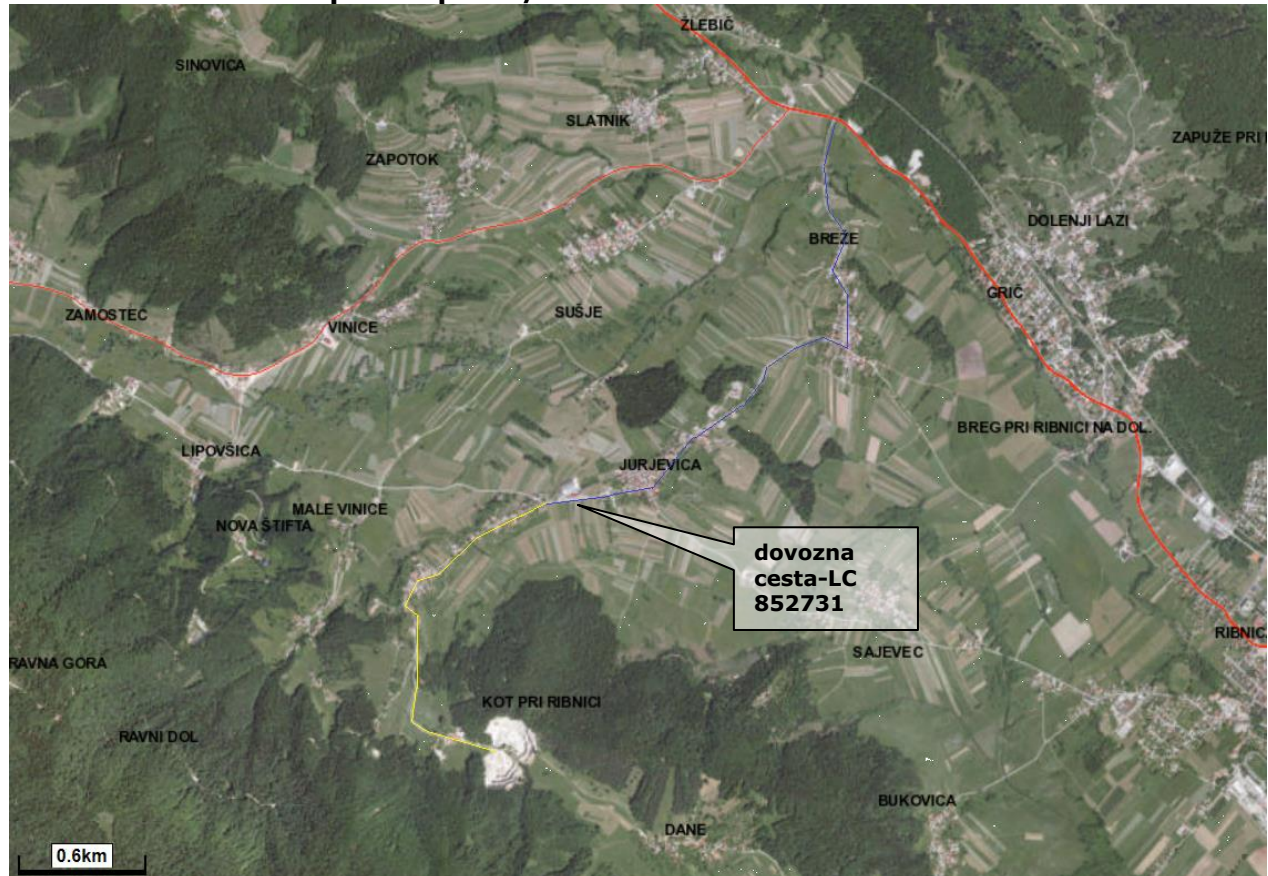
1) meritve količine prašnih usedlin npr. na dveh lokacijah po en ali dva meseca. Meritve količine prašnih usedlin žal nimajo več zakonske podlage, občasno pa se še uporablja predvsem za kakšna gradbišča. Obstaja možnost vrednotenja z mejnimi vrednostmi, ki pa ne veljajo več.

2) Druga možnost so meritve imisijske koncentracije PM10. Izvajali bi jih lahko npr. 14 ali 28 dni in dajo dnevne povprečne koncentracije. Meritve PM 10 bi bile boljše, ker imajo konkretno zakonsko podlago (*Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja*).

Promet

Dostop do kamnoloma je po občinski dovozni cesti; cesta se na jugozahodni strani, priključuje na asfaltirano javno pot JP 852731. Podatkov o povprečnem dnevnem letnem prometu za omenjenima cestama ni na voljo. Transport vozil iz kamnoloma ne poteka po lokalni cesti v smeri naselja Dane.

Lokalna cesta-LC 852731 se na državno cesto (G2, odsek Rašica-Žlebič, odsek 0262), priključi v naselju Breže. Dolžina občinske in lokalne ceste do priključka na G2 znaša okoli 4,8 km. Omenjeni odsek priključka do G2 poteka skozi strjene dele naselij: Kot pri Ribnici, Jurjevici in Brež ter zaselka Laz.

Slika 21: Prikaz transportne poti v/iz kamnoloma Kot 1

Legenda:

Rumena-javna pot JP 852731

Modra-lokalna cesta

Rdeča-državna cesta G2

V naselju Kot znaša omejitev hitrosti 30 km/h, v naseljih Jurjevica in Breže pa 50 km/h.

Tabela 47: Povprečni letni dnevni promet (PLDP) na G2, odsek Žlebič-Kočevje (vir: DRSC; <http://www.dc.gov.si/si/promet/>)

Odsek	Karakteristike	Vsa vozila (PLDP)	Tovorna vozila*	Vsa vozila (PLDP)	Tovorna vozila*	Vsa vozila (PLDP)	Tovorna vozila*
		2010		2011		2012	
Rašica-Žlebič	Kategorija ceste: G2 št. ceste: 106 št. odseka: 0262 števno mesto: 410 ime št. mesta: Žlebič	6.773	371	6.754	374	6.562	390
Žlebič-Breg-Hrovača-Dolenja vas	Kategorija ceste: G2 št. ceste: 106 št. odseka: 0263 števno mesto: 751 ime št. mesta: Goriča vas	7.000 (ocena)	385	7.000 (ocena)	385	8.161	363

Opomba:

* v kategorijo so všteta tovorna vozila neto nosilnosti od 3,5 tone naprej in avtobusi

Za primerjavo: PLDP posameznih avtocestnih odsekov na relaciji Ljubljana – Maribor znaša 30.000 - 40.000

Na območju plana ni železnice.

Konfliktna območja⁷

Na območju ne ugotavljamo konfliktnega območja.

14.2.1 Hrup

Izbrana kazalca

-Vrednost kazalcev hrupa (L_{dan} , $L_{1,dan}$ in L_{DVN}) pri najbližjih stanovanjskih objektih
-Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma
kažeta na relativno DOBRO stanje.

Mejne in konične⁸ vrednosti pri najbližjih stanovanjskih objektih v času meritev (ter letne ocenjene povprečne vrednosti) niso presežene.

Kazalec promet-glej razlago v 14.2.1 Zrak.

Stopnje varstva pred hrupom (SVPH)

Občina do sedaj ni sprejela odloka, ki bi urejal varstvo pred hrupom, tudi OPN ne ureja tega, zato se stopnje varstva pred hrupom (v nadaljevanju SVPH) tudi na območju plana urejajo z *Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju*.

Iz uredbe izhaja, da na območju kamnoloma, kjer je namenska raba LN, velja režim za IV. SVPH, prav tako velja IV. v okolici kamnoloma na gozdnih in kmetijskih površinah. Na območju okoliških stanovanjskih objektov (raba SK) velja režim za III. SVPH.

Meritve hrupa

Oktobra 2013 so bile opravljene meritve hrupa (*Poročilo o ocenjevanju hrupa v okolju za vir hrupa, Kamnolom v Kotu pri Ribnici, Zavod za zdravstveno varstvo Celje, št. 6030203-13-011, 6.10.2013*).

V času meritev je bil zajet tudi hrup obeh kamnolomov.

Viri hrupa kamnoloma Kot 1 so naslednji:

- nakladač CAT 950F, nosilnost 3,5 m³, L_{PA} =69 dB, L_{WA} =106 dB, čas obratovanja: 6 h/dan,
- nakladač CAT 938F, nosilnost 2,5 m³, L_{PA} =75 dB, L_{WA} =106 dB, čas obratovanja: 8 h/dan,
- vibracijsko sito SCT 3x1, čas obratovanja: 3 h/dan,
- agregat Uljanik, M=29 kW,
- čeljustni drobilec, Fagram Smederevo, 400 x 600 mm odprtina, drobilec 0-60 mm, čas obratovanja: 5 ur/dan,
- sekundarni drobilec SCT BL 3, kladivar, 0-4 mm, max 32 mm, čas obratovanja: 8 ur/dan (slabo vreme), 10 ur/dan (lepo vreme),
- bager na gosenicah CAT 320 B, čas obratovanja 5 h/dan,
- vrtalni set,
- promet v in iz kamnoloma-PLDP 28,
- miniranje.

Kamnolom obratuje poleti ob delavnikih od 7:00 do 17:00, ob sobotah od 7:00 do 13:00. V zimskem času, ko je sneg, ne obratuje. Vsi viri hrupa obratujejo izključno v dnevnem času.

Lokacije merilnih mest:

- MM1: stanovanjski objekt Kot 34. Oddaljenost od vira hrupa/ceste: 260/35 m.
- MM2: stanovanjski objekt Kot 31. Oddaljenost od vira hrupa/ceste: 560/1 m.
- MM3: ob meji V za nasipom. Oddaljenost od vira hrupa/ceste: 20 m.

⁷Konfliktno območje je območje, kjer se stikajo območja stanovanj (S) z območji proizvodnih dejavnosti (I). Na takšnih območjih je pričakovati večji (tudi nesprejemljiv) vpliv emisij iz industrijskih območij na prebivalce, ki tam bivajo. Število prebivalcev, ki so izpostavljeni emisijam, je 20 in več (definicija podjetja Matrika ZVO d.o.o. izdelana za potrebe postopkov CPVO).

⁸Konična raven hrupa $L(1)$ je tista vrednost ekvivalentne ravni hrupa $L(A,eq)$, izračunana v skladu s SIST ISO 1996-2, ki je presežena v trajanju 1% časa merjenja hrupa, pri čemer čas merjenja hrupa ne sme biti krajši od 1 minute.

- MM4: ob meji V brez nasipa. Oddaljenost od vira hrupa/ceste: 5 m.

Slika 22: Lokacije merilnih mest hrupa in vibracije (MM)**Vrednotenje kazalcev hrupa****Tabela 48: Ocenjene vrednosti kazalcev hrupa in konične ravni hrupa na merilnih mestih v času meritev**

Merilno mesto	Vrednosti kazalcev hrupa (dBA)				Vrednosti konične ravni hrupa (dBA)	
	L _{dan}	L _{večer}	L _{noč}	L _{dvn}	L _{1,večer, noč}	L _{1,dan}
MM1	48	-	-	45	-	62
MM2	58	-	-	55	-	77
MM3	45	-	-	42	-	51
MM4	52	-	-	49	-	55
Mejna vrednost (MV) za vir-III. območje	58	53	48	58	70	85
MV za vir (cesta)-III. območje	65	60	55	65	-	-
MV-III. območje	-	-	50	60	-	-

Tabela 49: Ocenjene letne povprečne vrednosti kazalcev hrupa na merilnih mestih

Merilno mesto	Vrednosti kazalcev hrupa (dBA)			
	L _{dan}	L _{večer}	L _{noč}	L _{dvn}
MM1	47	-	-	54
MM2	58	-	-	55
MM3	45	-	-	42
MM4	51	-	-	48
Mejna vrednost	58	53	48	58

(MV) za vir-III. območje				
MV za vir (cesta)-III. območje	65	60	55	65
MV-III. območje	-	-	50	60

Komentar rezultatov:

- MM1: Vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} v času meritev na tem imisijskem mestu nista presegli mejnih vrednosti (MV) kazalcev hrupa za območje III. SVPH. Mejna konična raven hrupa med meritvami ni bila presežena. Ocenjeni letni povprečni vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} nista presegli MV kazalcev hrupa za III. SVPH.
- MM2: Vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} v času meritev na tem imisijskem mestu nista presegli MV kazalcev hrupa za območje III. SVPH. Mejna konična raven hrupa med meritvami ni bila presežena. Ocenjeni letni povprečni vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} nista presegli MV kazalcev hrupa za III. SVPH.
- MM3: Vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} v času meritev na tem imisijskem mestu nista presegli MV kazalcev hrupa za območje III. SVPH. Mejna konična raven hrupa med meritvami ni bila presežena. Ocenjeni letni povprečni vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} nista presegli MV kazalcev hrupa za III. SVPH.
- MM4: Vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} v času meritev na tem imisijskem mestu nista presegli MV kazalcev hrupa za območje III. SVPH. Mejna konična raven hrupa med meritvami ni bila presežena. Ocenjeni letni povprečni vrednosti kazalcev hrupa L_{dan} in L_{dvn} nista presegli MV kazalcev hrupa za III. SVPH.

14.2.2 Vibracije

Izbrani kazalec **Hitrosti vibracij pri najbližjih objektih** kaže na relativno DOBRO stanje.

Izvajalec vrtalno minerskih del ni presegel najstrožjega seizmičnega kriterija (DIN 4150) za stanovanjske objekte.

Dopustne vrednosti zračnega nadtlaka od detonacijah niso bile presežene.

Miniranje (Kot 1 in Kot 2) v preteklosti ni povzročilo poškodb in tudi drugače ni ogrožalo ljudi ali objektov.

Meritve vibracij

Podjetje Minervo d.d. je v letih 2012-2013 opravilo več miniranj v kamnolomu Kot I (Anica Rigler s.p.). Zaradi minerskih del so bile opravljene seizmične meritve z naslednjim namenom:

- meritve in ovrednotenje stresanja in zračnega nadpritiska, povzročenih zaradi miniranja
- kontrola izbranih vrtalno minerskih parametrov glede na varnost pred seizmičnimi vibracijami
- dokazovanja ustreznosti izvajanja minerskih del pri morebitnih poškodbah na bližnjih objektih.

Seizmične meritve vibracij in zračnega udara je opravil predstavnik podjetja Vibrolab d.o.o. Ljubljana v prisotnosti naročnika in lastnikov objektov.

Seizmografi registrirajo seizmične učinke oziroma vibracije v vertikalni, longitudinalni (radialni) ter transverzalni smeri in zračni udar. Postavljen je bil na temelju stanovanjske hiše Kot 33-glej sliko 23. Oddaljenost merilnega mesta do mesta miniranja je bila med 200 in 400 m.

Določanje varnostnih razdalj za zaščito pred delovanjem zračnega udarnega vala ureja *Pravilnik o tehničnih normativih za ravnanje z eksplozivnimi sredstvi in miniranje v rudarstvu (Ur. l. RS, št. 111/03)*.

V letih 2012-2013 so se izvedle meritve miniranj v naslednjih datumih: 2.4.2013, 3.4.2012, 5.6.2012, 14.6.2012, 24.8.2012, 18.4.2013, 16.7.2013.

Rezultati meritev-ugotovitve (vir: Poročilo o meritvah potresnih učinkov miniranja v kamnolomu Kot 1 (interpretacija izvedenih meritev v letih 2012-2013), Geostern d.o.o., Arh.št. MVM 1/13, september 2013)

- Meritve vibracij so bile opravljene v prisotnosti naročnika in lastnika objekta.
- Izvajalec vrtalno minerskih del ni presejal najstrožjega seizmičnega kriterija (DIN 4150) za stanovanjske objekte.
- Pri analizi zračnega nadpritiska se je ugotovilo, da dopustne vrednosti, ki so navedene v veljavnih predpisih, niso bile presežene.
- Za zmanjšanje motečih vplivov razstreljevanja (detonacija, tresenje tal) je bistvenega pomena predhodno obveščanje prebivalstva v bližini lokacije miniranja
- Miniranje ni povzročilo poškodb in tudi drugače ni ogrožalo ljudi ali objektov.

14.3 Varovana območja in pravni režimi

ZRAK

S stališča varovanja kakovosti zraka na območju plana ni predpisanih posebnih pravnih režimom.

Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja predpisuje mejne vrednosti emisije snovi iz naprave, kar po tej uredbi kamnolom je. In sicer je:

- mejna koncentracija celotnega prahu **20 mg/m³** pri masnem pretoku celotnega prahu, ki presega mejno vrednost masnega pretoka celotnega prahu 0,2 kg/h.
- Če je masni pretok celotnega prahu enak ali manjši od mejnega masnega pretoka celotnega prahu iz prejšnjega odstavka, je mejna koncentracija celotnega prahu enaka **150 mg/m³**.

Razpršeno emisijo snovi kamnoloma Kot 1 je treba oceniti na podlagi rezultatov ocenjevanja celotne obremenitve na območju vrednotenja, določenega za to napravo.

Tabela 50: Mejne vrednosti v zunanjem zraku za delce PM₁₀ (*Uredba o kakovosti zunanje zraka*)

Čas povprečenja	Mejna vrednost (µg/m ³)
1 dan	50, ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu
Koledarsko leto	40

POZOR!

Zakonodaja-meritve emisij

Glede na Prilogo 1. *Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja* je kamnolom sam po sebi naprava, ki povzroča emisije snovi v zrak. Kamnolom Kot 1 je po omenjeni *uredbi* tako območje za pridobivanje mineralnih surovin kot tudi območje za obdelavo, predelavo, pretovarjanje ali skladiščenje mineralnih surovin. Pri kamnolomih gre za razpršeno emisijo snovi v zrak. Delovni stroji v kamnolomu, ki uporabljajo gorivo, ki je na trgu dosegljivo končnim uporabnikom (npr. dizel) po tej uredbi niso naprave, ki povzročajo emisije snovi v zrak.

Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja predpisuje za kamnolome z pridobivalnim prostorom manjšim od 10 ha, ki uporabljajo razstreliva (kamnolom Kot 1), pridobitev **okoljevarstvenega dovoljenja** za emisije snovi v zrak. Vendar pa 48. člen omenjene *uredbe* govori, da se bo določba glede dovoljenja začela uporabljati šele, ko MOP izda predpis, ki bo urejal emisije snovi iz območja za pridobivanje mineralnih surovin.

Do takrat ni potrebno pridobiti dovoljenja, prav tako ni zakonsko predpisano merjenje oz. spremljanje imisij prahu.

HRUP

Kot je že bilo ugotovljeno na območju kamnoloma in v okolici kjer so gozd ter kmetijske površine velja IV. SVPH. Na območju objektov, kjer je raba SK ali A velja III. SVPH. Mejne vrednosti za vir, vir-cesta in za območje-III. SVPH, so navedene v tabelah 48 in 49.

VIBRACIJE**Tabela 51: Največje dovoljeno povečanje zračnega tlaka na čelu udarnega vala izmerjeno v naseljenih krajih***

Pogostost detonacij oz razstreljevanj	Največje dovoljeno povečanje zračnega tlaka pri detonaciji
Vsakodnevno razstreljevanje in razstreljevanje do 2x tedensko po več detonacij	Do 1 milibar (0,1 kPa)
Največ 2 detonaciji na teden	Do 2 milibare (0,2 kPa)
Enkratna razstreljevanja	Do 3 milibare (0,3 kPa)

* *Pravilnik o tehničnih normativih za ravnanje z eksplozivnimi sredstvi in miniranje v rudarstvu (Ur. l. RS, št. 111/03)*

14.4 Analiza smernic nosilcev urejanja prostora

Smernice javnih gospodarskih družb za varovanje okolja (kanalizacija, vodovod) so v planu upoštevane.

Ostale smernice niso relevantne za to poglavje.

14.5 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja**14.5.1 Izhodišča**

Okoljski cilji plana izhajajo iz obveznosti Slovenije na osnovi sprejetih mednarodnih pogodb in veljavnih predpisov, ter se kot taki odražajo v sprejetih programskih dokumentih (ReNPVO).

Cilj *ReNPVO*: »postavitev dolgoročne, enotne in celovite politike za izboljšanje kakovosti življenja na podeželju in oživitve območij tako, da postanejo atraktivna za prebivalce, da ne škodujejo zdravju in zagotavljajo visoko kakovost življenja.«

14.5.2 Okoljski cilji in kazalci stanja okolja

Izbrani okoljski cilj **Zdravo okolje za ljudi** se bo dosegel z doseganjem parcialnih »podciljev«.

Okoljski cilj	Okoljski »podcilji«	Obrazložitev izbire okoljskega podcilja
Zdravo okolje za ljudi	Emisije prahu (delcev PM ₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi	Okoljski cilj je usmerjen v čim manjše onesnaževanje okolice s prahom in hrupom. Poleg tega, da sta prah in hrup lahko zdravstveno problematična, lahko povzročijo prekomerno prašenje (ni nujno da presega koncentracija zakonske mejne vrednosti) ter prekomeren hrup tudi zelo negativen čustven odziv okoliških prebivalcev, zaradi poslabšanja bivanjske kvalitete. Povečane emisije prahu in hrupa v nekem okolju prav gotovo znižajo tudi vrednosti nepremičnin.
	Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi vrednostmi	
	Hitrost vibracij zaradi miniranja pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150	Okoljski cilj je usmerjen v čim manjši vpliv tresenja tal ob miniranjih na objekte v okolici kamnoloma. Delovanja kamnoloma ne sme povzročiti fizičnih poškodb objektov.

POZOR!

Okoljski podcilji so že »vključeni« v Dopolnjeni osnutek OPPN, v poglavje OPPN, V. Rešitve in ukrepi za varovanje okolja, ohranjanje narave, varstvo kulturne dediščine ter trajnostno rabo naravnih dobrin, in sicer z oznakami Z1, H1 in Vib1:

Z1) Emisije prahu (delcev PM₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi

H2) Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi vrednostmi

Vib1) Hitrost vibracij zaradi miniranja pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150.

Tabela 52: Okoljski podcilji OPPN s kazalci stanja okolja

Okoljski podcilj OPPN	Kazalci stanja okolja
Emisije prahu (delcev PM ₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi ¹⁾	-Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma -Število ur celoletnega obratovanja sekundarnega drobilca SCT BL 3, kladivar, 0-32 mm
Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi vrednostmi	-Vrednost kazalcev hrupa (L _{dan,r} , L _{1,dan} in L _{DVN}) pri najbližjih stanovanjskih objektih -Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma
Hitrost vibracij zaradi miniranja pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150	Hitrosti vibracij pri najbližjih objektih

Opombe k tabeli:

1)Glede na Prilogo 1. Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja je kamnolom sam po sebi naprava, ki povzroča emisije snovi v zrak. Kamnolom Kot 1 je po omenjeni uredbi tako območje za pridobivanje mineralnih surovin kot tudi območje za obdelavo, predelavo, pretovarjanje ali skladiščenje mineralnih surovin. Pri kamnolomih gre za razpršeno emisijo snovi v zrak. Delovni stroji v kamnolomu, ki uporabljajo gorivo, ki je na trgu dosegljivo končnim uporabnikom (npr. dizel) po tej uredbi niso naprave, ki povzročajo emisije snovi v zrak.

Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja predpisuje za kamnolome z pridobivalnim prostorom manjšim od 10 ha, ki uporabljajo razstreliva (npr. Kot 1), pridobitev **okoljevarstvenega dovoljenja** za emisije snovi v zrak. Vendar pa 48. člen omenjene uredbe govori, da se bo določba glede dovoljenja začela uporabljati šele, ko MOP izda predpis, ki bo urejal emisije snovi iz območja za pridobivanje mineralnih surovin.

Do takrat ni potrebno pridobiti dovoljenja, prav tako ni zakonsko predpisano merjenje oz. spremljanje imisij prahu kamnoloma na območju.

14.5.3 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPPN

Tabela 53: Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih podciljev

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	PODCILJ: Emisije prahu (delcev PM ₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi
		KAZALEC: Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Delci M ₁₀ (Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)): Ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja Kot ni preseženo t.i. sprejemljivo dnevno preseganje (25 µg/m ³ -dan (35x/leto) in 10 µg/m ³ -koledarsko leto). Upoštevan je kumulativni vpliv emisij prahu obeh kamnolomov. PLDP tovornih vozil kamnoloma Kot 1 po dostopni cesti znaša manj kot 28.
B	nebistven vpliv	Delci M ₁₀ (Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)): Ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja Kot je preseženo t.i. sprejemljivo dnevno preseganje (25 µg/m ³ -dan (35x/leto) in 10 µg/m ³ -koledarsko leto) in hkrati niso presežene mejne vrednosti (50 µg/m ³ -dan (35x/leto) in 40 µg/m ³ -koledarsko leto). Upoštevan je kumulativni vpliv emisij prahu obeh kamnolomov. PLDP tovornih vozil kamnoloma po dostopni cesti znaša 28-200.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe OU	Delci M ₁₀ (Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)): Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja niso presežene mejne vrednosti (50 µg/m ³ -dan (35x/leto) in 40 µg/m ³ -koledarsko leto). Upoštevan je kumulativni vpliv emisij prahu obeh kamnolomov. PLDP tovornih vozil kamnoloma po dostopni cesti presega 200.
D	bistven vpliv	Delci M ₁₀ (Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)): Ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja Kot so presežene mejne vrednosti (50 µg/m ³ -dan (35x/leto) in 40 µg/m ³ -koledarsko leto). Na voljo ni ustreznih OU. Upoštevan je kumulativni vpliv emisij prahu obeh kamnolomov.

		PLDP tovornih vozil kamnoloma po dostopni cesti presega 300.
E	uničujoč vpliv	Delci M_{10} (<i>Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)</i>): Ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja Kot so presežene <i>mejne vrednosti</i> (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -dan (35x/leto) in 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -koledarsko leto). Na voljo ni ustreznih OU. Mejne vrednosti so presežene zaradi delovanja kamnoloma Kot 1, ob upoštevanju kumulativne z emisijami kamnoloma Kot 2 so dosežena še veliko večja presegeganja MV. PLDP tovornih vozil kamnoloma po dostopni cesti presega 500.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	PODCILJ: Emisije prahu (delcev PM_{10}) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi KAZALEC: Število ur celoletnega obratovanja sekundarnega drobilca SCT BL 3, kladivar, 0-32 mm
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Delci M_{10} (<i>Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)</i>): Ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja Kot ni preseženo t.i. <i>sprejemljivo dnevno presegeganje</i> (25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -dan (35x/leto) in 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -koledarsko leto). Upoštevan je kumulativni vpliv emisij prahu obeh kamnolomov. Manj kot 2.700 h.
B	nebistven vpliv	Delci M_{10} (<i>Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)</i>): Ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja Kot je preseženo t.i. <i>sprejemljivo dnevno presegeganje</i> (25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -dan (35x/leto) in 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -koledarsko leto) in hkrati niso presežene <i>mejne vrednosti</i> (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -dan (35x/leto) in 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -koledarsko leto). Upoštevan je kumulativni vpliv emisij prahu obeh kamnolomov. 2.700 h-4.500 h.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe OU	Delci M_{10} (<i>Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)</i>): Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja niso presežene <i>mejne vrednosti</i> (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -dan (35x/leto) in 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -koledarsko leto). Upoštevan je kumulativni vpliv emisij prahu obeh kamnolomov. Več kot 4.500 h.
D	bistven vpliv	Delci M_{10} (<i>Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)</i>): Ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja Kot so presežene <i>mejne vrednosti</i> (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -dan (35x/leto) in 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -koledarsko leto). Na voljo ni ustreznih OU. Upoštevan je kumulativni vpliv emisij prahu obeh kamnolomov. Več kot 7.000 h.
E	uničujoč vpliv	Delci M_{10} (<i>Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11)</i>): Ob najbližjih stanovanjskih objektih naselja Kot so presežene <i>mejne vrednosti</i> (50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -dan (35x/leto) in 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -koledarsko leto). Na voljo ni ustreznih OU. Mejne vrednosti so presežene zaradi delovanja kamnoloma Kot 1, ob upoštevanju kumulativne z emisijami kamnoloma Kot 2 so dosežena še veliko večja presegeganja MV. Več kot 10.000 h.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	PODCILJ: Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi KAZALEC: -Vrednost kazalcev hrupa (L_{dan} , $L_{1,\text{dan}}$ in L_{DvN}) pri najbližjih stanovanjskih objektih -Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Ocenjena vrednost kazalcev hrupa v okolju bo globoko pod MV. Z upoštevanjem obstoječih virov hrupa se vrednosti ne bodo zaznavno spremenile. OPPN na vrednost kazalcev hrupa v okolju torej ne bo imel neposrednega ali kumulativnega vpliva, daljinski vpliv pa bo pozitiven (zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa na oddaljenem mestu). PLDP tovornih vozil kamnoloma Kot 1 po dostopni cesti znaša manj kot 28.
B	nebistven vpliv	Ocenjena vrednost kazalcev hrupa pri najbližjih objektih z varovanimi prostori bo pod MV. Do presegeganja MV ne bo prihajalo tudi pri najbližjih sprejemnikih. OPPN bo na vrednosti kazalcev hrupa v okolju sicer vplival, vendar MV ne bodo presežene oz. bo presegeganje vezano na neposredno bližino vira hrupa, kjer pa ni in ne bo sprejemnikov hrupa. PLDP tovornih vozil kamnoloma Kot 1 po dostopni cesti znaša 28-200.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe	Ocenjena vrednost kazalcev hrupa pri najbližjih objektih z varovanimi prostori bo presežala MV. Z izvedbo protihrupnih ukrepov pa bodo te ocenjene vrednosti kazalcev

	OU	hrupa na meji oz. pod MV. Po izvedbi omilitvenih ukrepov bo do preseganja MV prihajalo samo še v neposredni bližini sprejemnikov in tudi ni možnosti, da bi bili v prihodnosti. PLDP tovornih vozil kamnoloma po dostopni cesti presega 200.
D	bistven vpliv	Ocenjena vrednost kazalcev hrupa pri najbližjih objektih z varovanimi prostori bo presejala MV. Do preseganja MV bo prihajajo tudi z izvedbo vseh možnih protihrupnih ukrepov. OPPN bo imel bistven vpliv tudi v primeru, ko prihaja do preseganja MV na IV. območju varstva pred hrupom v večji oddaljenosti od vira hrupa. PLDP tovornih vozil kamnoloma po dostopni cesti presega 300.
E	uničujoč vpliv	Ocenjena vrednost kazalcev hrupa pri najbližjih objektih z varovanimi prostori bo zelo presejala MV. PLDP tovornih vozil kamnoloma po dostopni cesti presega 500.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

Razred učinka	Opredelevec razreda učinka	PODCILJ: Hitrost vibracij zaradi miniranja pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150 KAZALEC: Hitrosti vibracij pri najbližjih objektih
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Hitrosti vibracij v rezultanti pri najbližjih objektih bodo pod 0,2 mm/sek.
B	nebistven vpliv	Hitrosti vibracij v rezultanti pri najbližjih objektih bodo med 0,2 - 1 mm/sek.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe OU	Hitrosti vibracij v rezultanti pri najbližjih objektih bodo med 1- 5 mm/sek.
D	bistven vpliv	Hitrosti vibracij v rezultanti pri najbližjih objektih bodo med 5 in 10 mm/sek.
E	uničujoč vpliv	Hitrosti vibracij v rezultanti pri najbližjih objektih bodo nad 10 mm/sek.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

14.6 Vrednotenje vplivov izvedbe OPPN z oceno vpliva

ZRAK

Uvod

Za kamnolom ni treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po Uredbi o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13), ker kamnolom ne presega praga za t.i PVO objekt.

Meritve emisij upravljaavec kamnoloma (zaenkrat) tudi ni dolžan opravljati-glej razlago v 14.3. Varovana območja in pravni režimi.

Pridobivanje tehničnega kamna dolomita se bo izvajalo z dosedanjo odkopno metodo z vrtnjem in razstreljevanjem. Kjer bodo geomehanske lastnosti kamnine dopuščale strojno odkopavanje, se bo to tudi izvajalo (kopanje in pikiranje). Razstreljevanje ima tudi funkcijo drobljenja ali rahljanja dolomitnega kamninskega materiala.

Konfliktna območja

Sedanji kop se bo širil v pobočje Tintovca torej v neposeljeno območje. Transportna pot skozi naselja Laz, Kot, Jurjevica, Breže ostane ista kot sedaj. Obvoznica z OPPN ni predvidena.

Promet

Kot rečeno pričakujemo, na podlagi robnih pogojev; 290.000 m³ zalog dolomita v raščenem stanju ter 12 letne koncesije, okoli 42 premikov (PLDP) tovornjakov po dovozni cesti G2-Kot 1.

Glede na zadnja leta to pomeni povečanje PLDP za 12 oz. za okoli 40%. Promet tovornih vozil bo še vedno relativno nizek, sploh ob dejstvu, da na dovozni cesti skozi naselja Kot, Jurjevica, Breže ni pričakovati bistvene kumulative s preostalim prometom. Gre za vaško cesto, tranzitnega prometa ni.

Emisije

V času izvajanja plana bodo **neposredni in začasni vplivi** zaradi prašenja med potekom del. Prah nastaja pri vseh fazah tehnološkega procesa.

Pričakujejo se emisije prahu v zrak zaradi miniranja, vrtnanja, transportiranja, separiranja, deponiranja. Pri razstreljevanju na površini obstaja nevarnost zaradi strupenih in dušljivih plinov, ki pa je prisotna le izjemoma v neugodnih vremenskih razmerah in samo na ožjem območju pridobivalnega prostora. Vplivov teh plinov na okolico izven območja posegov ne bo.

Določeni problemi lahko nastanejo v **suhih letnih mesecih** in pri vetrovnih dneh z odnašanjem prahu iz deponij in brežin etaž. Ker je kamnina karbonatnega izvora in ne vsebuje silikatnih mineralov (glej poglavje 4.1 Tla), prah zdravstveno ni škodljiv.

Izkustveno predstavlja tovrstni prah težave predvsem iz estetskega vidika, v prvem vetrovnem vremenu po zimskem obdobju, ko se sprosti ves prah nabran od erozije v zimskem času. Emisije prahu se pričakujejo tudi ob odvozu materiala, še posebej ob suhem in vetrovnem vremenu. Ker je situacija kopa takšna, da omogoča deponiranje humusa, zemlje in mulja na osnovnem platoju, ki je vkopan v hrib oz »ograjen« z reliefom od okolice ter v bližini gozdnih površin, je tudi zapraševanje okolice glede na površino močno zmanjšano, posebej, če upoštevamo oddaljenost in lego kopa od naselij in obraščenost z gozdom. **Obstoječa zasaditev** z visoko vegetacijo, med kamnolomom in potokom **se ohranja kot zaščita pred prahom**.

Zaradi grobih frakcij se prah hitro usede. Neposredni vpliv bo tudi zaradi nastajanja izpušnih plinov delovnih strojev, nastankov plinov, ki so posledica miniranja ter premikov transportnih vozil.

Na podlagi terenskih ogledov, podatkov o sedanjem prometu kamnoloma ter podatkov o predvideni dinamiki kopa in prometa, skoraj z gotovostjo trdimo, da so:

- **emisije** kamnoloma pod mejnimi vrednostmi zahtevanimi v *Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja* in
- **imisije** kamnoloma pri najbližjih stanovanjskih objektih pod mejnimi koncentracijami iz *Uredbe o kakovosti zunanjega zraka*.

Prav tako ne pričakujemo bistvenih kumulativnih imisij v povezavi z dejavnostjo sosednjega kamnoloma Kot 2, ker so naselja dokaj oddaljena.

Vsekakor pa priporočamo meritve imisij (meritve kumulative obeh kamnolomov) PM10 na lokaciji Kot 33 (stanovanjski objekt upravljavca kamnoloma Kot 2).

Trend emisij kamnoloma se bodo posredno spremljale s številom/trendom obratovalnih ur naprave, ki povzroča največ prahu, sekundarnega drobilca SCT BL 3, kladivar, 0-32 mm. V letu 2014 je drobilec obratoval 8 ur/dan (slabo vreme), 10 ur/dan (lepo vreme).

Primarni drobilec povzroča veliko manj prahu, ker so frakcije drobljenja večje-do 64 mm.

Ob predvideni povečani proizvodnji/odvzemu materiala za okoli 50% naspram sedanjosti (sedaj okoli 16.000 m³ letno, predvideno okoli 25.000 m³ letno v raščenem stanju), lahko posledično pričakujemo tudi 50% povečanje obratovalnega časa drobilnika. Pričakujemo torej polno zasedenost oz. 12 urno obratovanje skozi vso leto oz. vseh ocenjenih/predvidenih (povprečje) 300 (soboto po Odloku niso predvidene) delovnih dni. Predvidevamo tudi obratovanje novega-dodatnega drobilnika-skupaj bi dosegla po projekciji okoli 4.000 delovnih ur letno.

Nosilec koncesije MORA voditi dnevnik obratovanja vseh drobilcev na lokaciji. Iz dnevnika morajo biti razvidne obratovalne ure (št./dan) po datumih ter opombe glede remontov, okvar ter drugih posebnosti.

Ozon

Ozon pri tleh večinoma nastaja ob sončnih dnevih z ionizacijo dušikovih oksidov, pri čemer se sprosti atom kisika, ki se poveže z molekularnim kisikom iz zraka v ozon – na tem mestu je ozon onesnaževalec človekovega okolja.

Smatramo, da sama izvedba OPPN ne bo vplivala na koncentracije ozona na območju.

HRUP

Ugotavljamo, da novih konfliktnih območij ne bo. Kamnolom se ne širi proti bivanjskim območjem ali proti nepozidanim stavbnih površinam.

Kamnolom bo obratoval le v dnevnem času, in sicer v času delovnika 6:00-18:00 ter ob sobotah 7:00-13:00.

V času izvajanja plana se ne predvideva povečanje hrupa, glede na trenutno obremenjenost. Vir hrupa bodo tako kot sedaj isti oz. zelo podobni: miniranje (detonacije), ki bo predvidoma nekajkrat letno, delovni stroji, ki lahko delujejo hkrati ter transport agregata.

Ocenjene količine-ZALOGA-materiala v raščenem stanju (Zasnova rudarskega projekta, Geostern d.o.o.) znašajo 290.000 m³. Ob predvideni dobi koncesije 12 let, to pomeni letni izkop okoli 25.000 m³ dolomita v raščenem stanju. V razsutem stanju to pomeni okoli 40.000 m³ (faktor razsutosti 1.6) oz. okoli 68.000 ton. Pričakovani PLDP tovornih vozil v času veljave nove koncesije oz. izvajanja OPPN znaša 42 oz okoli 3-4 premike/uro, če upoštevamo 12 urni obratovalni čas. Za izračun smo upoštevali 300 obratovalnih dni kamnoloma letno.

V nadaljevanju sledi projekcija hrupa zaradi tovornih vozil v času širitve in sanacije kamnoloma Kot 1.

Informativna projekcija hrupa tovornega prometa kamnoloma Kot 1 v naseljih Kot, Jurjevica in Breže

Izračun širjenja hrupa v prostoru zaradi prometa tovornih vozil kamnoloma Kot 1 se je izdelal po standardu *XP S31-133* in po francoski metodi ocenjevanja "*NMPB-Routes-96 (SETRA-CERTU-CSTB)*", navedena v "*Arrzete du 5 mai 1995 relatif au bruit des infrastructures routieres, Journal Officiel du 10 mai 1995*" ter po metodi mednarodnega standarda *ISO 9613-2*.

Informativna ocena vrednosti kazalcev hrupa se je naredila ob naslednjih predpostavkah (glede na Prilogo 3. *uredbe*):

- PLDP: 42-tovorna vozila (2 in 4-osna, nosilnost 8,5 in 12 ton)
- Distribucija PLDP po obdobjih dneva (vsi dnevi):
  - PLDP_{dan} (6:00–18:00; ponedeljek-petek in 7:00-13:00 sobota): 42-tovorna vozila
  - PLDP_{več} (18:00-22:00): ni prometa
  - PLDP_{noč} (22:00–6:00): ni prometa
- Hitrost skozi naselja: 50 km/h, (realno vozila vozijo počasneje, vendar se je iz načela previdnosti vzela omejitvena hitrost). Omejitve v Kotu je 30 km/h, v ostalih naseljih pa 50 km/h.
- vrsta prometnega toka: stalni promet,
- vzdolžni profil cestišča: horizontalno vozišče,
- kategorija površine vozišča: gladki asfalt (ni popravka ravni hrupa),
- v oceni vrednosti kazalcev hrupa nismo upoštevali atmosferskih vplivov.

Razlage pojmov v gornjem sestavku so v prilogi 3. *uredbe* in jih v OP ne bomo povzemali. Poudarjamo, da ne gre za modelni izračun hrupa, ampak za informativno oceno za potrebe izdelave OP.

Tabela 54: Izračunane imisij hrupa ob lokalni cesti LC 852731 na relaciji kamnolom Kot 1-glavna cesta LJ-Kočevje/G2

⁹	L_{dan} (izračun) (dB(A))	Mejna vrednost* L_{dan} (dB(A))	$L_{več}$ (izračun) (dB(A))	Mejna vrednost $L_{več}$ (dB(A))	$L_{noč}$ (izračun) (dB(A))	Mejna vrednost $L_{noč}$ (dB(A))	L_{dvn} (izračun) (dB(A))	Mejna vrednost L_{dvn} (dB(A))
Oddaljenost od sredine voznega pasu (m)		65		60		55		65
5	59		-		-		59	
10	56		-		-		56	
15	54		-		-		54	
20	52		-		-		52	
30	49		-		-		49	

Legenda:

* MV - mejne vrednosti kazalcev hrupa, ki ga povzročata uporaba ceste ali železniške proge in obratovanje večjega letališča v III. območju varstva pred hrupom. MV so določene v preglednici 3. Priloge 1. uredbe

POMEMBNO!

Izračun je pokazal, da hrup tovornih vozil Kot 1 (Rigler), ne bo presegal mejnih vrednosti (MV) nikjer ob transportni poti oz. v naseljih Laz, Kot, Breže in Jurjevica.

Informativno: MV vrednosti (L_{dan} in L_{dvn}) neposredno ob cestišču bi bile presežene v primeru PLDP tovornih vozil okoli 200, oz. okoli 17/uro.

Tudi v bodoče ne pričakujemo preseganje koničnih ravni hrupa. Izmerjene konične ravni l. 2013 so bile okoli 20 dB(A) nižje od mejnih koničnih za obdobje dneva.

VIBRACIJE

Vrtanje minskih vrtin in razstreljevanje se bo še naprej izvajalo z uporabo sodobnih in nadzorovanih metod ob uporabi strojne opreme za vrtanje vrtin srednjega premera $\varnothing$ 76-90 mm. Način iniciranja razstreliva v posameznih minskih vrtinah je milisekundni. Globine vrtin so že omejene z višino etaž, količina razstreliva na milisekundni interval pa je omejena z bližino objektov. Vplivi zaradi razstreljevanja na objekte v okolici ne smejo presežati dovoljenih mejnih vrednosti po DIN 4150.

Glede na dosedanje meritve (Kot 33) in oddaljenost stanovanjskih objektov od lokacije miniranja ne pričakujemo bistvenih vplivov. S širitvijo kamnoloma proti S in SV se bodo minska polja oddaljevala od najbližje hiše-Kot 33. Vpliv plana je z vidika vibracij začasen, neposreden in daljinski.

Vplivno območje

V OPPN, čl. 8 in 9 je določeno vplivno območje ter obveze investitorja v tem območju in širše, začetek navedka:

(vplivno območje)

»Vplivno območje občinskega podrobnega prostorskega načrta bo v času izkoriščanja mineralnih surovin zajemalo enako ureditvenem območju oz območju OPPN.

(opis vplivov in povezav s sosednjimi območji)

(1) V prostoru vplivnega pasu pridobivalnega prostora, ki mora biti opredeljen v rudarskem projektu na osnovi poročila o vplivih na okolje, zaradi posledic pridobivanja v kamnolomu ne smejo biti ogrožene možnosti za razvoj drugih dejavnosti, ki so v tem prostoru, in kot so določene z veljavnimi prostorskimi akti za sosednja območja opredeljena v prostorsko izvedbenih aktih Občine Ribnica.

(2) Nosilec rudarske pravice je dolžan poplačati pravično odškodnino državljanom, ki prebivajo v vplivnem pasu pridobivalnega prostora in izven njega, za škodo na njihovih

⁹ L_{dan} , $L_{več}$, $L_{noč}$ je A-vrednotena dolgoročna povprečna raven hrupa, kot jo določa SIST ISO 1996-2, izračunana za vsa nočna obdobja v letu, kjer: dan traja 12 ur (6:00-18:00), večer štiri (18:00-22:00) in noč osem ur (22:00-6:00). L_{dvn} je kazalec hrupa za celovito motnjo.

objektih in zemljiščih, ki bi nastala zaradi posledic izkoriščanja mineralne surovine v kamnolomu, kolikor bi izkoriščanje potekalo v nasprotju z določili tega odloka.

(3) Drugačne interese v vplivnem pasu pridobivalnega prostora lahko nosilec rudarske pravice uveljavlja le sporazumno z lastniki zemljišč in objektov.« konec navedka.

Ugotavljamo, da je obveza odškodnine ustrezno definirana.

Ugotavljamo, da tekst v povezavi s t.i. vplivnim območjem ni povsem ustrezen. Vplivno območje se v OPPN ne določa, prav tako v kasnejših postopkih ni treba določiti vplivno območje, ker za poseg ni treba pridobiti *okoljevarstvenega soglasja*.

Obrazložitev:

Vplivno območje oz. pravilneje območje, na katerem nameravan poseg povzroča obremenitev okolja, ki lahko vpliva na zdravje ali premoženje ljudi, se glede na *Zakon o varstvu okolja-ZVO (ZVO-UPB1) (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08 (ZVO-1B), 108/09 (ZVO1C), 48/12, 57/12)* oz. *Uredbo o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave (Ur. l. RS, št. 36/09)* ne določa v fazi načrtovanja planov (npr. OPPN), ampak kasneje v fazi izdelave projektne dokumentacije, v tem primeru v fazi izdelave *rudarskega projekta za izkoriščanje in sanacijo* (po sprejemu OPPN).

V omenjeni fazi se izdela *poročilo o vplivih na okolje* (t.i. PVO), kjer se na podlagi ocenjenih vplivov določi tudi t.i. vplivno območje. PVO se izdela v postopku *presoje vplivov na okolje* za pridobitev *okoljevarstvenega soglasja (ZVO-1, čl. 50-)*

Zahteve glede presoje vplivov na okolje in pridobitve okoljevarstvenega soglasja so opredeljene v *Zakonu o varstvu okolja-ZVO (ZVO-UPB1) (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08 (ZVO-1B), 108/09 (ZVO1C), 48/12, 57/12, 92/13)-50. člen*, skladno z meril, ki jih določa *Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur.l. RS, št. 78/06, 72/07, 32/09, 95/11, 20/13)*.

Glede na Uredbo je prag posega za obvezno presojo vplivov na okolje in pridobitev okoljevarstvenega soglasja za kamnolome določena v Prilogi 2 in sicer:

-zmogljivost pridobivanja 35.000 ton kamnin letno ali površina pridobivanja 10 ha.

Ker navedena praga na območju OPPN ne bosta presežena, za ta poseg ne bo potrebno pribiti okoljevarstvenega soglasja ter zato tudi ne bo potrebno določevati vplivnega območja oz. območja, na katerem bi kamnolom povzročal obremenitev okolja, ki lahko vpliva na zdravje ali premoženje ljudi.

OPPN, čl. 8. in 9. je zato treba smiselno popraviti in uskladiti.

ZAKLJUČEK

V OPPN, čl. 9, je navedeno, da je nosilec rudarske pravice dolžan poplačati pravično odškodnino državljanom, ki prebivajo v vplivnem pasu pridobivalnega prostora in izven njega, za škodo na njihovih objektih in zemljiščih, ki bi nastala zaradi posledic izkoriščanja mineralne surovine v kamnolomu, kolikor bi izkoriščanje potekalo v nasprotju z določili tega odloka.

POZOR!

Ugotavljamo, da so ukrepi za doseg okoljskih ciljev *Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi ter Hitrost vibracij zaradi miniranj pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150*, ki so navedeni v OPPN, čl. 22, **ustrezni**.

V spodnji tabelah so prikazani vplivi OPPN na okoljske podcilje, kateri doseganje je pomembno za doseg skupnega cilja **Zdravo okolje za ljudi**.

Tabela 55: Prikaz opredelitve pomembnih vplivov izvedbe plana

Okoljski cilj	neposredni	daljinski	kratkoročni	srednjeročni	dolgoročni	trajni	začasni	kumulativni	sinergijski
Zdravo okolje za ljudi	B	B	B	B	A pozitiven vpliv zaradi sanacije in zaprtja kamnoloma	A pozitiven vpliv zaradi sanacije in zaprtja kamnoloma	B	B vpliv Kot 1 in Kot 2	B vpliv emisij hrupa in emisij prahu
<i>Podcilji</i>									
Emisije prahu (delcev PM ₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi	B	B	B	B	A	A	B	B	B
Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi	B	A	B	B	A	A	B	B	B
Hitrost vibracij zaradi miniranj pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150	B	B	B	B	A	A	B	B	B

Tabela 56: Vrednotenje pričakovanih sprememb smeri gibanja kazalcev stanja okolja za spremljanje dosege okoljskih podciljev ter skupnega cilja Zdravo okolje za ljudi

Okoljski podcilji	Kazalci stanja okolja	Podatek za leto 2014 ali zadnje leto, ki je na voljo	Ocenjena smer gibanja kazalca	Ocena razvoja kazalca oz. vpliva na okolje	Obrazložitev
Emisije prahu (delcev PM ₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi	Število ur celoletnega obratovanja sekundarnega drobilca SCT BL 3, kladivar, 0-32 mm	8 ur/dan (slabo vreme), 10 ur/dan (lepo vreme) Skupaj torej (ocenjena povprečna vrednost): 2.700 h/leto	↑ 4.500 h/leto (glede na predvide no 50% povečanje letnega odvzema glede na sedanje stanje)		Meritve emisij kamnoloma še niso bile izvedene. Predpis, ki ureja emisije snovi iz kamnolomov še ni sprejet, zato smo se odločili za spremljanje emisij na posreden način preko spremljanja frekvence prometa tovornih vozil.
	Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma	PLDP 28 (obdobje 2010-2014)	↑ PLDP 42		
Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi.	Vrednost kazalcev hrupa (L _{dan} , L _{1,dan} in L _{DVN}) pri najbližjih stanovanjskih objektih	Ldan 58 dBA (meritve v naselju Kot-vir hrupa promet ceste)	↑ Ldan 59 dBA (neposredno ob cesti v naselju Kot-vir hrupa promet ceste)		Tudi v bodoče ne pričakujemo preseganj mejnih in koničnih vrednosti kazalcev hrupa. Zaradi večje eksploatacije, bo posledično tudi nekoliko večji promet (za okoli 14 vozil dnevno več), zato lahko pričakujemo povečan negativen vpliv na počutje ljudi. Vpliv na zdravje bo nebitven.

Okoljski podcilji	Kazalci stanja okolja	Podatek za leto 2014 ali zadnje leto, ki je na voljo	Ocenjena smer gibanja kazalca	Ocena razvoja kazalca oz. vpliva na okolje	Obrazložitev
Hitrost vibracij zaradi miniranja pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150	Hitrosti vibracij pri najbližjih objektih	Vse izmerjene hitrosti vibracij na temelju objekta Kot 33 ob miniranju v kamnoloma Kot 1 so nižje od dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150	↔	😊	Glede na dosedanje meritve (Kot 33) in oddaljenost stanovanjskih objektov od lokacije miniranja ne pričakujemo bistvenih vplivov, kljub pričakovano nekoliko večji frekvenci miniranja zaradi cca 50% večjega odvzema od sedanjega. S širitvijo kamnoloma proti S in SV se bodo minska polja oddaljevala od najbližje hiše-Kot 33. Vpliv plana je z vidika vibracij začasen, neposreden in daljinski.

Legenda:

↑ povečanje vrednosti

↓ zmanjšanje vrednosti

↔ vrednost bo ostala enaka

Vpliv OPPN na zdravje ljudi bo nebitven (ocena B).

Tabela 57: Priporočila in zakonske obveznosti

Oznaka*		Časovni okvir izvajanja	Nosilec izvedbe
1	Naprave naj ustrezajo predpisanim tehničnim in varnostnim zahtevam. Skladno z veljavnimi normativi morajo imeti vse naprave za mletje in drobljenje agregata ustrezne prašne lovilce. To velja tudi za vrtnalne garniture (razen pri vrtnanju, če je prisotna voda), drobilce in sita.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice
1	Opraviti prve meritve emisij prašnih delcev (PM ₁₀) kamnoloma (<i>Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in Pravilnik o prvih meritvah in obratovnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje</i>).	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice
2	Za zmanjšanje prašenja po priključku na dovozno cesto, naj se la ta v celoti asfaltira.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice
2	Izvesti meritve imisij prašnih delcev pri najbližjih stanovanjskih objektih v sušnem obdobju ob maksimalni proizvodnji peska in transportu le-tega iz kamnoloma.	Med izvajanjem OPPN oz v času veljave nove koncesijske pogodbe	Investitor/nosilec rudarske pravice
2	Priporočamo, da se v OPPN doda zahteva, da se miniranja ne izvajajo pred 9:00 dopoldan. Zahteva o sprotne obveščanju okoliških prebivalcev o času predvidenega miniranja (čl. 22.) je ustrezna.	V času načrtovanja OPPN.	Načrtovalec OPPN.

Pojasnitev prednostnega upoštevanja ukrepov navedenih v tabeli:

- **Zakonske obveznosti. Oznaka: 1**
- **Omilitveni ukrepi, ki imajo status priporočil. Z upoštevanjem le-teh se dodatno zmanjša vpliv izvedbe plana. Oznaka: 2**

14.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji

Plan je skladen z okoljskimi cilji.

14.8 Omilitveni ukrepi

Niso potrebni.

14.9 Spremljanje stanja okolja

V fazo Predlog OPPN mora biti vključen način spremljanja stanja okolja s kazalci kot izhaja iz tega OP. Z rezultati monitoringa pripravljavec plana seznanjeni MOP v petih letih po sprejemu plana.

Tabela 58: Kazalci stanja okolja za spremljanje

Kazalec stanja okolja	Nosilec monitoringa
Vrednost kazalcev hrupa (L_{dan} , $L_{1,dan}$ in L_{DvN}) pri najbližjih stanovanjskih objektih	<p>Nosilec 3 letni zakonski monitoring virov hrupa.</p> <p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN. -Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>
Število dovozov/odvozov transportnih vozil na dan za potrebe kamnoloma	<p>Redni letni monitoring. -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje krajanom naselij Laz, Kot, Jurjevica, Breže. -Nadzor: Občina Ribnica.</p> <p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN. -Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>
Število ur celoletnega obratovanja sekundarnega drobilca SCT BL 3, kladivar, 0-32 mm	<p>Redni letni monitoring. -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring (vodenje dnevnika¹⁰), zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje krajanom naselja Kot. -Nadzor: Občina Ribnica.</p> <p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN. -Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>
Hitrosti vibracij pri najbližjih objektih	<p>Redni zakonski monitoring.</p> <p>Obdobje 5 let po sprejemu OPPN: -Nosilec rudarske pravice, ki je hkrati pripravljavec OPPN: monitoring, zbiranje (tudi slikovnih podatkov) podatkov in poročanje javnosti in Ministrstvu pristojnem za okolje o stanju kazalca na MOP v roku 5 let od sprejema OPPN. -Nadzor: Ministrstvo pristojno za okolje.</p>

¹⁰ Nosilec koncesije MORA voditi dnevnik obratovanja vseh drobilcev na lokaciji. Iz dnevnika morajo biti razvidne obratovne ure (št./dan) po datumih ter opombe glede remontov, okvar ter drugih posebnosti.

15 ALTERNATIVE

V Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje je v 3. členu med ostalim navedeno, da je okoljsko poročilo (OP) dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo možne alternative za posege, ki so s stališča okolja, narave, kulturne dediščine ali zdravja ljudi, zelo sporni.

Ocenjujemo, da tovrstnih (spornih) posegov ne bo. Na nobenem območju ni pričakovati bistvenih vplivov na okolje, zdravje ljudi, naravo ali kulturno dediščino, v kolikor se izvedejo omilitveni ukrepi iz tega OP in usmeritve iz smernic nosilcev urejanja prostora. Zaradi navedenega se alternativne rešitve v OP ne obravnavajo.

16 OPOZORILO O CELOVITOSTI POROČILA

Osnova za izdelavo in postavitve poglavij predmetnega okoljskega poročila je bila *Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe načrtov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*.

Okoljsko poročilo bo obravnavano na drugi stopnji CPVO.

16.1 Potek dela

Podjetje Matrika ZVO d.o.o. je v sredini avgusta 2013 prejelo naročilo podjetja Kamnolomi Anica Rigler s.p. za pripravo Okoljskega poročila za OPPN.

Pri izdelavi okoljskega poročila **se je izhajalo iz:**

osnutka OPPN, dopolnjenega osnutka OPPN (strateški in izvedbeni del z pripadajočo grafiko), prikaza stanja prostora, zakonskih zahtev, ciljev in usmeritev državnih strategij, resolucij in operativnih programov, regionalnih razvojnih programov, smernic nosilcev urejanja prostora, strokovnih podlag in analiz, varstvenih režimov, javno dostopnih podatkov, aplikacij v GIS-u, modelnih izračunov ter terenskih ogledov.

Izvedena so bila **posvetovanja, zbiranje informacij in usklajevanja z:**

Nosilcem koncesije, načrtovalcem plana, izdelovalcem rudarskega projekta, Ministrstvom za kmetijstvo in okolje, Zavodom RS za varstvo narave OE LJ. Ugotavljamo, da je izdelava OP potekala vzporedno in tvorno z izdelavo OPPN, oz. z načrtovalcem.

Območje širitve kamnoloma je bilo ocenjeno glede na zahteve ZON-a po ocenjevanju prisotnosti in stanja zavarovanih vrst in habitatnih tipov.

Meseca septembra 2013 je bil izdelan dopolnjen osnutek OPPN. Določili so se okoljski cilji, kazalci stanja okolja in se izdelala analiza vseh smernic. Sledilo je vrednotenje vplivov plana in določitev omilitvenih ukrepov ter analiza alternativ.

Dne 13.8.2014 je bilo izdano pozitivno mnenje o ustreznosti okoljskega poročila (RS, MOP, Direktorat za okolje, št.: 35409-180/2011/22).

Ker je po omenjenem mnenju Direktorat za prostor pridobil parcialno mnenje o ustreznosti okoljskega poročila za segment zdravje in počutje ljudi od Nacionalnega inštituta za javno zdravje-NIJZ (RS, Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, št.: 354-69/2014-2/338, z dne 6.8.2013), kjer pa so ugotovljene določene pomanjkljivosti, se je septembra 2014 OP dopolnilo.

Dopolnjeno OP bo ponovno poslano v pogled in pregled pristojnim inštitucijam v fazi pridobivanja mnenj na Predlog OPPN.

Obrazložitev glede postopkov SD2 OPN občine Ribnica in OPPN kamnolom Kot I. (Rigler)

Direktorat za okolje je v postopku CPVO ugotovil, da se meja OPPN ne ujema z mejo OPN, za kar je bilo potrebno spremeniti namensko rabo OPN Občine Ribnica.

Zaradi omenjenega je bilo investitorju naloženo, da je naprej potrebno spremeniti namensko rabo za OPN, za kar se je začela izdelava SD OPN-2 (Sklep o začetku izdelave SD OPN-2, Uradni list RS št.26/16 in 62/16), ki zajema območje, ki je predmet OPPN za kamnolom Kot I. (Rigler).

V času od sprejetja Sklepa o začetku omenjenega OPPN, se je poimenovanje enote, ki je predmet OPPN spremenilo. V letu 2011 so bile v veljavi še Spremembe in dopolnitve občinskega plana, medtem, ko se je tekom izdelave osnutka OPPN sprejel *Odlok o OPN občine Ribnica* (leta 2012).

Poimenovanje območja urejanja (območja kamnoloma Kot I.(Rigler)) se je se je iz enote LN 04-del spremenilo v enoto EUP KO_13. S to spremembo so potekale le korekcije tekstualnega dela OPN in ne grafik, vodene so bile kot SD OPN-1. Sledile pa so še naslednje spremembe in dopolnitve OPN kot SD OPN-2, ki so zopet spremenile poimenovanje te enote, in sicer v EUP Ko22.

Da se postopka ne bi podvajala se, po pridobitvi 1. mnenj k SD OPN-2 ter dopolnitam dopolnjenega odloka o OPPN, vodita skupaj sočasno in sicer:

- Dopolnjen osnutek OPN (SD OPN-2) Občine Ribnica ter
- Dopolnjen osnutek OPPN za kamnolom Kot I.(Rigler).

16.2 Smernice nosilcev urejanja prostora

Občina Ribnica je z dopisom/vlogo št: 3500-0002/2010-14, z dne: 29.8.2011 (dopolnitev vloge 5.9.2011), pozvala nosilce urejanja prostora k izdaji smernic na *Osnutek OPPN*.

S strani načrtovalca OPPN so se avgusta 2013 prejele smernice in pogoji spodaj navedenih nosilcev urejanja prostora.

V zakonsko predpisanem roku so podali svoje smernice sledeči nosilci urejanja prostora:

- Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana, Tobačna ul. 5, 1000 Ljubljana, št.: 3-III-647/4-O-11/HT, datum: 26.9.2011;
- Hydrovod d.o.o., Ljubljanska c. 38, 1330 Kočevje, št.: 101/2011, datum: 5.9.2011;
- Ministrstvo za promet, Direktorat za ceste, Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana, št.: 3712-86/2009/17-0034188, datum: 3.10.2011;
- Elektro Ljubljana, SODO, Slovenska cesta 58, 1516 Ljubljana, št.: 287, datum: 7.9.2011,
- Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana, št.: 350-235/2011-2-DGZR, datum: 31.8.2011;
- Zavod za gozdove, Območna enota Kočevje, Rožna ul. 39, 1330 Kočevje, št.: 3407-35/2011, datum: 12.9.2011;
- Javno komunalno podjetje Komunala Ribnica d.o.o., Goriča vas 11a, 1310 Ribnica, št.: 76A/14, z dne 14.9.2011.

Smernice, **ki niso bile podane v zakonskem roku**, so podali naslednji nosilci urejanja prostora:

- Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO, Oddelek območja srednje Save, Einspillerjeva 6, 1000 Ljubljana, št.: 35001-509/2011-2, datum: 28.11.2011
- Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana, št.: 35012-97/2011/7, datum: 11.11.2011.

16.3 Izdelovalci OP

Vodja projekta	Vsebinska področja
Uroš Kobe, u.d.i.kem. tehn. Sodelovali: Marjan Krnc, univ.dipl.org, inž. str. mag. Martin Gregorc, univ.dipl.biol. Tadeja Fonovič, univ.dipl.tekst.	Nadzor nad izvajanjem projekta. <i>Poglavja:</i> Tla, Vode, Zrak, Kulturna dediščina in krajina, Narava, Dodatek za presojo sprejemljivosti izvedbe posegov na varovana območja, Družbeno okolje in zdravje ljudi, Odpadki, Alternative, Podatki o OPPN, Hrup, Svetlobno onesnaženje, EMS, Sklepna ocena

17 SKLEPNA OCENA

Ključni negativni vplivi in negativni pojavi, ki jih lahko pričakujemo ob izvedbi OPPN, v primeru neupoštevanja omilitvenih ukrepov ter neupoštevanja usmeritev nosilcev urejanja prostora, so:

- povečane emisije hrupa in emisije prašnih delcev in s tem povečani vplivi na zdravje in počutje ljudi.
- Povečani vplivi na naravo.

Ocene za postavljene cilje OPPN			
Segment okolja	Okoljski cilji OPPN	Ocena vpliva za dosego okoljskega cilja	Ocena za segment okolja
TLA	Preprečevanje erozijskih procesov	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)
	Omejevanje onesnaženosti tal	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	
VODE	Dobro stanje površinskih in podzemnih voda – zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)
KULTURNA DEDIŠČINA	Se niso določili.	/	Ni vpliva (A)
KRAJINA	Minimalen vpliv na krajinsko podobo območja	Nebistveni vpliv (B)	Nebistveni vpliv (B)
NARAVA	Odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)
	Ohranjanje HT srednjeevropsko zmerno suha travišča z vrstami rodu <i>Brachypodium</i>	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	
	Ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja habitatov vrst in habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura) na območju plana. (dolgoročni cilj sanacije kamnoloma)	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	
	Vzpostavitev razmer za doseganje ugodnega stanja habitatov vrst hribski urh, hrošči, sršenar, kozača, pivka, na območjih SPA Kočevsko – Kolpa in pSCI, SAC Kočevsko tudi v času sanacije kamnoloma (kratkoročni cilj)	Nebistveni vpliv zaradi izvedbe OU (C)	
ODPADKI	Ustrezno ravnanje z odpadki, čim manjši vpliv odpadkov na okolje	Nebistveni vpliv (B)	Nebistveni vpliv (B)
EMS	Se niso določili.	/	Ni vpliva (A)
SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE	Se niso določili.	/	Ni vpliva (A)
ZDRAVJE LJUDI	Zdravo okolje za ljudi	Emisije prahu (delcev PM ₁₀) zaradi delovanja kamnoloma in emisije prometa pod mejnimi vrednostmi	Nebistveni vpliv (B)
		Obremenjenosti okolja s hrupom pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi	
		Hitrost vibracij zaradi miniranja pri najbližjih objektih znotraj dopustnih mej glede na avstrijsko normo ÖNORM S 9020 in nemški standard DIN 4150	

Ocenili smo, da vplivi izvedbe OPPN ne bodo bistveni in da obstajajo ustrezni omilitveni ukrepi. Tako nobena ocena za opredeljene okoljske cilje ni dosegla velikostnega razreda D ali E. Omilitveni ukrepi so odločilni za dosego nebistvenega vpliva na okolje.

Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila ocenjujemo, da je Dopolnjeni osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za kamnolom Kot I. (Rigler), z vidika vplivov izvedbe OPPN na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja, krajino in kulturno dediščino, SPREJEMLJIV ob izvedbi podanih omilitvenih ukrepov.